

312073

వత్రిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ అక్టోబరు 17-వ తేది బుధవారము

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస శుద్ధ తృతీయ

No. 166
సంచిక ౧౬౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పపాఠశాల వేలకువేలు
జ్యోతిర్మతాశ్రమము పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారడోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
పలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన!

మోతము ౫-౦-౦.

చక్కని డబ్బితో నలుపు 1-8 0-10-0

పజన్ 1-8 0-10-0 లు.

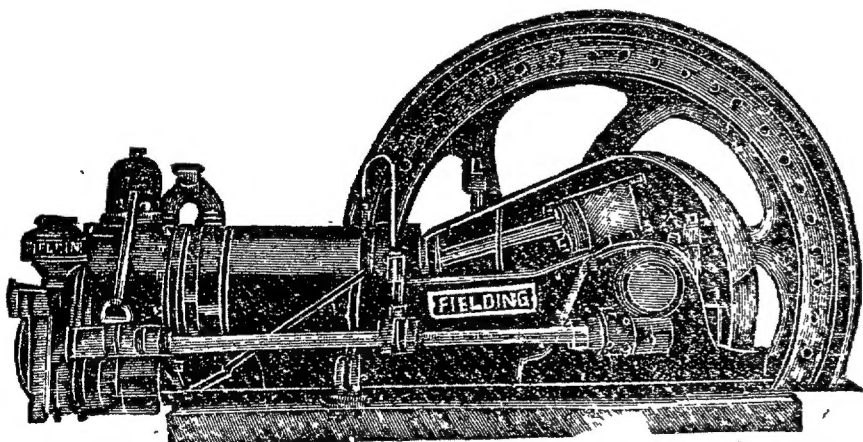
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసింది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుచెట్టిపేథి, మదరాసు

109, ప్రభువోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి

ఫీల్డింగు క్విక్ స్టార్లింగు శెమిడీశలు క్రూడాయిలు యింజను

యిది రెండేమి
పములోనే వేవర
యింజను చల్లవిస్తే
లోనుండగనే స్టా
ర్లింగును. కోల్డు
స్టార్లింగు యింజను
టర్బులకు వుండే అపా
యములు వీటికి
లేవు. లోదులాగు
టలోగాని చమురు

ఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని తరుదు రిపేరులేకపోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్టులో లేదు. అన్ని సామానులునూ, మిక్కిలి పెంపదగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ
అ యిప్పున్నవి. వేలకొలదిలతి తృప్తికరముగాపనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి రసముగా
6 మొదలు 75 గుర్రముల పవరువరకును స్టాక్లోసిద్ధముగా నున్నవి. 586

పోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

ప్రాంత:—మెయినుకోడు, విజయనగరము.

12, తంబుచెట్టిపేథి, మదరాసు

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మక్స్వీస్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరూ తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

పెల ప్రతి 1-8 రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!

ఇకను మోసపు పుస్తకములను మోసకొని పోకుడు!!

సతీపతికుతూహల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండ
లేదు ఇంత గొప్పస్తూ శతగర్భము, సతీపతికోవ్య ప్రేమ
తో వర్ణనల విధులు, ప్రేమరహస్యము, స్త్రీబాహుళ్య, పురుష
వాక్యము, వాని ప్రవర్తనలు, వాగుల పాఠనములు,
వాని యొక్క అభిప్రాయము, శిష్యులగుచున్నవారు, వాని
లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతి కెట్టి సంకాపము గలుగునను విష
యము, గర్భవిషయములు, గర్భ స్త్రీ లనుపరిచయపరిచిన విధు
లు, గర్భవిధులు యాలోచనార్హకత, శివరత్నము, అత్తగారందం
ప్రచైరములకు గల కారణములు, వానిని శిష్యులతోను సహ
యములు, వారికుండవలసిన స్నేహావేశకత, మున్నగు 280 విష
యములతోను, సందర్భాను సారముగల ఆఫ్టోన్, రైక్ బా
కులు 25 తోను నేజా 410 పేజీల వైదిన సీమకాలితోను
చక్కని బైండింగ్ విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక
చదివియే, తీరవలెను. కొద్దిప్రతులేగలవు.

పుస్తకము 1-8 రు 2-0-0. తపాల ఖర్చు 7 ఆణాలు.

రెండుపుస్తకము లొకసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు.

మూచిదనామా:—ఆర్యక బుక్ డిపో,

19 తాండవరాయ మొదలిపేథి, విజయలక్ష్మి, మద్రాసు

శరీరమును ఉత్కృష్టముగలగు నొత్తులకు, రభి
స్థితి గలిగించుటకు ఖ్యాతిగాంచిన మా

ఆతంక నిగ్రహమాత్రలను

వేలంపుడు. 82 మాత్రలకు డబ్బీ 1-8 రు 1-0-0

కేటలూరు ఉచితము.

ఆతంకనిగ్రహ షార్మశ్రీ,

219

26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అప్పుడు ముగియబడినది.

ఒక ఎక్స్‌ప్రెస్ డిక్టేట్ అప్రెంటిస్ యొక్క పనిని చూడ, ప్రతివాది రాకుండా వున్న తర్వాత జరిగిన చర్య అంతయు తిరిగి జరుగవలెను.

మధ్యవర్తులు చేసిన ఎవర్లుగోర్లుగోర్లు చేయుటకు సి. పి. సి. 2 వ పేర్లులు 20 వ పేర్లలో జేసే అప్లికేషన్లు జరిగే గ్రంథము దావాగానే పరిగణింపవలెను. గౌ. జ్యూ. రామేశం, బాక్సుగార్లు సి. యం. యె. 243 ఆఫ్. 1925.

19 ఒకడు తనకు ఒక డిక్టేట్ బ్రాన్స్‌ను చేయబడిన దుయ్య అట్రాన్స్‌ను రికార్డు చేయవలసియు ఆడిట్ అయి జరిపినందుకు పెటిషన్ పెట్టెను. డిక్టేట్ బ్రాన్స్‌ను రికార్డు చేయబడినది మాత్రము అర్హత వేయబడినది. దరఖాస్తు డిక్టేట్ అయి నిమిత్తమై మరొక పెటిషన్ పెట్టెను. ఈ రెండవ పెటిషన్ మొదట పెటిషన్‌యొక్క కస్టోడియన్‌గానే జేరే పెటిషన్ కాదు. అందుచేత మొదటి పెటిషన్ సకాలములో వేయబడినందున రెండవ పెటిషన్ కూడా టైములో వేయబడినట్లే గౌ. జ్యూ. శ్రీనివాస అయ్యగారు యన్. యె. 1213 ఆఫ్ 1924.

20. ఒక నిత్యవృత్తి తన భర్త చేసిన అప్పులపై వసూలు యిచ్చి ఆ అప్పులకు కాలవోమము పట్టకుండా ఉండునట్లు చేయు అధికారమున్నది. అట్లా కాలవోమము పట్టకుండా ఉన్న అప్పులు వారసులపై న కూడా పడినట్లు అగును.

ఒకడు తన దత్తతకుండి వ్రాసియున్న ప్రాసోట్లను తిరిగి వ్రాసియున్నాడు. దరఖాస్తు ఆది దత్తత వల్ల వచ్చిన వారధి తీర్మానించి, ఇట్టి సిరిలో ప్రాసోట్లు వ్రాయించుకొన్న వారు మొదట వ్రాసినట్లుగానే దావా వేయవచ్చును.

ఒక భాగమునకు, పార్టీలకు ఉన్న అప్పులపై అధికారము ఉన్నందున, అట్టి అప్పులను ఎక్స్‌క్యూట్ చేయుటకు, వసూలు యిచ్చి కాలవోమము పట్టకుండా చేయుటకు అధికారము కలదు. మిగిలిన భాగములు అట్టి సమాఖ్యలో చేరవచ్చును, బాకీ వారిమీద కూడా పడినట్లే అయివున్నది. వారి మీద దావాకు కూడా కాలవోమము పట్టుదు. గౌ. జ్యూ. వెంకటసుబ్బారావుగారు. సి. యన్. 981 ఆఫ్ 1922, బీజేసో నెడు.

(21) ఒక తెలుగులోకి బాండుపై దావా తీసికొనిరాగా, మరొకరు తాను వాడియొక్క భర్తచేత దత్తునిగా తీసికొని బంధించియు, తన భావప్రకటనకు తనకే హక్కుల దనియు, అందువలన తనను పార్టీగా చేర్చునని పెటిషన్ పెట్టెను. ప్రతివాడు తప్పునకు తన భావప్రకటనపై వాడికి వాదా వేసే అధికారము లేదని డిక్టేట్ పెట్టెను. ఇట్టి సిరిలో దత్తుననే వానిని పార్టీగా చేర్చరాదు. గౌ. జ్యూ. మధుసూదనయ్యగారు సి. సి. ఆర్. పి. 1552 ఆఫ్ 1927.

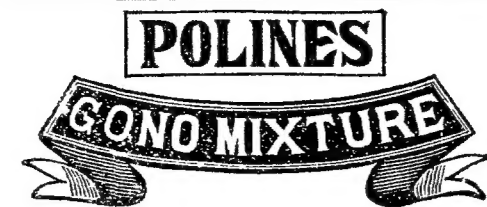
(22) మొదట ప్రతివాదికి గార్డయిన గానునవారికి దావాలోనుంచి రిటైరు అగుటకు కోర్టువారు సెలవు ఇచ్చాము చేయవచ్చును. గౌ. జ్యూ. వాలసుగారు సి. ఆర్. పి. 1143 ఆఫ్ 1927.

(23) నిత్యవృత్తి వారు లాలో తప్పుచేసినను, ఆ సకాలము వ్యతిరేకముగా తీర్మానించినను జ్యాయమునకు రియము గాకుండావుంటే, డిస్మిస్సయినను ఆ తీర్పును రద్దు చేయవచ్చును. గౌ. జ్యూ. కుమారస్వామిరావుగారు, సి. ఆర్. పి. 100 ఆఫ్ 1927.

(24) ఒక క్రెడిటరు యొక్క బాకీని, బాకీ దార్ల పెన్షన్లలో చేర్చుటచే, ఇన్వెంటురీ యొక్క అప్రెంటిస్ వానికి ఏమివ్వవలెనని కలగవలెను. అందుచే అట్లు కోన్నవానికి ఒక క్రెడిటరు బాకీ దార్ల పెన్షన్లలో చేర్చిన ఆర్డరుపై అప్రెంటిస్ అధికారములేదు. గౌ. జ్యూ. దేవదాసు, బాక్సుగార్లు-యె. యన్. 439 ఆఫ్ 1927.

(25) తాలూకా బోర్డు (పెసిడెంటు, బోర్డువారి అధికారములేకుండా, బోర్డు ప్రతివాదిగానున్న దావాలో ఒక జేజీయను ఏర్పాటుచేసెను. అట్టి జేజీయ తన ఫీజును, ఖర్చులకున్న బోర్డుపై దావా వేయగా, పెసిడెంటుకు బోర్డు అధికారము లేకుండా బకీయను ఎంకేజీ చేసే వనరు లేదని క్రిందికోర్టులో తీర్మానింపబడిన గౌ. జ్యూ. దేవదాసుగారు, సి. ఆర్. పి. 821 ఆఫ్ 1927 లో బోర్డు ప్రతివాదిగానున్న దావాలో బకీయను ఎంకేజీచేసే అధికారము పెసిడెంటుకు ఉన్నదనియు, బోర్డువారి జేజీయచేసిన పనియొక్క లాభమును పొంది తమకు ఆదినీక్షించిన పైకమునకు బాధ్యతలేదని వాదించుటకు సీటులేగనియు తీర్మానించిరి.

(26) ఒక తనదాను ఉయ్యగురు సుద్యవర్తులకు తనకు చేసిరి. మొహరిటీవారి అభిప్రాయము వైండింగుగా ఉండేటట్లు ఏర్పాటుచేసికొనిరి. అయితే, ఉయ్యగురుల యధ్యవర్తులు ఆ పరిష్కారములో పాల్గొనలేదు. ఇట్టి పందర్బాలో మిగిలిన సుద్యవర్తులను ఎవర్లు వెల్లదు గౌ. జ్యూ. రామేశంగారు. సి. ఆర్. పి. 748 ఆఫ్ 1927.

“పాలిన్స్ గోనో మిక్చర్”

గనేరియా, లెకోరియాలు అమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్‌తో వెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో స్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చును.

ఒకమారు వాడిమూచిన, దాని అద్భుతగుణములమీరే కనుగొనవలెను.

16 డోసులకు నరిపోవు సీసా 1 కిరు3/- పోస్టే ప్రత్యేకం రు0-7-0
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA.

(27) తాలూకా బోర్డు మాటింగు, 10 వ జూలైలో జరిగెను. తర్వాత మాటింగు 12-వ ఆగస్టులో జరిగెను. ఒకమొదట ఈ రెండు మాటింగులకు హాజరుకాలేదు. తర్వాత మాటింగు, మొదటి మాటింగు లేదనిచి మూడునానముల తర్వాత జరిగెను. ఆ మొదట మూడు నానములలో రెండు మాటింగులకు హాజరుకాలేదు. కాన అందు తన మొదట పిచ్చును బోలపోయెనని తీర్మానింపబడినది. గౌ. జ్యూ. దేవదాసుగారు. సి. ఆర్. పి. 38 ఆఫ్ 1928.

(28) మొదటికోర్టు అన్ని సారాంశములపైనను తీర్పు ఇచ్చినప్పుడు, అట్టి తీర్పును రద్దుచేసి అప్రెంటిస్ కోర్టువారు దావా తిరిగి మొదటికోర్టుకు రిమాండు చేసేయవలెను, అట్టి రిమాండు ఆర్డరుపై హోర్డస్ అప్రెంటిస్ లేదు. రిజిస్టరు పెటిషన్లు వేయవలెను గౌ. జ్యూ. కుమారస్వామిరావుగారు, తీర్మానించి, యన్ 242 ఆఫ్ 1926.

(29) కండిషన్స్ అన్వయకాంతముల రద్దుకే కుమారులు తెచ్చేదావాలో, అట్టి అన్వయకాంతములు కండిషన్స్ అన్వయ తీర్మానమై చేయబడినవి కాని, అప్పుల తీర్మానమై చేయబడినవి కాదు విచారణపై సమ్మతి తీసికొంటిమిగాని, కండిషన్స్ కోన్నవారే రుజువు చేయవలెను.

తరువాత, ఆ అప్పులు న్యాయవిజ్ఞప్తమైనవి. (అవ్వవారికి) అని వాదించేయవలెను, కనుకనే ఆపాయంతు రుజువు చేయవలెను.

అట్టి అన్వయకాంతములు “నెసిటీ” (కుటుంబ వసరము) నిమిత్తము చేయబడినవి, అని “నాయుడు” అనగా చెల్లవు. అయితే, దరిమిలా ఇతర మొదట ఆ అన్వయకాంతమును ఒక్కొక్కే యడల, మొదట “నాయుడు” అనానను, ఆసమ్మతివలన ఆది లాభకారం చెల్లును.

మొదట మొదట అట్టి సమ్మతిని ఇవ్వవలెను. కండిషన్స్ అన్వయకాంతములేనీ, అప్పును తీసికొనియున్న కుమారులు ఆ అన్వయకాంతమును సమ్మతించక పూర్వమే మరొక కుమారుడు పుట్టెయెడల, ఆ అన్వయకాంతము చెల్లదనటకు, క్రొత్తగా పుట్టిన కుమారునకు కూడా హక్కు కలుగుచున్నది. (అన్వయకాంతము దరిమిలా పుట్టిన అన్ని హక్కు కలుగనని భావము) గౌ. జ్యూ. రామేశం, తిరువే. కటాచార్యులు గారు యన్. యె. 258 ఆఫ్ 1928.

ఒకడు, కొన్ని నగలను మరొకరికి వడ్డ హామీగావుంచి అన్వయకాంతము చేసెను. తర్వాత అన్వయిచ్చినవాడు, ఫకాని లేదీ లోగా బాకీ చెల్లించియెడల, నగలను వేయవేసి బాకీ రాబట్టుకొందునని అన్వయిచ్చునన్నవానికి నోటీసు ఇచ్చెను. అతడి వ్యవహారమునే నగలను అమ్మి వేసెను. చెప్పిన లేదీ వైఫో యి న రి వ్యా త కూడా కొద్ది కోజా యి యొకండి తర్వాతనే అమ్మనలె వనెయ్యాయి ఎక్కడను లేను. అతను అమ్మనది పరియెయి గౌ. జ్యూ. తిరువే. కటాచార్యులు గారు సి. ఆర్. పి. 182 ఆఫ్ 1927 లో తీర్మానింపబడినది.

31. రెవిన్యూ బోర్డు వారు ఎస్టేటులాండు అక్టు 205 వ సెక్షన్ క్రిందగాని అదీ అక్టు 2 వ చాప్టరు క్రిందగాని వేసిన ఆర్డరుపై హోర్డస్ రిజిస్టరు. (గౌ. జ్యూ. ఫిలిప్స్ అడ్వర్టైజ్మెంట్ అట్టి ఆర్డరుపై హోర్డస్ రిజిస్టరు ఉన్నది. గౌ. జ్యూ. వెంకట కటాచార్యులు సి. ఆర్. పి. 1027 ఆఫ్. 1924)

32. “స” అనునది “బి”కి తమ ఆస్తిని తన భాగపెట్టిరి. “స” అనునదిలో కొన్ని అయిదుములు “స”కి అమ్మినా, అట్టి క్రియధనము తన భాగమై చెల్లుననేటట్లు ఏర్పాటు “స” ఆ ప్రకారం క్రియధనం “బి”కి చెల్లించి తన భాగప్రతం పైన వసూలు చేసెను. అయితే అవసరముపై ఎవరి సంతకము న్నులేదు. అతేకం చెల్లించినందున “బి”గడనే కీడు అమ్మిన ఆర్డరును తన భాగంలో నుంచి తీసికొని తన ఆస్తిని దస్తా వేజాలు ఇందులో నీకు ఇవ్వవలెనని అని రిజిస్టరు “బి”కి ఇచ్చెను. అరశీదులో క్రియాశీ “బి”గడనే రిజిస్టరు చేయబడినట్లు ఉండుటచే, అరశీదు రిజిస్టరు కానక్కరలేదు.

తన భాగపెట్టినవారి దగ్గరనుంచి, తన భాగంలో కొన్ని ఆస్తులను కొన్నవారు, తన భాగపెట్టించుకొన్న వారికి కొంతపైకం యిచ్చి తాము కొన్న ఆస్తి తన భాగంలో నుంచి తీసికొని చేయించుకొనుటకు, తన భాగపెట్టించుకొన్నవారిలో మూజావాణిగా ఎగ్జిమెంటు చేసికొన్నట్లు సాక్ష్యము లేనప్పుడు. గౌ. జ్యూ. ఫిలిప్స్, మాధవను నాయకులు గారు యన్. యె. 608 ఆఫ్ 1925.

(33) ఎగ్జిక్యూషన్ ప్రాసీడింగులోని ఆర్డరు కూడా రిజిస్టరులో బలమువున్నది. ఒక ఎగ్జిక్యూషన్ పెటిషన్ పై, జడ్జి మొంటు డెబరు నోటీసు ఇవ్వబడినది. అతను హాజరు లేకపోతే గాని, హాజరై అతని ఆర్డరును ప్రోసీవేసిగాని డిక్టేట్ అయి జరిగినప్పుడు కోర్టువారు ఆర్డరులేనై, దరిమిలా ఏయెగ్జిక్యూషన్ పెటిషన్ విచారణలో కూడా, మొదటి పెటిషన్ సకాలములో వేయబడి లేదని కాని, మొదటి పెటిషన్ పూర్వమే డిక్టేట్ మొత్తం ఇచ్చివేసిరినని గాని జడ్జి మొంటు డెబరు వాదించుటకు లేదు. అట్టి వాదనలను మొదటి పెటిషన్ పై ఆర్డరు, రిజిస్టరులో బలముచే, విచారించ నవసరము లేకుండా చేయవచ్చును

ఒకరికి ఇప్పించుట (Substituted Service) నోటీసు ఇవ్వబడినచో, వారికి నోటీసు స్వయముగా అందజేసినట్లే పరిగణింపవలెను.

ఒకరికి నోటీసు ఇచ్చినప్పుడు, ఆ నోటీసులో చెప్పిన సమయమునకు తీరినంత సానకాకము ఉండగానే నోటీసు అందజేయవలెను గౌ. జ్యూ. దేవదాసు, బాక్సుగార్లు-సి. యన్. 121 ఆఫ్ 1927.

‘లావిలేఖరి’

క్రమేణా మాకాతాదారుల సంఖ్య వేనకు వేలుగా వృద్ధియగుటకు గల ముఖ్య కారణముల గమనింపుడు!

1. వారి ఇష్టము వేరకు సకాలమునందు నగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,
2. స్వచ్ఛమైన కాసులను, సీమవెండిని యుపయోగించుట,
3. వారికాలమును వృధాపుచ్చక వచ్చినదే వారిపనిని తక్షణమే గమనించుట,
4. ధనవంతులు, బీదవారను వ్యత్యాసము లేకపోవుట,
5. నగల విషయములో ప్రజలకు సహాయము చేయుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
6. న్యాయమైన ధరలు, న్యాయమైన పనితనము మున్నగునవియే,

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 125, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

శానననభావ శ్రోత్రములు

కర్నాటికు పేదరుమిల్లు

డా॥ బి॥ ఎన్. మల్లయ్యగారు

(ప్రశ్న:—ఏ. శ్రుత్యమువారు కర్నాటికు పేదరు మిల్లుపై తమ తనభావములను ఒకయూరోపియను వర్తకునకు 4½ లక్షల రూపాయలకు విక్రయింపఁజేయుచును నిజమేనా?

(బి) పదరు కంటెనర్ వాటావారముక్కు పెట్టుబడి మొత్తము 18 లక్షల కంటెనర్ వారముగానుండుట నిజమేనా?

(సి) వాటాదారులయొక్క ద్రవ్యసంక్షోభమునకు శ్రుత్యమువారమున చర్యదీనుకొనియున్నారా?

(డి) క్రయము గావించుటకు ముందుగా శ్రుత్యమువారు వాటాదారులయొక్క సలహా దీక్షింపదరా? ఈ విషయము చర్చించుటకు శానన పథకు ఆవశ్యక మొనగదరా?

జవాబు:—(ఏ) ఏట్లులతో శ్రుత్యము వారికి గల సంబంధమును నిడిచిపెట్టుకొను విషయ మలోచింపబడుచున్నది. అవును.

సి. లేదు.

డి. 5-9-28 తేదీ శాననపథక బిల్లులకు ఆగ్నే భావలోను, మాతృభావలోనూ, రెండింటినిగూడ, తయారు చేయబడును.

లోకలు బోర్డులకు స్త్రీలయొక్క నామినేషను

ఏ. కార్యకర్తలవారు

(ప్రశ్న:—ఏ) భారతీయ స్త్రీల ఎన్ని లోకలు బోర్డులలో సభ్యులు రాండుగా నియమింపబడియున్నారా (బి) ఇతర స్థానిక సంఘములలోగూడ భారతీయ స్త్రీలను నామినేటు చేయదలచి యున్నారా? (సి) క్రైస్తవ సంఘమునకు ఒకరు కంటెనర్ వారము మండి స్త్రీలను నామినేటు చేయవలయునా? అనిచెదరా?

జవాబు:—(ఏ) శాననపథకములందరకును సప్తయి రోజు యొక్క ఫోర్మలెంటు జార్జి గెజట్టు యొక్క 1వ భాగము (ఏ) చూడవలెను. భారతీయ స్త్రీలు పదిజిల్లా బోర్డులకు నామినేటు కాబడియున్నారు. తాలూకా, యూనియన్, బోర్డులకు సభ్యుల నియామకము ఆయా ప్రాంతములచే గావించబడును. వీనికి సంబంధించిన భోగట్టా శ్రుత్యము వారికి దేరు. (బి) (సి) అవకాశము గలగింపుజిల్లా భారతీయ స్త్రీలను మునిసిపల సంఘమునకు, జిల్లా బోర్డులకు నామినేటు చేయటము శ్రుత్యమువారి యందేదేము.

మద్రాసు లోకలుబోర్డులచట్టము

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు

(ప్రశ్న:—1. మద్రాసు లోకలుబోర్డుల చట్టము 2. హిందూదేవదాయముల చట్టము 8 గ్రామపంచాయతీ చట్టములయొక్క సవరణలు యొక్క శాననపథక యొక్క పెట్టబడునా?

జవాబు:—హిందూ దేవదాయచట్టము విషయమున 4-9-28 తేదీ పథకము 87 ప్రకృతికొనబడిన జవాబు చూడవలెను గ్రామపంచాయతీ చట్టము పరిక్షింపబడుచున్నది లోకలుబోర్డుల సవరణలలోకల, మునిసిపల అడ్వైజరీ మిజి యొందు అక్టోబరు 15 వ తేదీన పెట్టబడును.

జిల్లామునిసిపలు చట్టము

కార్యకర్తలవారు

(ప్రశ్న:—ఏ జిల్లా మునిసిపాలిటీల చట్టమునకు పవరణిల్లు శ్రుత్యముచే నెప్పుడు ప్రవేశ పెట్టబడును?

బి. చట్టచట్టము తయారు కాబడియున్నదా?

సి. నామినేషనులను పూర్తిగా తీసివేయ దలచియున్నారా?

డి. మహమ్మదీయులకును భారతీయ క్రైస్తవులకును నిమృత్యులకును యొన్నికలతో శ్రుత్యక స్థానముల నందదలచి యున్నారా?

జవాబు:—ఏ. బి. ఒకచట్టచట్టము తయారు కాబడినది. దానిపై మునిసిపలసంఘముల యభిప్రాయము 1-12-28 తేదీ సరికి చేరవలసినదిగోరబడియున్నది. చేరవ రియార్కులనుబట్టి బిల్లు విచారించబడిన పిమ్మట పథక ప్రవేశ పెట్టు శ్రయత్తము గావించబడును.

సి. యూరోపియను లేక ఆంగ్ల యిండియను సంఘము నుండిగాని లేక శ్రుత్యకొద్దోగునుండిగాని ముగ్గురు ప్రతినిధుల కంటెనర్ వారముగాకండి నామినేటు చేయు సభికారము మునిసిపలు సంఘములకు విడిచిపెట్టబడి యితర నామినేషనులన్నిటిని తీసివేయుటకు శ్రుత్యమువారు దృఢీకరించి యున్నారు. ఈ విధముగా నామినేటు కాబడినవారు సంఘముయొక్క నియమితసంఖ్య గాక యితర కాన్సింగ్లర్ల నుండురు.

డి. అవును.

తప్పు ఎవరిది మీతప్పు లేక మాతప్పు?

న్యాయముగా తప్పుమాదియని మేము తలచుటలేదు. ఇప్పటికి గడిచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి హిందూదేశమునందు దొరుకునట్టి కూరగాయల చమురులందు కోకోజెమ్స్ చాల అమోఘమైనదనియు, పరిశుద్ధమైనదనియు తెలుపుచున్నాము.

బజారులోను విక్రయింపబడుచున్న నెయ్యి చాల మట్టుకులకల పలము గలదిగానే యున్నది. కాన అది వృధాగా చెడిపోవుట లేదా? మఱియు వంటకు బజారు నెయ్యి నుపయోగించి శ్రేష్ఠమైన ఆహారమును చెడుపుటలేదా? చెడిపోకుండుటకై మిక్కిలిభద్రముగా నుండుటమంచిది.

బజారునందు నెయ్యిడబ్బాలపైన నుండు ఈగలను మీరెప్పుడైనను గమనించియున్నారా?

కోకోజెమ్స్ తో వండబడిన ఆహారమును భజించి సుఖపడుదు.

Cocogem

అన్ని వంటపనులకు

కోకోజెమ్స్ ఉపయోగింపుడు.

Agents:—

2

ALFRED YOUNG & Co. Ltd.,

4149

Post Box No. 40, MADRAS.

హిందూదేశమునందును, బర్మాదేశమునందును గౌరవమునకు సుప్రసిద్ధ మైనట్టియు, ప్రతియొక్కరికిని విక్రయించబడిన వస్తువులకు పూచీ నిచ్చుచు, సంపూర్ణతృప్తిని గలిగించుచున్నట్టియు, 35 సంవత్సరములకు వైగా అచిచ్ఛిన్నగా వ్యాపారముగా సాగించుచున్నట్టి ఈ దిగువ తెలుపబడిన కంపెనీ యందే సీమ కమలములను కొని, కాలమును, శ్రమను వైకమును, కూడుదల చేసుకొనుదు.

సురాజ్ మల్ లక్ష్మభాయి అందు కో,

స్థాపితము 1898

313 ఎస్ట్రేడ్, మద్రాసు.

ఆఫీసులు:—బొంబాయి, కలకత్తా, తిరుచినాపల్లి, రంగూన్.

దేవాలయ కమిటీలకు నియామకములు

ఎన్. పర్యయార్థిగారు

(ప్రశ్న:—ఏ. నియోజకవర్గముల నిర్దేశక నుండియు ఎన్నికలకు బదులుగా నామినేషనులు కాబడిన దేవాలయకమిటీలయొక్క సంఖ్యను పెంచున దెలిపెదరా?

బి. ఇందుకు కారణములకు దెలిపెదరా?

జవాబు:—(ఏ)

(1) జల్పూరు జిల్లా దేవాలయ కమిటీ

(2) చిత్రూరు జిల్లా

(3) గంజాం జిల్లా

(4) గుంటూరు జిల్లా

(5) కృష్ణా జిల్లా

(6) కర్నూలు జిల్లా

(7) కంభంకోట పర్చిలు జిల్లా

(8) నెల్లూరు జిల్లా

(9) తిరుచినాపల్లి పర్చిలు జిల్లా

(10) తుళియూరు పర్చిలు జిల్లా

(11) తిరియూరు పర్చిలు జిల్లా

(బి) అనేక విషయములలో యెన్నికలుకల్గుటకు భరించుకొనికొనితేలేక తోచుటయును, ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు సకాలమున తమ స్థానముల నాక్రమింప గలగునట్లుగా యెన్నికలకు సకాలమున జరకు సాధ్యపడకండుటయును కారణములై యున్నది.

మద్రాసు మెడికలు కాలేజికి హాస్టలు

బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు.

(ప్రశ్న:—ఏ) మద్రాసు మెడికలు కాలేజి కొక హాస్టలు నిర్మాణము కొన్ని యేండ్లునుండియు శ్రుత్యమువారి యూరోపియనుండుట నిజమేనా? (బి) పదిపాఠాశ్రమమునట్టియు అలోగ్యకరమగునట్టియు సఫలి లేని కారణమున మెడికలు కాలేజి విద్యార్థుల నివాసించుచున్న కష్టముగూర్చి శ్రుత్యమువారికి దెలియునా?

(సి) ఇందుకొరకు రాబోవు బడ్జెటులో నేర్పాటు గా వినియున్నారా? లేనిచో యీ విషయము పుట్టిన ఆలోచించెదరా?

జవాబు:—(ఏ) జనరలు ఆఫ్ఫిర్ మెడికలు కాలేజిలను మి రి యొ క స్థలము నకు మార్చి విషయము నిశ్చయ మగు వరకు పై విషయము నానక బెట్టబడవలసినదే. ఇది నిశ్చయ మయినందున గత సంవత్సరము 222 మంది విద్యార్థుల కొక హాస్టలు రూ 2,50,000 కలొనలే నులూద నిర్మించుటకు నుమారు రూ 2,50,000 మంజూరు చేయబడినది. పదరు స్థలము విలిటిరీ డిపార్టుమెంటునుండి దీసికొనబడినది. భవననిర్మాణమునకు యీ సంవత్సరపు బడ్జెటులో ఏర్పాటు చేయబడినది.

బి. అవును.

సి. కాబా ఏ. కు జవాబు చూడవలెను. పదరు కార్యమునకు 1929-30 బడ్జెటు యోర్పాటు చేయబడును.

కృష్ణాజిల్లాలో మద్యపానము రాచారము
ఏ కాశేక్యరావుగారు.
ప్రశ్న:—ఏ గత అయిదు సంవత్సరములలో కృష్ణా
జిల్లానుండి ఎక్కువగా రాబడి యెంత?
వి. పదమూడు సంవత్సరములలో ప్రతి యేటకు తెరవబడిన
కట్టు బుకాను తెల్పు?
వి. ఎన్ని వృక్షములనుండి కట్టు వీలుబడినది?
వి. పదు డాడెలు అనుండి త్రాగినవారెవరు?
వి. గత మూడేండ్లలో కృష్ణా
జిల్లాలో యీ గురాచారమును
తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఏ చర్యదీక్షానిది. ఎఫ్. తేలిచో
జిల్లావార్య ప్రభుత్వమువారు ఏదీక్షానిది?
జవాబు:—ఏ. వి. గత అయిదేండ్లయొక్క ఎక్కువ
తేజావలము చూడవలెను. సి. వృక్షములసంఖ్యను యీ దిగువ
వివరింపబడినది.

సంవత్సరము	తేజావలము	ఈడెలు
1922-23	82,489	86,828
1923-24	86,948	85,712
1924-25	83,096	84,887
1925-26	78,591	80,918
1926-27	74,558	28,141

వి. పదమూడు సంవత్సరములలో ప్రతి ఏటకు ఏ ఎఫ్. కృష్ణా
జిల్లాకు ప్రత్యేకముగా, వృక్షములపట్టు 1-10-25 లేదా 25-
25-00 నింతును; పారాయపట్టు 1-4-28 లేదా 28-00 రూపాయల
రూప-7-00 నకు, హద్దించబడినది. ప్రతి ఏటకు పానమును
ప్రైవేటుగా నుంచుదురు 6 డ్రాములనుండి 4 డ్రాములకు
తగ్గించబడినది.

గ్రామవైద్యశాలలలో డాక్టరులు బదిలీకాబడుట

వి. రామారావుగారు

ప్రశ్న:—ఏ. గ్రామ వైద్యశాలలలో ప్రస్తుతము
కని చేయుచున్న డాక్టర్లు ఒక సంవత్సరమునుండి
యంకొకసంవత్సరమును బదిలీ కాబడుచున్నది ప్రభుత్వమువారు
యీ యత్నములను గావించిరా?

వి. అల్లసాని, యందుకు కారణములేమి? పదమూడు
అర్థము లేవి?

జవాబు:—ఏ. అట్టి అర్థములు 1927 జూలైలో జారీ
చేయబడినవి.

వి. ప్రైవేటు డాక్టర్లు గ్రామ ప్రాంతములో నిరమగు
ప్రాంతము సంపాదించగలగట్టు గ్రామ వైద్యవిధాన ముద్దేశించ
బడినది. కాబట్టి, అట్టివారి నొకచోటనుండి యంకొకచోటికి
మార్చుచుండుటలను ప్రైవేటు డాక్టర్లు కొనసాగెను. ఈ యుద్దేశముతోనే
ఆర్యులు జారీచేయబడినవి.

అనధికారగౌరవోద్యోగుల మూలమున

విద్యాభివృద్ధి

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు

ప్రశ్న:—ఏ. అనధికార గౌరవోద్యోగుల మూలమున
ప్రజాసామాన్యములో విద్యాభ్యాసము గావించు విషయము
గూర్చి పట్టిక యివ్వగల డైరెక్టరుగారి, విద్యా యోగి
లో నున్నది? (బి) కృష్ణాజిల్లానుండి, అందు చుట్టుముగా నూ
జమీను దివిజనుండి యెవరినైన గలగట్టు చేసినది? అల్లసాని
చో అవియే? (సి) ప్రైవిడెన్షియస్ ప్రభుత్వమువారు తేర్చా
టు చేయవలసిన ప్రస్థ మొత్తములే?

జవాబు:—ఏ. 14-4-28 లేదా జి. ఓ నెం. 746 (వి
ద్యాభ్యాస) చూడవలెను. (బి) కృష్ణాజిల్లాకు సంబంధించిన మూ
డుస్కీములు పట్టిక యివ్వగల డైరెక్టరుగారికి చేరియున్నవి.
వి. అందొకటి నూజమీను దివిజనుకు సంబంధించినది. ఈ స్కీ
ము నూజమీను సెన్సె యంప్రూవిగు సానైటేరీ కలదుకా
బడినది. తెలుగు ప్రత్తిను ప్రయోగించుటలను గ్రంథాలయ
ములకు స్థాపించుటలను చూడగలగట్టు అనుచున్నది. ఈ ప్రాంతముల
వలనను, జనసామాన్యమునకు విద్యాభ్యాసము జరుగుటకు ప్రై
వేటు నూచించుచున్నది.

సి. పదమూడు సంవత్సరముల యివ్వగల డైరెక్టరుగారిచే
విచారించబడుచున్నది.

ఉన్నతపాఠశాలలలో మాతృభాషా మూలక విద్య

ఏ. కాశేక్యరావుగారు

ప్రశ్న:—ఈరాజధానిలోనున్న ఉన్నత పాఠశాల
లన్నిటియందును మాతృభాషామూలక విద్యాభివృద్ధికి ప్రభు
త్వమువారు ఏమిచర్య దీక్షానిది.

జవాబు:—ఉన్నతపాఠశాలల యొక్క 4, 5, 6, వ
స్థానములలో అంగభాషములనుగూడ లేకమాతృభాష మూ
లమునగాని విద్యాభ్యాసము జరుపవచ్చునని పదమూడు పాఠశాలల
మేనేజరులకు సర్క్యులరు జారీచేయబడినది. స్కూలు డైరెక్టరు
పరీక్షలో భాషాతర సంబంధమును యీ విషయముగూర్చి
జరిగిన చర్చలనుబట్టి ప్రశ్నలో నూచించబడిన విషయము చర్య
దీక్షానిదిగా ప్రకటించబడినది.

FOR

BEST DIAMONDS
Specially Imported for Andhra People
GO TO
V. M. S. SHAIK MOHAMED & Co.,
Diamond Merchants & Jewellers
RAJAHMUNDRY.

నాపథి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాబిన్లోనున్న వెల రూ. 8-4-0 బి.
"చంద్రవదీ విక" ఇందు సమస్తవిజ్ఞానమును కుదిర్చిన భస్మమునుచేయు యాగాది ఆయుర్వేదవిధానముగలవు.
కులం 1-కి రూ. 500 కిన్నునుగల భస్మముకూడ గలవు. క్యాబిన్లోనున్న వెల రూ. 2-0-0
2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ధర సరసము!

నమ్మకమైన సరుకు!!

స్వదేశాభిమానులారా! స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు
ప్రాతాహమొసగి, ఉత్పాదమును గలిగింపుడు!!

అన్నిరకముల పత్తకమెట్లు హిందూదేశమునందే మ్రోవన వశ్యమునుచే
తేరినో కాక బహుశ యానచేయబడినది, వివరములకు ఈ దిగువ వినివచునకు
ప్రాయసలెను.

తండ్రి వినివచు
"పేరూరి"

ది ఈస్టర్న్ కన్ ఫెన్స్ సరిమార్లు,
16, ఆదిత్యనాయకవిధి, జి. టి. మద్రాసు.

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—ఏ. కర్నాటికు పేవరు మిల్లు కంపెనీయొ
క్కను స్థాపించబడినది?

వి. ఏ యుద్దేశముతో స్థాపించబడినది?

వి. చందా నేనుబడిన ప్రియవర్తి మొత్తము?

జవాబు:—ఏ. 1920, వి. పదునైదివ్వగలగట్టు
పట్టు పరిగడినుండి కాగితము తయారు చేయుటకు. సి.
80-6-27 లేదా పరిగడి రూ. 16,74,820.

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—ఏ. మొట్టమొదట ఋణమునకు దరఖాస్తు
చేయబడినపుడు 1925 లో పరిశ్రమల డైరెక్టరుగారు కర్నాటి
కు పేవరు మిల్లును తిరిగి గావించిరా? వి. పేవరును తిరిగి
గావించిరా? సి. అల్లసాని దానిని పథియెదుట
చెట్టెదరా?

జవాబు:—ఏ. 1924 లో డైరెక్టరుగారు మిల్లును
దిద్దించిరి. ఆ సంవత్సరముననే కంపెనీ ఋణమునకు దరఖా
స్తు చెట్టెను.

వి. సి. తిరిగియేర్పడును గావించబడలేదు కాని
పరిశ్రమల బోర్డుచే కొన్ని వివరములు తెలిసికోబడుటకు తిరిగి
గావించబడినది.

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

ప్రశ్న:—ఏ. 1925 లో టూల్స్ బోర్డుయొక్క సిఫా
ర్సులైన కర్నాటికు పేవరుమిల్లులు మరి ఆరు లక్షల ఋణము
నకు దరఖాస్తుచేసియుండెనా? వి. పదమూడు దరఖాస్తు ప్రభుత్వ
ముచే విచారించబడెనా? సి. అల్లసాని ఎప్పుడు, దానిని తీసు
జవాబు:—ఏ. మరీ 4 లక్షల ఋణమునకును ఒకబాట
కినుండి 2 లక్షల ఓరు గ్రాపులకును దరఖాస్తు చెట్టబడినది.

వి. అప్పుడు సి. అది 1925 లో విచారించబడిన దరఖాస్తుచే
యబడిన ఋణమునకును స్టేటు ఎనుదెను ఇంజనీర్లను చట్టము
ప్రకారము కాంక్షన కాబడలేదు.

కృష్ణాజిల్లాలో జిల్లాబోర్డు

తాలూకాబోర్డుల యెన్నికలు

ఏ. కాశేక్యరావుగారు

ప్రశ్న:—ఏ. కృష్ణాజిల్లాలో జిల్లాబోర్డు, తాలూకా
బోర్డుల యెన్నిక లెప్పుడు జరుగును. (బి) కృష్ణాజిల్లాబోర్డునకు
ఎన్ని స్థానములు ఎన్నికకును ఎన్ని స్థానములు నామినేషనుకు
ఉంచబడును?

జవాబు:—ఏ. తాలూకాబోర్డులయొక్క మొత్తపుసం
ఖ్యను, యెన్నిక స్థానముల సంఖ్యను, నిర్ణయించు తీర్మానము
ను 21-10-28 లేదా ఖాయపరిచెదననియు, తాలూకాబోర్డుల
యెన్నికలు రాబోవు జనవరి మొదటిభాగములో జరిపెదనని

యు, జిల్లాబోర్డు సైన్సులు ఆఫీసుకు తిరిగి గావించెను. తాలూ
కాబోర్డుల యెన్నికలు, నామినేషనులు, పూర్తికాగానే జిల్లా
బోర్డు యెన్నికలు జరుగును. వి. జిల్లాబోర్డుకు నిర్ణయించబడిన
మొత్తపుసంఖ్య 52 ఇందులో 41 యెక్కుకొనునకు.

జిల్లా గెజటీయర్లు

బీజీర అనామ్యును పయ్యరుగారు

ప్రశ్న:—ఏ. జిల్లా గెజటీయర్లకు తయారుచేయుటకు
కి|| కే|| కాలన్ గారి సాసే యొక సంపాదకుని ప్రభుత్వము
వారు నియమించబడియున్నారా?

వి. గెజటీయరు కాబయొక్క ప్రస్తుతోద్యోగుల పేర్లు
వారి యోగ్యతలు విధించబడిన పనులు వయస్సు పూర్వానుభవ
ము వేతనము మున్నగు విషయములను దెలుపు నొక పట్టికను
సభియెదుట బెట్టెదరా? సి. గెజటీయరు కాబలో నొకగు
మాస్తాపడికి స్టాఫ్ సెలెక్షన్ బోర్డు లిస్టులనుండి యోగ్యతగల
వారికి బదులుగా యోగ్యతలేని యితడొకడు నియమించబడి
యుండుట నిజమేనా? వి. పెర్మనెంట్ అసిస్టెంట్లు నియమించ
బడినదిమొదలు కేటిగరకు ఎప్పుడెప్పుడు ఎంతెంతకాలము ఏయే
శ్రమములను మరొకరు చేసియుండెను? ఇ. ఈ మరొకరు
యొక్క అవసరము ఉద్దేశము యేమి. ఎఫ్. ఈ మరొకరు
కయిన ఖర్చుకి? ఇందువలన గెజటీయరులకు తయారుచేయు
విషయములో గలిగిన ఫలిత మేమి.

జవాబు:—ఏ. 8-9-28 లేదా నెం|| 812 సి. ప్రశ్న కొన
గలబడినజవాబు చూడవలెను. వి. సి. ఒకరిబోర్డుకోరబడియున్నది.
డి. ఇ. ఎఫ్. తయారుకాబడుచున్న జిల్లాగెజటీయర్ల యొక్క
వి. వాల్యూములకొరకు బోగట్టా సంపాదించుట కవసరమును
నపుడు మద్రాసు వెలుతు పర్యటనముచేయుటకు పర్యటన
ఆసిస్టెంట్లకు ప్రభుత్వమువారు రహమతి యొసగియున్నారు. ఈ
యుత్తరపు ప్రకారము గావించబడిన మరొకరుయొక్క స్టేటు
మెంటు కోరబడియున్నది.

ల్యాండు రెవిన్యూ చట్టము

సి. రామసోమయాజులుగారు

ప్రశ్న:—ల్యాండు రెవిన్యూ చట్టమునుగూర్చి స్టేటు కొన్ని
జలో పర్ ముహమ్మదు హబిబుల్లాగారు యిటీవల గావించిన
ప్రకటనబట్టి యీ కాపనపథిలో ల్యాండు రెవిన్యూచట్టము
గావించుటకు ప్రభుత్వమువారు రేమిప్రయత్నములు గావించు
చున్నారు.

జవాబు:—ప్రశ్న బోధపడలేదు. ఈ సభియందు
విచారణలోనున్న ల్యాండు రెవిన్యూచట్ట మేదియును లేదు. ఈ
విషయముగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వము యీ ప్రభుత్వము
యొక్క యభిప్రాయమును గోరి యున్నది. ఈ ప్రభుత్వము
యొక్క జవాబు తయారగుచున్నది.

సిక్స్ - వీలర్స్.

ప్రకటన.

మోటార్లయందు నూతనముగా చేయబడిన అభివృద్ధి సూచక మెద్ది యన కఠినమైన సిక్స్ వీలర్స్ను చక్కపరచుట. సులభముగా ప్రయాణమొనర్చుటకు వీలైన అట్టి బండ్లకు, మెసర్స్ అడిసన్ ఆండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారు దక్షిణ ఇండియాకు మోరిస్ కమర్షల్ సిక్స్ వీలర్స్ను సోల్ సప్లయదారులుగా ఏర్పాటుచేయబడిరి.

ఈ సిక్స్ వీల్డ్ ట్రక్కులకు, రోడ్డు చదునుగాని ఎత్తు పల్లములు గాని లక్ష్యములేదు. రోడ్లు అసలే లేనిచోట్ల సిక్స్ వీలర్ నువయోగించుట కంటే వేరేసాధనమేమియు లేదు.

ఈ ట్రక్కులకూడ గవర్న మెంటు సబ్సిడీ పద్ధతి కనుకూలించును. అట్టివి కొనువారలకు సిక్స్ వీలర్ మరీ తక్కువధరలో పొందగలుగుదురు.

మిగతా విషయములకు వ్రాయుడు.

అడిసన్ ఆండ్ కో., లిమిటెడ్.

మద్రాసు, బెంగళూరు, కల్కికోట, తిరుచినాపల్లి.

నైమనుకమిషను

వారి విచారణవిషయమై వారికే ఉత్సాహములేదు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 20:— ఇండియాకు చెందిన వర్తమానము నైమనుకమిషను బయలుదేరుటకు ముందు వారికియబడిన వీడ్కోలు విందుసందర్భమున నైమనుకమిషను వర్తమానము లేనట్లుగాను తెప్పినకబుర్లనుచూచిన తరువాతగా విషయమై వారి కేయత్సాహములేదని స్పష్టమైనది.

మరల ఇండియాలోని విషయమై ప్రస్తావించుచు అది చాలకష్టమైన పనిఅనియు లేక రానివనియనియు చాల దీర్ఘముగ సంగతినయియు అరుగులు బడలువించి కష్టపడుట ఒకటి, స్వకేమచేరి తాము విప్పట్టియు, చూచినట్టి సంగతులవిషయమై నిరీడికను తయారుచేయుట యొకకష్టమనియు ఘోషిస్తారు.

ఇది చాల ముఖ్యమైనది. ఇండియాకు మొదటసాయి వచ్చినవారికంటే ఇప్పుడు చాలానేమిన్నది. ఇండియాలో తాము మొదట అనుగడినపుడు ప్రతివారుగూ, పైకి ప్రతివారు

లనుక కన్పించెనుగాని నిజముగాదు. ప్రతివోటున నల్ల జెండా తే. బ్రిటిష్ ప్రజలు భారతీయులను అగౌరవముగ జూచివారని కోపముతో నల్ల జెండాలకు ఎగరలేని. కాని అనుకొన్నంత ప్రబలముగ ఈజెండాలు ప్రదర్శింపబడలేదు. కొంతప్రతిహత భావమున్నది. లేకపోలేదు. ఇండియాలో తామున్నపుడు ప్రతిరాష్ట్రానికొకసభవారసునిసహకారమున అభివృద్ధిపరచుట, సహాయము చేసెదరనిది. ఇందు రాష్ట్రానికొకసభలు మాత్రము కలుగుచేయలేదు అప్పటికింకను వారు ఆలోచించవలసియుండెను. ఇండియాలో మొదట ప్రవేశించినపుడు చాలావకీళ్లు పరీక్షితులు ప్రతివారులముగ మారినది.

నైమనుకమిషను బహిష్కారము పూర్తిగ కటావంబు ప్రసవని ఇప్పుడు తేప్పవచ్చును. ప్రపంచముంతటను మర్యాదకు అదరణకు పేరుగాంచిన భారతీయులు తమ జాతీయమును ప్రస్ఫుటముగ ప్రతిబింబింపజేసిరి భారతీయులు చాల సహజముగ పెద్దమునుపులు. వారు దానిని నిలబెట్టుకొనిరి ప్రస్తుతముందు ప్రమాదకరముగనున్న పరిస్థితుల బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునకు చాల ముఖ్యమైన విషయములను బాగుజేసి యభివృద్ధి చేయుటకు సహకారములను సందింపగ నున్నారనిరి.

బహిష్కారమే శరణ్యము

పశ్చిమోత్తర పరగణాల మహమ్మదీయులు నైమనుసంఘబహిష్కారముచేయుటకు

కృత నిశ్చయమైరి

జేరా యిస్లామీ ఖాన్ అక్టోబరు 16:—కాబూలు లో యివిరకు బ్రిటిష్ వీజెంటుగానన్నట్టి నవాబు సాయిపుల్లా ఖానుగారు అధ్యక్షత వహించిన మహమ్మదీయ సంఘమువారు పశ్చిమోత్తర పరగణాకు నూతన రాజ్యాధికారములు ప్రసాదించు విషయములో గవర్న మెంటువారి కనుబందును విముఖ్యమునబట్టి సరాక జేరి నైమనుకమిషనే బహిష్కారము చేయుట యంత్రముని తీర్చారనియుకొనిరి.

పశ్చిమోత్తర పరగణాలో జరిగిన అభివృద్ధిలో నైమనుసంఘ బహిష్కారరీత్యాను నామొందించి బలపరచుటకై తమసంఘముతరపుక ప్రతినిధుల నెన్నుకొనిరి. ష్రీ. ప్రె.

ఫెలూనా ఆరోగ్యము

అంటే

మీ గాఢమైన కోరికయే

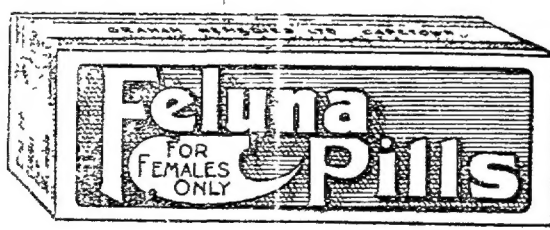
పిల్లలను గలిగియుండుట సహజము. మాతృత్వము ఇష్టములేని ఆడవాండు ఉండుట అసంభవము. అదృష్టవశాత్తు అట్టివారు బహు అరుదుగా నుందురు.

కొంతమంది స్త్రీలకు మాతృత్వము పొందుటకు సాధ్యము చేయరదు. నెలలు సంవత్సరములపర్యంతము సంతోషవార్త తమ ప్రేమలకు తెల్పుటకు కరుణతో వృథాగా జేచియుండును. కొందరు ఒకటి రెండునెలలలో అట్టి సాధ్యము చేయకనని గంభీరతతో నందురు. కాని యీలోపల దురదృష్టములన్నిటికన్న తప్పిపోవును. అప్పుడు అనుకొన్న ఆశలన్నియు గంగలో కలిసి పోవును.

చాలవరకు దీనికి కారణము బలహీనమే. ఆరోగ్యము పరిగామంబునను. ఇట్టివారి లక్షకేసుమండి ఫెలూనామాత్రము నేనించి, గర్భవతనమును పొగొట్టుకొని నుభించుచున్నార.

ఫెలూనా మాత్రము కడుగుబ్రతుగా తయారైన టానిక్. స్త్రీలకు అవయవములకు బలము చేకూర్చుకొనవలసిన లేదుకప్పడే వారి ఉత్సాహము, ఆమరుకుదనము యీ మాత్రన రక్షకబద్ధిచే గలిగినవి. ఫెలూనాను నేనించి స్త్రీలో ఆమరకుదనము లేకుండ నుండక, బాగా ఆమరకుదన, యిటునటు తిరుగున, గంతులు జేయున, నెక్కసము లాడున. మంచి ఆరోగ్యము గల వారలు చేయుటకు లాస్యగ్రహింతురు. ఇంతవరకు ఫెలూనా తెచ్చిన తరువాత, ప్రకృతి తనపరి తనవిధిని వెలవేర్చును. అందులననే ఫెలూనా స్త్రీకి అమూల్య సాధనము, సహకారి అని విజయవతులనుంది.

చదువరా! బలహీనమును, రక్తపారిశుధ్యమును, అవయవముల సక్రమపద్ధతిని వాంఛించు వారలలో నీవొక్కతెవా? తల్లివని పిలిపించుకొనలేకపోవుట నీకు కొంతగా నున్నదా? అట్టివో ఆరోగ్యము, సంతోషము అన్నియు జేకూర్చుటకు స్త్రీల కేర్పరచిన ఫెలూనా మాత్రము నేనించు.

నీలచేయబడిన ఎట్టు పాకెట్టులలో వైన కనుజరచిన విధమున అమ్మబడును. ఇండియా, బర్మా, సింగపూర్, శంకరపుర, స్టామింగున, కెమిస్ట్రీ లండన్ లో అమ్మబడును. ధౌ 1-5 రు. 2-4-0.

పోస్ట్ వజుట్టు:—పలేట్ అండ్ థోండ్, పోస్ట్ బాక్సు నెం 838, బొంబాయి, పోస్ట్ బాక్సు నెం 620, కలకత్తా, మద్రాసు రాజధానికి డిపో:—దాదా అండ్ కో 260, చైనాబజార్ రోడ్, మద్రాసు. ఫెలూనామాత్రము నుపయోగించుటలో ప్రకృతి సాయపడును. విషాక మొదలగు వ్యర్థమైన మూరకాయలనుండి తయారైనది. జంతుక్రావుల చేరలేదు. చేరితే తాకబడును. గ్రహమే రెమిడిస్ లిమిటెడ్, కేంబ్రీజ్, యస్. ఏ. వారి ఉత్పాదన. (No 2 a)

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ఇంకవరకు వానరకు ఫిర్యాదులనుండి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు ఎన్నుకొని పరిపాలన సభ్యులపేర్లను యాదీనుల వ్రాయించుచున్నాము. ఇంకా కొన్ని ఫిర్యాదులనుండి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యుల ఎన్నికలు రావలసియున్నవి. మిగతా ఫిర్యాదులకు వానరకు వచ్చిన గ్రామకాంగ్రెసు సంఘముల వారి కేసులు ఆయా ఫిర్యాదులనుండి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యుల ఎన్నికలు జరుగవలయును. ఏర్పరచినవారికి నేడే పంపిణీ జాను. కనుక వారందరు ఎన్నిక సభ్యులకు తేలికపాటైన యిది ఆ పేర్లకు నేను పంపిన రికార్డులకు శాకు బందరులో ధాన్యగలండులకు కొరుచున్నాను.

మాత్రన తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ యీ నెల 27 తేదీన బందరు యిందులో సాయంత్రము 4 గంటలకు జరుగునుగాన జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులందరి యిందులో నోటీసుగా భావించి సభకు హాజరు గాగలండులకు కొరుచున్నాను. నవంబరు నెలలో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగునుగాననున్నా, నవంబరు ఆగిరువారములోనే దేశీయ మహాసభకు డెలిగేట్లు లిస్టు పంపవలసి యున్నది గావుననున్నా ఇకను వాయిదాలు లేకుండా తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగునట్లు కొరుచున్నాను. మురగాను, } కా. నాగేశ్వరరావు, 17-10-28. సహాధికర్త.

- బందరు యిందుండి జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులు
1. మల్లెల శివరామ కృష్ణయ్య
  2. చెల్లెల వెంకటేశ్వరరావు
  3. చిట్టా నందరరామయ్య
  4. అగ్నిహోత్రం విజయసారధి ఆచార్యులు
  5. పాతూరి పట్టాభిరామయ్యగార్లు
- గడ్డపల్లెన ఫిర్యాదులనుండి
1. కామూరి చిన వెంకట దాసయ్యగారు
  2. బొబ్బా వెంకట శేషయ్యగారు
  3. రావురి నారాయణయ్యగారు
  4. తాళ్లూరి నారాయణరావుగారు
  5. తమ్మిరెడ్డి నారాయణరావుగారు
- నాగాయలంక ఫిర్యాదులనుండి
1. గొల్లపూడి పుకమోత్యమరావుగారు
  2. పాకలపాటి నరసింహం
  3. వానపామల నాగేశ్వరరావు
  4. తాడేపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం
  5. లక్ష్మణయ్య ఆంజనేయలు
- కోడూరు ఫిర్యాదులనుండి
1. సున్న కృష్ణమూర్తిరావుగారు
  2. నాగళ్ల నాగయ్యగారు
  3. క్రీష్ణయ్యగారు
  4. మట్లూరి లక్ష్మీకాంతయ్యగారు
  5. పొదిరాజు క్రీష్ణమూర్తిగారు
- అవనిగడ్డ ఫిర్యాదులనుండి
1. పోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు
  2. వెంకటరాజు వెంకట నరసింహయ్యగారు
  3. దీపి సాంబయ్యగారు
  4. గొల్లపూడి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యరావుగారు
  5. కేమలరెడ్డి వెంకట గోపాలరావుగారు

నోటీసు

కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు కర్నూలు తాలూకా మునిసిపాలిటీ పాడు రోడ్ గ్రామాల యాంత్రిక మడిగెవాండ్లకు తెలియజేయుట. డి. మనగా మకాదీ వారులయిన మునిసిపాలిటీ గ్రామములలో వుండే మడిగెవాండ్లు నాగడు 2 మడిగెవాండ్లు మకాదీగారు నగరంట్ల పిరలకోడ గ్రామంలో వుండే మడిగెవాండ్లి గోరంట్ల 2 మడిగె 1 క్రైకోరంట్ల అత వారలయిన మునిసిపాలిటీ గ్రామంలో వుండబడిన మడిగెవాండ్లకు రోడ్ మునిసిపాలిటీ పాడు మజరానా సామనీను పరిపాలనలో ప్రతిపాదన తకు పులయొక్క చక్కచులకు, మాంపమనకు, అకాడిగావుండబడిన మకాదీను ప్రిరవరుచుగా రోడ్ గ్రామం మడిగెవాండ్లు అతే పరిచేయకుండా వుండగలండులకుగాన (పర్యవేంలు ఇక జెక్కు గుగాన) కర్నూలు డి. మునుపపుకోర్టు ఓ ఎస్ నెం 378/1928 రు దావాదాఖలుచేయబడినది. అయితే 1 2 వారులు మునిసిపాలిటీ గ్రామం మడిగెవాండ్ల తరపున యీదావా జర్నలు తున్న దాఖలుచేయుటకన్నా విచారణ వగయిరాల జర్నలు కన్నా ప్రతిపాదులు రోడ్ గ్రామం మడిగెవాండ్ల తరపున యీదావా జర్నలుకున్నా పుత్రత్వ యివ్వవలసినదిగా వారులు తరపున మేము కోర్టులో పిటిషను పెట్టవుండగా కోర్టుచారు ఆద్రపత్రికలో ఈసంగతి ప్రచురపరచవలసినదిగా ఉత్తర్య చేస్తూ 22-10-28 తేదీకి వాయిదావేయుంట్లున్నాడు. గనుక ఆతేది నాటికి మీకు యేమయినా ఆక్షేపణవున్న యడత కర్నూలు డి. మునుపపుకోర్టులో హాజరయి మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలసినది. మీకు రాసంకటం పై ప్రకారము దావా జర్నలుచేసిన సంగతి తెలియజేయడమయినది.

సి. జానకీవతిరావు నాయుడుగారు
బి. ఏ. బి. ఎల్. వక్త్రీలు,
కర్నూలు.
9-10-28.

మదరాసువార్త

మూలమిల్లుతగాదా:— పరిష్కారమునకు నియమించిన కమిటీగావించిన నిర్ణయమును విల్లుయజమాను లంగీకరింపలేదని తెలియచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రివ డబ్లియు. మెన్టన్ గారి కటము:— ఈ అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు ఈనెల 19 లేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు విద్యార్థిగృహస్థుల (మద్రాసు క్రిస్టియన్ కాలేజి) యజమాన్యమున నె 4 రు కంటుచెట్టిపీఠిలో బహిరంగ పరచెదట.

ఎడినన్ అండ్రెస్ కంపెనీ:— దక్షిణ ఇండియాలో 6 చక్రములకు మరీస్ మోటార్లలోలను పప్తయి చేయుటకు ఎడినన్ అండ్రెస్ నీవారు సోత్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లుగా నియమించబడిరి. ఆచక్రముల మరీస్ మోటార్లలోలను చాలదృఢమైనవని తెలియచున్నది.

రాకపోకలు:— విద్యుత్ కేంద్రము గారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి బెంగళూరున కేగిరి. మేజరు వీండర్స్ లాంగుహర్ష్యుగార్లు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి. ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేకు సంబంధించిన ఛార్జిజ్ మగ్నగార్లు నేడు మద్రాసు వచ్చిరి.

ద. ఇం సంఘసంస్కరణకర్తలనభ్య:— ఈ కథ రాబోవు సంవత్సరమున ఆఖరు వారమున మద్రాసులో జరగజును. పంపు సంస్కరణాభిమాను లీవిషయమున ఆశ్చర్యపరచుకార్యదర్శిగారితో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరపవలెను. ఆశ్చర్య పరచు కార్యదర్శి నె 20 రు విల్లుకొన్నాడు కీల్పకు అని ప్రకాశపరచును.

బార్లోలి విచారణ సంఘ నియామకము

విచారణ స్వతంత్రము బహిరంగము సమగ్రముగా నుండును

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 16:— బర్మను భారత సంస్థానముల జాబితాలో కమిషనరుగారగు బ్రూక్ ఫీల్డ్, ధార్వార్ కలెక్టరు మాక్స్ వెల్ గారు బార్లోలి కిస్తులను పొమ్మ చేయుట స్వాధీనము, అస్వాధీనము అని విచారించుటకు నియమించబడిరి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. వీరు నవంబరు మొదటి తారీఖున నూర్జు కట్టగూలో విచారణ ప్రారంభించెదర. విచారణ చొరవ తాలూకాలో వజ్రుల పొమ్మించుటకు గురించినాడ విచారించును. ఇటీవల పొమ్మించబడిన వజ్రులు ల్యాండ్ రెవెన్యూ కోర్టు నకు పరిచిరి తెలిసియు ప్రజలకు తెలిసిన విషయముల నలన కిస్తులను పొమ్మించుటకు కారణములేమియు లేవనియు కిస్తులను పొమ్మించుటకు చూపిన కారణములుకూడ పరిశోధించి కావనియు ప్రజలకు చెప్పు దానిని సంప్రదించుగా నీ ప. ఘనము విచారించును. ప్రజల వాదము స్వాధీనమైనయెడల ఎంతవఱకు కిన్నించవలెను స్వాధీనముకానియెడల యెంత పొమ్మించవలెను విషయమును సంఘమువారు నిర్ణయించుదురు. విచారణ బహిరంగమును సమగ్రమును స్వతంత్రముననుగులవలన ప్రజలు సాక్ష్యము నిచ్చుటకు సాక్ష్యమును పరీక్షించుటకును అధికారము గలిగియుండుదురు. ప్రజలు ప్రతినిధులనుగాని పీఠికలనుగాని పెట్టుకొని వాదించుకొనవచ్చును.

స్వాధీనాధికారిని రెవెన్యూ అధికారిని భేదాభిప్రాయము వచ్చినప్పుడు స్వాధీనాధికారిమాట చెల్లును. (ఆ. ప్రె.)

చీనా రిపబ్లికు ప్రభుత్వవిధానము

జాతీయప్రభుత్వ మవలంబించుట స్వాతంత్ర్య, ఆక్టో 16:— ఇటీవల ప్రకటించిన రిపబ్లికు జాతీయవిధానమును చీనాజాతీయప్రభుత్వము ఆచరణ జరిపెను. వివిధభాషల నేర్పాటుకేరి.

తిరువలి క్లెయి హత్య కేసు

నిన్నటి మధ్యాహ్నము విచారణ

ప్రధాన ర జధాని మేజిస్ట్రేటుకోర్టు

నిన్నటి మధ్యాహ్నము కోర్టువారు ఫలహారా నంతరము సమావేశమైనపుడు మధ్యమ యంతియందు మొదటి భగములో నిలిపించుచున్న ఏ. యస్. రామచంద్రయ్యగారి భార్య రాజ్య లక్ష్మి అమ్మగారు క్రాసు కిరీతుయం కిట్లు తెచ్చెను. హత్య జరిగిన వాటిరాత్రియును, ముగవటి ఉదయమునగూడ కొందరు పోలీసు ఉద్యోగులు విచారణల గావించుచునే యుండిరి. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు ఎం.కో, డిప్యూటీ కమిషనరు ఎం.కో నేరం గను. వారి కేసుకిగాని జరిగినదంతయును నేను చెప్పియుండలేదు. నుమారు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వచ్చాముతీవిచారణ ఎద్ద నేను సాక్ష్య మొసంగితిని. నేనాదినము విచారించబడెదనని ఉదయము 10 గంటలకు నా సెనియటి చెల్లెను. నా భర్తతో నేనేవిషయమును చెప్పియుండలేదు. సంచాయతీ విచారణలో నేను తెచ్చిన విషయము నొకరు ప్రామాణికమందీరి. రిగి నా సాక్ష్యమును చూచి విమర్శించినపుడు నేనంత క్రోధగ వినలేదు. నేను చెప్పినదా. కి ప్రామాణికమి, కేదా ఉన్నదా పరిపూర్ణమదా యని నన్ను సంచాయతీవారు లిగియించెదలేదు. నా చేపాటను నా రు తీసికొనియుండలేదు మధ్యమ చెల్లెలు మంటలు ముడుచుచునని కేసుకు చెప్పినపుడు మధ్యమ మేడమెట్టు కిగి వచ్చుచుండునని నేనాచి ముండలేదు. గతిం చిన కామత్తుమ్మతోపై మధ్యమ కిల్లి నీటి నెప్పుడు పోనెనో నేను చూచి యుండలేదు. కాని భూమిపై కొంతభాగము మాత్రము తడిసియుండెను. అప్పుల తడిసిన కస్త్రులులను వేసిగొని చూచి యుండలేదు. సంచాయతీ వార్లు మగాని అంతకు ముందు జరిగిన విచారణలం చెప్పుచు గాని 1 వ ముద్దయి తన చెల్లెలు నోరుమూసి “కేసును చెయ్యద్ద” నుచు లోనికి గొంపోయినట్లు నేను చెప్పియుండలేదు. రాధాఅమ్మగారి మొనటి నందీయు నాతోడనే యుండెను అసిస్టెంటు కమిషనరు రాధాఅమ్మగారు విచారించెనో లేదో నాకు తెలియదు. అసిస్టెంటు కమిషనరుకు రాధాఅమ్మగారి తండ్రి తానే. సాక్ష్యము నొసంగియుండలేదు. అసిస్టెంటు కమిషనరు గారు విచారణ గావించినపుడు నాపెనిమిటి యింటిలోనే యుండెను 1 వ ముద్దయి తన్ను సంగక్షింప వలసినదని నన్ను ప్రతిపాదినపుడు రాధాతన మిగిలిన వారందరూ యుండిరి.

ఎంతయెడి యుండిరో ఖండితముగ కప్పలేకు “నుమారు యిరుండి లేక ముప్పదిమంది యుండి యుండురు” అని చెప్పెను

సాక్షి మరల ప్రాసిక్యూటెంగు ఇన్ స్పెక్టరుగారి క్రోత్తులకు సమాధాన మొసంగుచు కొలది గంటలకు పూర్వము ఆరోగ్యముతో లేచింది యుండిన సాక్షిక హతాత్మక నిట్టి యాపద పాలగుటనల్ల తాను కిక్కిరిసి యెడలిననీయు, ముఖ్యముగ సుపూర్వముగ కాలిపోయిన వారికయొక్క కరీరమును జూచిన పిమ్మట జరిగిన పంగతులన్నియు స్వల్పికి చెప్పుకొని నరుదగ అన్నిటిని సంచాయతీ వారలవద్ద వినించుట కత్తురాల నైతి ననియు పల్కినను.

అంతట నిన్నటికి విచారణ ముగింపబడెను.

ప్రతిరోజులలో ఆట్లాంటికు వయనమైన తెలివిన రిగి పోవునట.

డాక్టరు కైన్స్ గౌగారు ఒకనెల ఆరోగ్యముకొలకు వీన్పిడెనులో యుండురు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాఘనము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రకావ్యము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల కేరమాములు, విద్యోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయమచేయుట, దూషిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరీరము లేని తలచేరీ మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మేకకో చేయగలరు. మలయా 4.

నందీవి తాయత

దీని ధరించిన ఆరోగ్యము, బుము, తెలివి, ఆందము, అద్భుతము వచ్చును. తరీతులో జుతుము కలుగును. గొప్ప వారివఱకు లభించును. పనిచేయదును. వ్యాపారమున లాభము వచ్చును. అనేకమంది మెప్పుపొందినది 1 కి రు 1-8 4 కి రు 4 పి. ఆర్. జనార్దనం వాయుడు, బంగ్లా గుంటూరుజిల్లా.

అడయారు నటులు

నిన్నటి నాట్య ప్రదర్శనము

నిన్నటి సాయంత్రము అడయారు నటులు ఎక్కువ మ్యూజియం నాటకాలలో ప్రేక్షకులకు పులకుగాను నిర్మిత బహుమతి బి నెంబు కిక్కిరియి సమాహరమై నాట్య ప్రదర్శనముల గావించిరి. గౌరవ ధిరులకు కళాభిమానులకు, విద్యా సంపన్నులకునగు శ్రీ పురుషులచే భవనమునకు తునిండిపోయెను. నిన్నటి ప్రదర్శనమందు పాల్గొనిన ప్రధాన పాత్ర భూతులలో వాడుదేవ్ శ్రీమతి కిక్కిరి అందెయి, కుడిపార్ల 5 మున్నగువారు గలరు. బి నెంబుమ్యూగరుగూడ వాచికాభి నయ ప్రదర్శనమునకు పాల్గొనెను. విన్. మలిక్ పార్లూరు, ప్రెమి, రక్త్యో ఆందెయి కిక్కిరి పుకలు ప్రాకృత్తును నాట్య కలా విధానములను పెక్కింటి ప్రదర్శించిరి. వీరి యంగికా హార్యభివరణములు దేశాల పాత్రోచిలంబులై సమయాను కూలములై యనోజ్జములను, కులతెములను సామూహ్య సంపదను నెలిగక్కయండె. ససంతాగమ స్వత్యమనందు వీరు పురుషు, నిత్య యోవనలై సాందర్యమూర్తులై క్రకృతియందు తీవ్రుగు జగన్మోహనాకారులై గన్నటి. వీరి శృంగారభావా భివయము స్వల్పము, యావనలగను, విరాగులను లాకపల నేను జాలియుండెను. శ్రీమతి కిక్కిరి ఆందెయి భారతీయ యువతియైన అపూర్వమును విశేష ప్రజ్ఞ సాధ్యమునగు పాత్రాత్మ్య నాట్య కుటుల కడుదక్కగ ప్రదర్శించెను.

శ్రీ వాసుదేవ్ వారు “తుపాను” ఘాపము “యమ-సావిత్రి” నాట్య ప్రదర్శనములందు ప్రాచీనభారతీయ నాట్య కదంబుల ననుసరించి ఆహవాన ప్రజ్ఞ లావణ్యముల గన్నరచిరి. వీరి యింభి నయము గంభీరభావగర్భితమై, వివిధావస్థాను కరణమై ప్రళాంభమై సమయానుకూలమై యున్నెను. పాత్రధారణము దేశాల పాత్రానుగుణ్యమై తాదాత్మ్యజనకమై యుండెను. యమసం ద ధునిగను మరదాధిదేవతగ నేగాక ప్రాణదాతగను సాత్విక మూర్తిగను ప్రదర్శించునపుడును, తానే మరల మహా శత్రుత యు సతీ తిలకమునగు సావిత్రి భూమికగ వలించు నపుడును అద్భుత ప్రావీణ్యము నెల్లడించిరి.

ఇని యప్పయి నొక యెత్తు అడయారు జాతీయ పాత్ర కాలకుండులి వి చార్ల కి నులు ప్రదర్శించిన గోపికా క్షీణికాకయెత్తు ఇందుపాల్గొనిన జాతీకలంకరణ వివాదవత్స ములకు లోబడినవారొంటికి ఈ ప్రదర్శనమత్వంత రావణీ యకమై, ప్రేక్షకుల సభికుడుగ నాకర్షించెను మృదువపుక ములుక, కులతెములనగు బాలకంఠములనై కృష్ణగీతములను బాడునపుడు ప్రేక్షకజన చిత్తలను మోగిసిరి. భారతీయ సాంప్రదాయానుగుణ్యమున ఆభివయమును కీరీ వికతమునను నందే వింత ప్రాధమ్య ప్రదర్శించుట ప్రశంసనీయు. శ్రీ కృష్ణాస్వేషణతత్వములై, గానగోలులై వివిధారామ విహారము గావించుటయు, శ్రీకృష్ణుడచిన్నముల భక్తిమై బూజించుటయు కృష్ణసందర్శనా సంతరిము కృష్ణునితో రావక్రీటు గావించుటయు పృథుయంగములై, రసికజనచిత్తములను వశ పరచుకొనెయొక.

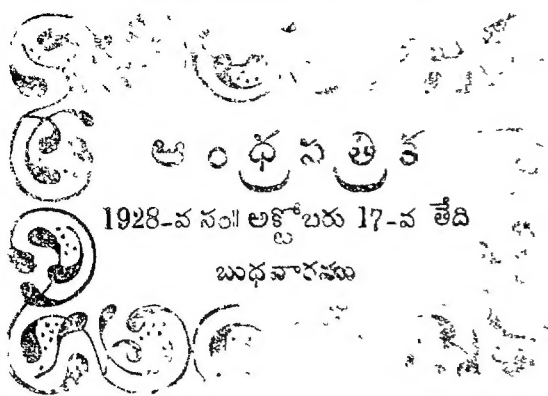
ఇంకను యాదీప్తు జేగిరువన “హోరను” “ఉమర్ ఖ్యామ్” “ఏకలవ్య” “కర్కశంతి” “క్రొకాయన్” మొదలగు పాత్రధారణల నటకుల కన్న వైదిష్యమున, నవీనభావములను అనుభవాధికృతను ప్రకటించువారియొండెను. రంగోపకరణము లందు విశేషావంబరము లేక పోయినను సమాజకృంగార సమన్విత ములై, సమయ, సంకల్పచిత్తములై యుండెను.

ప్రదర్శనారంభముండే శ్రీ ఆరంభేయగారు చతుర్విధపు డుమ్మసానకమును, బ్రహ్మనంద సంధాయకమును, రసికజన మనోధిరామము నగు నాట్యకళ యొక్క ప్రాశస్త్యమును వివరించి, ప్రస్తుతము ప్రాకృత్తును దేశమున దీ నాట్యకళకు, అందు మఖ్యముగ స్వత్యమన కెట్టి పతికస్థితి బట్టినదో తెలిపి, అట్టి స్థితినుండి నాట్యకళ భువన్నటికి చెచ్చుటకై కళాభిరతు లందరును పాటుబడవలెనని పల్కిరి. ఈ ప్రదర్శనమువలన చెప్పి డి ఆదాయము, శ్రీలక్ష్మ, కుతులకు, జంతువులకిత్తానము నుకై వినియోగించబడునని పల్కిరి. వీరు మరల గురువారము నాడు వరొకప్రదర్శన మొసంగెదర.

యునై టెడ్ స్టేటు

చీనావారిని జంతులు

న్యూయార్కు, ఆక్టోబరు 16:— చీనాటంగా పోరాటములో 7 గురు చీనావనపులు హతలైరి. చికాగోవీధు లలో మున్నె కాల్చి జంపిరి. న్యూయార్కు ఫీలిడెల్ఫియా వా పింగ్వునులో మరొకరిని ఆపిరి.

* స్థానిక పన్నుల ప్రారంభదశ

అంధ్ర ప్రదేశ్

మద్రాసు రాజధానిలో స్థానిక పన్నులను తలుల ప్రారంభమయ్యెనో కనుగొనుటకు, నెల్లూరులోని వెంకటగిరిరాజా కళాశాల కథ్యక్షులగు మామడి పూడి వేంకటరంగయ్యగారు, 1863-71 సంవత్సరములమధ్య ప్రబలిం ప్రభుత్వపు బౌద్ధికవిభానమును బాగుగ పరిశీలించి, గ్రంథమును వ్రాయగ, ఆంధ్ర విశ్వకళాశాలవస్తువారు దీనిని తమ ప్రథమప్రచరణగ ప్రచురించిరి. ఉపాధ్యక్షులగు కట్టమంచి రామలింగాచెడ్డిగారి గ్రంథమునకు పీఠికను వ్రాసిరి. విశ్వకళాశాలవస్తువారి ప్రథమప్రకటనము వెలువడుట సమంజసముగనున్నను, ఉన్నతవిద్యను ఆంధ్రభాషలో నేర్చుటకు కుతూహలము జూపెడి యీశరిషత్తువారు ఆంధ్రభాషలో దీనిని వ్రాయించి ప్రచురించిన, ఎంతయో సమ్యక్తముగ నుండెడిది. వేంకటరంగయ్యగారు, ఆంధ్రభాషలో రాజకీయగ్రంథములను వ్రాయ సమర్థులు. అట్టివారి నిందుకు ప్రోత్సాహపరచినచో, పరిషత్తువారి ప్రథమగ్రంథము ఉన్నతవిద్యాభ్యాసము జేయువారి కైతరము యుపయుక్తముగ నుండెడిది. దేశభాషా మూలవిద్యకు ప్రోద్బల మొనగెడిది. ఈనంగతి యటుండ, గ్రంథకర్తగారు విశేషశ్రమపడి, యనేకాధారములను పరిశోధించి, ప్రస్తుతగ్రంథమును రచించి రనుటకు సందియములేదు.

1863 సంవత్సరమునకు బూర్వము స్థానిక పన్నుల ఏర్పాటు నరియగు పద్ధతుల ననుసరింపలేదు. 1861 సంవత్సరమున శాసనసభల చట్టమును నిర్మించినపిమ్మట పరిస్థితులు మార్పుజెందెను. రాష్ట్రీయ శాసనసభ 1862 వ సంవత్సరమున స్థాపింపబడెను. స్థానిక మ్యునిసిపల వ్యవహారములు ప్రాముఖ్యము గాంచుచున్నవై. పెక్కుచట్టములు శాసనసభ ద్వారా గావింపబడెను. మద్రాసు విద్యాశాసనము గ్రామపు సెస్సులశాసనము పట్టణాభివృద్ధి శాసనము, లోకలుభండు శాసనము మున్నగునవి నిర్మితమయ్యెను. మద్రాసు నగర మ్యునిసిపల సంఘ పునర్నిర్మాణము జరిగెను. మద్రాసు నగరేతర భాగములలో ప్రజలు కోరినచోటమాత్రమే మ్యునిసిపల సంఘములను స్థాపింపవీలుండెను. అందుచే కొలదిప్రదేశములలోనే యీ సంఘములు స్థాపింపబడెను. గ్రామములలో రోడ్లనిమిత్తము ప్రత్యేకపు సెస్సును వసూలుజేయ మొదలిడిరి. పిమ్మట లోకలుభండు స్థాపింపబడెను. ఈఫండు రోడ్లప్రమాణకుపయోగింపబడెను. లోకలుభండునందు భూములపన్ను, మరికొన్ని రాబడులు

చేరుచుండెను. మద్రాసు నగరమున దప్ప ఇతర ప్రదేశములలో పన్నులను విధిగ వసూలుజేయకుండిరి. స్థానిక పన్నులు పెరుగుటకు కొన్ని సంవత్సరములు తటస్థించెను. ఇండియా ప్రభుత్వపు ఖగ్గుసిపాయి కలహమునకు బిమ్మట బెరిగిపోయెను. ప్రభుత్వపు ఋణములు పెరిగెను.

వివిధశాఖల వ్యయ మతిశయించెను. ప్రభుత్వమువారు మిలిటరీఖర్చును తగ్గించకపోయిరి. కొత్త పన్నులు విధింపబడజొచ్చెను. ఉప్పుపన్ను, ఎక్సైజు పన్ను, స్టాంపుపన్నులు బెరిగెను. రాబడి కన్న, ఖర్చు అధికము గాజొచ్చెను. ఇట్టిదుస్థితిని తొలగించుకొనుటకు, స్థానిక పన్నులను ప్రత్యేకముగ విధింపదలపెట్టినటుల, గ్రంథకర్తగారు నిదర్శనసహితముగ తేటపరచిరి. విద్యాశాసనము, విద్యకై సెస్సును విధించుట కేర్పాటుజేసెను. పట్టణములలో పోలీసువారి ఖర్చును గూడ స్థానిక పన్నుల ద్వారా భరింపవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. ఇంపీరియల్ ఖర్చుల భారమును తగ్గించు నిమిత్తమే, యిట్టి ఏర్పాటుచేయబడెను. జిల్లారోడ్డు సెస్సు చట్ట మిట్టి సందర్భములలో గావింపబడెను. అంతియగాని, స్థానికసంఘముల రాబడిని పెంచు నిమిత్తము దీనిని మొదట నుద్దేశించియుండకపోవుటచే, స్థానిక పన్నుల ఏర్పాటు అప్పుడును ఇప్పుడునుగూడ లోపభూయిష్టముగనున్నది. బొంబాయిలో జరుగుచున్న విచారణలో సర్ జాన్ సైమను గారు స్థానిక పన్నుల విషయమై ప్రత్యేకముగ ప్రశ్నించియుండిరి. బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యగు టర్నరుగారు తృప్తికరమగు జవాబు చెప్పకపోయిరి. ప్రభుత్వపు రాబడిని పెంచుటకై, అన్ని రాష్ట్రములలోను స్థానిక పన్నులను తలుల విధింపబడెనో, గ్రంథకర్తగారు వివరించిరి.

లోకలుపన్నులు ఇంపీరియల్ పన్నులను పేర్లభేదముండెనుగాని గుణభేదము లేకుండెను. మ్యునిసిపల ద్రవ్యమును పోలీసు సిబ్బంది కుపయోగింపవలయుననుట ఇక్కాలమున ఎంత విరుద్ధముగ దోచినను 1866 సంవత్సరమునందు ప్రభుత్వసభ్యుడు దీని యవసరమును శాసనసభలో వివరించెను. ఇంపీరియల్ పన్నులకన్నను స్థానిక పన్నులను సులభముగ వసూలుజేయ వచ్చునను తలంపుగూడ అధికారులను ప్రేరేపించెను. స్థానిక పన్నులను స్థానిక ప్రయోజనముల నిమిత్త ముపయోగింపవలయునను నుద్దేశ్య ముకురింపకపోలేదు. ప్రారంభ విద్యకు స్థానిక పన్ను రాబడినే వెచ్చింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు తలంచిరి. ఇటులనే రోడ్లు ఆరోగ్యము నీటిసప్లయ మురుగునీరు దీపములు మున్నగు వాణికిగూడ స్థానిక పన్ను రాబడిని వెచ్చింపవలయునని యూహింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు రైల్వేలపై సామ్యు నధికముగ వెచ్చించుటచే రోడ్లపై వెచ్చించుటకు వారికి సామ్యు దొరకకపోయెను. స్థానిక పన్ను రోడ్లకుగాను స్థానిక పన్ను రాబడినే వాడవలయునని సూచింపబడెను. ఇంతియ గాక స్థానిక పన్నులు ప్రజలను స్వపరిపాలనమునందు సుశీలీతుల గావించునని జెప్పబడుచుండిరి. ప్రజలు స్థానిక వ్యవహారములను నిర్వహింపగలరనియు మ్యునిసిపల భావములు వారియందు స్థావర ఘోరమగు కొనినవనియు గ్రామ ప్రతిష్ఠాపనలు చిన్నప్రజాస్వామ్యములుగ నున్నవనియు, ఇండియామూర్తి సూచించెను.

కాని, ప్రభుత్వపు బరువులను దీర్చుటకు స్థానిక పన్నులు పనికివచ్చునను తలంపు ప్రబలియుండునంతవరకు, స్థానిక పన్నులు స్వపరిపాలనమునందు శిక్షణ నొసగజాలవు. మీదుమిక్కిలి ప్రజలకు స్థానిక పన్నుల భార మధికమగును. పన్నులను వసూలుజేసిన స్థానికసంఘములకు వానిని వెచ్చించుటలో స్వేచ్ఛ యూడవలెను. అట్టి స్వేచ్ఛ లేకుండుటచే, స్వపరిపాలనాయము వెనుకబడ్డెను. స్థానిక పన్ను సంఘములు, ప్రభుత్వప్రయోజనములకు మాత్రము తోడ్పడుచుండెను. ఈవిషయమై ప్రజలలో ప్రతికూలభావము ప్రబలెను. ముఖ్యముగ పోలీసు శాఖావ్యయము వివాదహేతు వయ్యెను. తుట్టుతుడకు 1881 సంవత్సరమున, మ్యునిసిపల సంఘములు పోలీసుశాఖను పోషింపవలసిన యగత్యము దొలగిపోయెను. కాని, స్థానిక పన్నులు తృప్తికరమగు స్థితికి రాకపోయెను. సబ్ జయిలులను, తాలూకా కచ్చేరీలనుగూడ, స్థానిక పన్నుల రాబడినుండి కట్టుటకుద్దేశించిరి. అప్పటిరోజులలో స్థానిక పన్ను రాబడిని స్థానిక ప్రయోజనములకుమాత్రమే వినియోగించియున్నచో, యీ ఏర్పాటు ప్రజలకు మిగుల లాభించెడిది. కాని, అటుల జరుగలేదు. స్థానిక స్వపరిపాలన మభివృద్ధి గాంచలేదు. మ్యునిసిపల సంఘములలో స్వపరిపాలన మేములను లేకుండెను. మద్రాసు నగరపు మ్యునిసిపల సంఘము నందుగూడ స్వపరిపాలనము గనపింపకుండెను. ప్రభుత్వ నియమితసభ్యు లధికముగ నుండిరి. నేడు నయితము, నగరపు కార్యరేషనుకు తగిన యధికారములు లేకున్నవి. తన కార్యనిర్వాహకోద్యోగిని తాను నియమించుకొనలేని దుస్థితియందు, మద్రాసు కార్యరేషను నిలిచియున్నది. ఇతర మ్యునిసిపల సంఘములందు ఎన్నికపద్ధతి వ్యాపింపకుండెను. ఎన్నికపద్ధతి అనర్థహేతు వగునని, అప్పటి యధికారులు తెలుపుచు, నామినేషన్ సర్వోత్తమమగు పద్ధతియని చాటుచుండిరి. లోకలుభోర్డులు ప్రభుత్వ శాఖలుగ పరిణమించెను. ప్రభుత్వపు టుత్తరువులను నివి కొనసాగింపవలసియుండెను. విలేజి సెస్సు చట్టమువలన, గ్రామము లంతకు పూర్వ మనుభవించిన స్వాతంత్ర్యమును గూడ కోల్పోయెను. కరణము ముననబులు గ్రామప్రజల నొకరులుగ నుండుటకు మారుగ, ప్రభుత్వపు నొకరు లయిరి. ఉభయుల మధ్య గల సంబంధ మంతరించెను. విద్యా శాసనము స్థానిక స్వపరిపాలనముతో కొంత సంబంధము గలిగించెను. కాని అయ్యది 1871 సంవత్సరమున రద్దుచేయబడెను. వేంకటరంగయ్యగారు వివరించిన స్థానిక పన్నుల చరిత్ర, నిజస్థితిని వివరించుచున్నది. విద్యార్థులకును, ఉపాధ్యాయులకును, తదితరులకునుగూడ, నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండగలదు. స్థానిక స్వపరిపాలనము వెనుకటికాలమునుండి ఇప్పటివరకు పెరుగుదలలేక, జడత్వము దాల్చుటకుగల, కారణములను గ్రహింపవచ్చును. స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లేనిది, అవి పెరుగజాలవు. దేశము స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యము ననుభవించువరకు, స్థానిక సంఘములకు స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యము లభించునని తోచదు. ఎల్లరకును నుపయోగకరముగ నుండు గ్రంథమును రచించి

* లాంగుమస్సు గ్రీక్ అండు కంపెనీవారిచే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మవారికొరకు ప్రచురింపబడితి.

నందుకు గ్రంథకర్తగాని, దానిని ప్రచురించినందుకు, ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తువారిని మనఃస్ఫూర్తిగ నభినందించెదము లాంగుమన్న గ్రీను అండు కంపెనీవారి, గ్రంథముద్రణము గ్రంథప్రాశస్త్యమునకు తోడ్పడినది.

బొంబాయి ప్రభుత్వము. సైమనుకమిషను

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు సైమనుకమిషనుకు బంపిన విజ్ఞప్తి రహస్యముగ నుంచబడినను, కార్యదర్శియగు టర్నరుగారి విచారణలో దాని స్వభావము కొంతవరకు బయల్పడినది. ప్రజల ఎన్నికహక్కులను విస్తరింపజేయగూడదని, ప్రభుత్వమువారు సూచించిరట ఈవిషయమై టర్నరుగారిని, సర్ గవర్నరుగారు ప్రశ్నింపజోగ, యిష్టాదాప్రకృత నడుగవలదని, సైమనుగారు మందలించిరి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి ప్రజల హక్కులు పెరుగుట ఏమాత్రము ఇష్టములేదని వ్యక్తమగుచున్నది. వీరి విజ్ఞప్తిని రహస్యముగ నుంచిన కారణమునుగూడ గ్రహింపవచ్చును. టర్నరుగారు ప్రత్యేక సాంఘికవాదులకు గుణపాఠమును నేర్పినందులకు సంతసింపవచ్చును ఏలనన, వీరు తమ స్వప్రయోజనముల నిమిత్తమై దేశాభివృద్ధి నడ్డగింప జూచుచున్నారు. దేశమునకు స్వపరిపాలనము వలదని ఘోషించు చున్నారు. ఇందుమూలమున ప్రభుత్వమువారి అభిమానమును తాము సంపాదించగలమని వీరి కాశగలదు కాని టర్నరుగారు చెప్పినదేమి? ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమువలన సాంఘిక వైషమ్యము పెరిగెను. పరిపాలనస్వాధీనము క్షీణించెను. మంత్రులుగూడ సాంఘిక ద్వేషములచే ప్రేరేపితై పరిపాలనమును చెడగొట్టిరి. ఇట్టి ప్రతిపాదనము సాంఘిక విభేదవాదుల ప్రగల్భములను నిష్ఫలము గావించుచున్నది సందిగ్ధసమయములలో అధికారులు సాంఘిక భేదవాదులను బుజ్జగించినను, పిమ్మట వారిచర్యలను ఖండించెదరనునత్యమును వీరు మొదట గ్రహింపకజోయిరి. ఎటులనయినను మంత్రులును శాసనసభలును అసామర్థ్యము జూపెననిచెప్పటయే టర్నరుగారి ముఖ్య సంకల్పము. అందుచే స్వపరిపాలనము ప్రజలకు బనికీ రాదని వీరు సూచించెదరు. బొంబాయి ప్రభుత్వ సిద్ధాంతమును వీరు సమర్థించెదరు. సైమను కమిషనుకు తోడ్పడదలచిన సెలెక్టుకమిటీలలో, సాంఘిక భేదవాదులు పలువురుగలరు. వీరిలో నొకరగు సర్ జలిఫీకర్ ఆలీఖానుగారు, యూరపియనులు భారతీయులకన్నను ఎక్కుడు సమర్థులు గారాయని, టర్నరుగారిని ప్రశ్నించుట వింతగాదు ఇట్టి ప్రశ్న నడిగి ప్రయోజనములేదని, సైమనుగారు మందలించిరి. భారతీయులను నియమించుచో, పరిపాలన స్వాధీనము క్షీణించునని చూపుటయే తమ యుద్దేశ్యమని, జలిఫీకర్ ఆలీఖానుగారు బదులుజెప్పిరి వీరి విశాలభావముల నేమని కొనియాడినను తనివి దీరదు. ఇట్టి సెలెక్టుకమిటీవలన, దేశమున కిసు మంతయయినను ప్రయోజనమందునా? అహమ్మదు నగరపు కలెక్టరగు మాక్మిలనుగారు, ఎన్నికలలో వోటరులు రాజకీయద్వేష్టిని జూపుట లేదని నుడివిరి. ఓటుహక్కును వినియోగించునపుడే, రాజకీయానుభవము సిద్ధించునని సైమనుగారు పలికిరి.

సంస్కరణములు, వివిధసంఘములలో ఉద్యోగాశను పురికొల్పినటుల టర్నరుగారు నుడివిరి ప్రజలకు బాధ్యత నొనగక, కేవలము పలుకుబడి నిచ్చు సంస్కరణములవలన, ఉద్యోగ పుటాశయు, ఉన్నత పదవుల యాశయు పెరిగెను ఇది తుదకు కలహకారణముగ పరిణమించియుండుట వింతగాదు. హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యములు ప్రవృత్తైదు. ప్రజలకు స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యము నొనగఁచో, ఇట్టివైషమ్యము లంతరించునటకు సందియములేదు. మాక్మిలనుగారు, ప్రజలకు ఎన్నికలతోగల సంబంధమునుగూర్చి కొన్ని ఆరోపణల గావించి, ఎన్నికహక్కులను పెంచగూడదని చెలుపదలచిరిగాని, వీరు నుడివిన సంగతులెల్లను వినికడివలన జెప్పబడినవేగాని, స్వానుభవమువలన జెప్పబడినవి గావని యంగీకరించుటచే, వీరిసాక్ష్య మంతయు నిరర్థకమయ్యెను. సైమనుకమిషను విచారణ వ్యర్థమనుటకు రెండు హేతువులు గలవు ప్రస్తుతస్థితిని విచారించుటకు వీరుచేసెడి ప్రయత్నములు నిరుపయోగములు ప్రజలకు స్వపరిపాలన మొనగనవుడు, వారి సామర్థ్యమును వీరిటుల గ్రహింపగలుగుదురా? ద్వంద్వపరిపాలనమును నిర్వహించినరీతినిబట్టి, ప్రజలసామర్థ్యమును కనిపెట్టుట దుర్లభము భావి స్వరాజ్యస్థాపనమును నిర్ణయించుటకు, ప్రభుత్వమువారు ప్రజాప్రముఖులతో సంప్రతించిన జాలును ఈవిచారణతో బనియేమి? సైమనుకమిషనును బహిష్కరించినవారు, విశేష దూరదృష్టి జూపిరని, నేడు మరింత విదితమగుచున్నది సైమను కమిషను విచారణ, దండుగపని యని తేలినది

కేంద్ర ప్రభుత్వము

ఆగాఖానుగారు నెహ్రూ రిపోర్టును తీవ్రముగ నిరసించినను, వీరి సూచనలను లండను ప్రైము పత్రికయు సర్ వెలుంటయును పిరాలుగారును నిరసించుచున్నారు కేంద్ర ప్రభుత్వమును బలముగ నుంచక జోయినయెడల రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు ధ్వంసమగునని ప్రైముపత్రిక యొకవంకను ఛిరాలు గారింకొకవంకను ఆగాఖానుగారిని మందలించిరి కేంద్ర ప్రభుత్వమును ముందుగూడ నిరంకుశముగ నిలిపియుంచవలయు ననియే వీరియుద్దేశ్యము. హిందూదేశేపు ఐకమత్యమున కిది యవసరముట. సైమనుకమిషనువారు భావి సంస్కరణములను సూచింపవలసిన సమయమున, ఇండియా ప్రభుత్వము నేమాత్రము మార్పుజేయగూడదని బ్రిటీషు ప్రముఖులును పత్రికలును చెలుపుట ఎట్టి అనభ్యక్తార్థమో యూహింపవచ్చును సైమను కమిషనువారును వీరి నలహా ననుసరించెదరని తలంపవచ్చును ఆగాఖాను గారికనయినను నెహ్రూకమిటీరిపోర్టు నామోదించి వివిధపక్షములతో గలసి స్వరాజ్యసంపాదనకై పాటుబడుట వివేకము

శ్రీనివాసయ్యంగారి సందియములు

నెహ్రూరిపోర్టు నామోదించుటలో కాంగ్రెసు నాయకులు పొరబడిరను నభిప్రాయము శ్రీమాత శ్రీనివాసయ్యంగారికి పుడుదొలగినటుల వారి ప్రకటనము చెలుపుచున్నది.

డాక్టరు అన్నాగారి అభిప్రాయము గూర్చిగాని, నెహ్రూగారి అభిప్రాయము గూర్చిగాని, అపోహలకు లోనగుట కిదివరకు గూడ సవకాశము లేకుండెను లక్ష్మీ సర్వపక్ష సమావేశ తీర్మానము, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరువారికి ఆంధోళన సలుపుటకై స్వేచ్ఛనిచ్చెను అందరును గలసి యంగీకరింపదగిన కనిష్ఠాశయమును మాత్రమే, లక్ష్మీ సమావేశము వెలిబుచ్చెను డాక్టరు అన్నాగారి, పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగార్లు, నిద్రస్థితిని స్వప్నముగ వెల్లడిజేసి రని, శ్రీనివాసయ్యంగారు మెచ్చుకొనుచున్నార కాంగ్రెసు సభ్యులలో నికమీద సభిప్రాయభేదముండవలదనియు, అందరును కలసి పాటుబడవలయుననియు, వీరు ఎచ్చరించుచున్నారు. శ్రీనివాసయ్యంగారిని బాధించిన సందియము లిపుడు దొలగినందులకెంతయు సంతసింపవచ్చును ఇకమీద వీరు ఇతరనాయకులతో కలసి పాటుబడెద రని నమ్మెదము

జర్జను జస్టిను యాత్ర

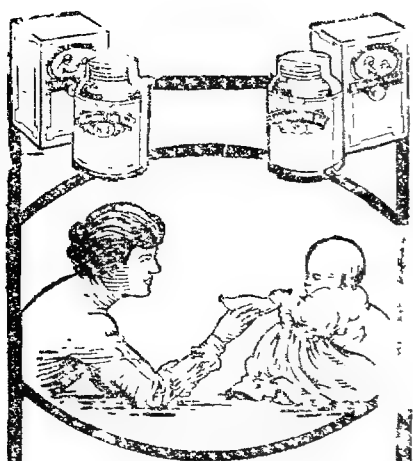
త్రోవలో నెక్కడను నాగక, జర్జను జస్టిను అనగ వాయువిమానము ప్రయాణికుల నెక్కించుకొని, జర్జనీనుండి పయనమై అమెరికాలో దిగుట, ఆశ్చర్యము గలిగించినది అట్లాంటిక్కు సముద్రము పై ఇక మీద చాల మంది ప్రయాణికు లొక్కచూరు ఆనమున ప్రయాణము జేయ వీలగునని, విదితమయినది అమెరికా అభ్యుదయగు ప్రెసిడెంటు కూలిడ్జిగారు, జర్జనీని అభినందించిరి ప్రయాణికులు తమ కెట్టియిబ్బాది గలుగలేదనియు, తమకు జబ్బుచేయలేదనియు తెలిపిరి. యుద్ధమునకు బూర్వము మానవవిధ్వంసమునకై నిర్మింపబడిన జస్టిను, ప్రయోజన మంతరించెనని తలచినవారు గలరు కాని, నేడివి దూరప్రయాణ సౌకర్యమున కుపయోగపడుచున్నది దూరప్రయాణములలో స్త్రీమరులలోవలె ప్రయాణికులు సౌకర్యముల ననుభవించుటకు జస్టినులోనే సాధ్యమగును. వీని యుపయోగ మికమీద విస్తరించునని తలంపవచ్చును

ఇక్విను ప్రభువుగారి సెలవు

రీకిగుప్రభువుగారివలె, ఇక్విను ప్రభువుగారు సెలవుదీరికొని రాజోవు సంవత్సరము వేసవి కాలములో ఇంగ్లండుకుబోయెదరని వార్తలు చెలుపుచున్నవి. వీరగూడ ఇండియా స్థితి విషయమై బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారితో సంప్రతించెదరో లేదో తెలియదు ఆసమయమున మద్రాసు గవర్నరగు గోశ్వేక్ ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధిగ బనిజూచెదరట. రీడింగ్ ప్రభువుగారు ఇంగ్లండుకు బోయి బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారితో సంప్రతించి వచ్చినపిమ్మట పరిస్థితులలో నెట్టిమార్పు గలుగలేదు. ఇక్విను ప్రభువుగారి సంప్రతింపువలన గూడ ఇంతకన్న నెక్కుడు అనుకూలఫలితము చేకూరుననుట సందేహోచ్ఛదము.

బెంగాల్ నూతనమంత్రి

డాక్టరింగ్ నూతనముగా బెంగాల్ నడు మంత్రిగా వియోజింపబడిన రాజా భూపేంద్రనారాయణ సింహగారు స్థానిక హాలికా కాఖు, వ్యవసాయమును, ఎక్సైజును, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చరు లేని పారిశ్రామికకాఖున పరిపాలించెదరట

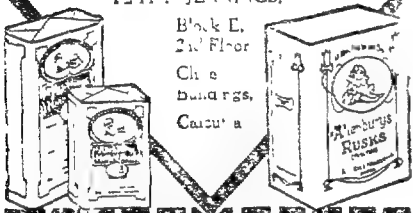

The Allenburys' Foods.

బిడ్డలను పెంచుటకు
క్రమమైన పద్ధతి
భూలోకమందంతయు, కృత్రిమము
గల తల్లి తండ్రులనుండి వేరుకాదు
యోగ్యతాపత్రములను విచ్చినవి.
ప్రతివారమును ఇండియా
కు క్రొత్త సరకు వచ్చును.
అన్ని ఉత్పాదములలోను,
మందుల ముఖ్యమైనవిగా గుర్తించును.

Allen & Hanburys Ltd., London

Sole Agents in India

“బిడ్డలను పెంచుట, వివాహము
అను నా ఇంగ్లీషు ప్రస్తుతమునకు
ప్రాయము ఉచితము.

నైమను సంఘ విచారణ

“సాంఘిక వైషమ్యములవలన పరిపాలనా సమర్థతకు లోపము కలిగించును”

“బ్రాహ్మణులు పరిపాలనకు, మహమ్మదీయులు పోలీసుకు
వనికి వత్తురు”—టర్నరుగారు

ఎన్ని కల విధానము గూర్చి మాకు విచారణ సామ్యము

పూర్వ, అక్టోబరు 16:—ఈడు నైమను సమావేశము
నందు టర్నరుగారి విచారణ కొనసాగించబడినది.

డా॥ మర్వెల్ గారు:—ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య కార్యము
ప్రారంభించక పూర్వముగూడ సామీకవనలవారా అల్పసం
ఖ్యాతములకు స్థానిక సంఘములలో ప్రాతినిధ్యముండెనుకదా,
సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముకల్గిన పరిపాలనావర్గములనుండి
మీరెట్లు జెప్పవచ్చును?

టర్నరుగారు:—సామీకవనలవలన అల్పసంఖ్యాసం
ఘములకు అధికారము చేలాయంపకలంత అధికసంఖ్య పర్యవే
క్షకులకు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమువలన యెన్ని మునిసిపాలి
టీలకు అధికసంఖ్యా పర్యవేక్షకుల చేతులచే నడుగు కేంద్రము
కల్గి యింకెక్కడను చేతులలేదని.

తర్వాత నవలించుకొనుట

టర్నరుగారు యింకను జెప్పను నిన్నును తాను చెప్పిన
దానిలో నొకవిషయము పరిశీలించిరి. “పరిపాలనా సమ
ర్థత చెడిపోవుటకు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కారణమనియంటిని.
సాంఘిక వైషమ్యములే కారణమని జెప్పవలసివచ్చింది. అట్లుజెప్పిన
పరగ పరిపాలన. కర్మాటకమునందు జరిగినదే సామనులలో
నందెను. ఓటింగు అధికారము విరివిగ నొసంగుటచే బ్రాహ్మ
ణేతరులు ఎక్కువగ వచ్చిరి, వారు సాంఘిక పక్షపాతమున
ప్రవర్తించుటచే పరిపాలనా సమర్థత తగ్గినది.

మర్వెల్ గారు:—సహాయ నిరాకరణోద్యమమున, ముని
సిపాలిటీలు ఉద్యమములవలన సర్వావత్రమునంగి ద్రవ్య
ము పెచ్చించుటచేతను, పనివాండ్రకు జీతములులేక మడుట
యొ పరిపాలన చెడిపోవుటయు సంభవించెననియే బొంబాయి
ప్రభుత్వమువారు సామ్యవక్రమునందు తెలిపియుండిరి. మీరెట్లు
అంగీకరింతురా?

టర్నరుగారు:—ఆ పరిస్థితులు ఉద్యమము ప్రబలముగ
నండిన కొద్దికాలము 1919-1922 సంవత్సరమునందు మాత్రమే
పర్యాయ డివిజియంగా—మహమ్మదీయులు నూటికి
19 వందలమునను బొంబాయి కాసనపట్టణ నూటికి 20 వంతు
ప్రాతినిధ్య మనుభవించుటచే—అవును.

ప్ర—ఎందుచేత అల్పసంఖ్యాకములకు ప్రాతినిధ్యత చేత
నేనా—అవును.

నిమ్మబాతుల ప్రాతినిధ్యము

అప్పొక్కుల జనసంఖ్యనుగూర్చి ఎం. సి. రాజాగారు
తెలిపినదలదిగని ఆ విషయము చాల ముఖ్యమైన దనటచే
తానుగూడ తెలిసికొనదలచెనని యింకొకసారి అడుగవచ్చు
నని సర్ నైమనుగారు రిరి.

బొంబాయి కార్పొరేషన్ నందు నిమ్మబాతుల ప్రతినిధి
చేర్చకొనలేదని రాజాగారు ప్రశ్నకర్తకు సాక్షి దలిపెను.
మునిసిపాలిటీలయందు సానిక సంఘముల నిమ్మబాతుల ఎన్నిక
ప్రక్రమము తెండకన్న ఆనకు తెలియదనియు మునిసిపాలిటీలన్ని
టి యందు ప్రభుత్వ నియమిత పథ్యములనుగూర్చియు

రాజాగారు—మగవారందరికి ఓటింగు అధికార మిచ్చి
నచో నిమ్మబాతులకు తగిన ప్రాతినిధ్య ముండునా? ఈ ప్రశ్న
టర్నరుగారికి నిబబధనమున నైమనుగారు మరల అడుగుచు
నిమ్మబాతులకు అధిక ప్రాతినిధ్యముండవలెనా లేదని
ప్రశ్నించిరి. జనసంఖ్యకు తగిన ప్రాతినిధ్యముండవలెనని గాని
అధికముగ కోరరా దని సాక్షి దలిపెను.

నిమ్మబాతుల అభివృద్ధికి బొంబాయి కాసనపట్టణ
వారు యేమి యత్నించినది రాజాగారు గాననములేమియు
గావించియుండలేదనియు చెబుటకు సాక్షులు కోడ్లు మున్నగు
నవి వారి ఉపయోగమునకు విడుదలచేయ తీర్మానించిరి. “ట్లు
చేయని సానిక సంఘముల గ్రామముల తొలగించబడుననిరి.

సర్ నైమను:—తీర్మానములు పదుదేవును ఆశలను
వారి బుచ్చుటకు మాత్రమే ఉపయోగపడుట ఇంగ్లాండు పార్ల
మెంటు ఆచారము.

టర్నరుగారు:—ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము నంగీ
కరించి అమలు జరిపిరి.

సర్ నైమనుగారు:—నిమ్మబాతుల స్థితి బాగుపడదని
మీరు చెబుచున్నారా?—అవును.

సర్ నైమను:—సానిక సంఘములను సామీకవనల
వారా కొన్ని స్థానములు వచ్చుట తప్ప సాంఘికాభివృద్ధి
నమి కలిగెను?

టర్నరు:—సరిగ తూచినట్లు జెప్పట కష్టము. కాని
ఇకవదెండ్ల క్రిందటి సిరికి యిప్పటికి పోల్చిచూచిన మంచి
అభివృద్ధి కలిగినది చెప్పవచ్చును.

ఓటింగు అధికారము—విద్యావ్యాప్తి

టర్నరుగారు సర్ గౌరవగారికి ప్రత్యుత్తరముగ వెనక
బడియున్న జాతుల ప్రబోధము సంస్కరణములకు పూర్వము
ప్రారంభమయ్యెననియు సాంఘిక వైషమ్యపరిణామముల పార
దోక్షముల విద్యావ్యాప్తియే ప్రతిరోధి, సంస్కరణముల ఫలిత
ముగ వివిధ సంఘముల వారికి ఉద్యోగముల
యందు వాళ్ల యుక్కువయ్యెననియు జెప్పిరి. సంస్కరణములు వ
చ్చినప్పటినుండి చేపూడిన విద్యాభివృద్ధి ఓటింగు అధికారము ఎ
క్కువమందికి విస్తరింపజేయుటకు తగియుండలేదని బొంబాయి
ప్రభుత్వమువారు సామ్యవక్రమునందు నూచించిన దానిగూర్చి
సర్ గౌరవగారు ప్రశ్నింపవలెనని ఆ విషయ మింకొకసారి వి
చారింపబడునని సర్ నైమనుగారు నూచించిరి.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ప్రవేశపెట్టటకు పూర్వము
గూడ పరిపాలన సమర్థత తగ్గుదలగాని, అల్పసంఖ్యాసం
ఖ్యాతములకు ప్రాతినిధ్యము లేనందున బయటపడలేదని
భట్టోగారుగా టర్నరుగారు కంగీకరింతురేను. సాంఘిక
ప్రాతినిధ్యముయొక్క మునిసిపాలిటీలకు భట్టోగారు నిదర్శనము
లక్షగ, ప్రస్తుత భారతదేశసిరివలన దెలియలేదనియు టర్నరు
గారునిరి.

భా. బ భట్టోగారు:—కుద్ది సంఘటనమువలన గాదా?
సర్ జానునైమనుగారు సరి ప్రశ్నల నడుగవీక్షింతురేను.
సాక్షిగద్ద సమాచారము తెలిసికొనటకేగాని సాక్షియొక్క ఆ
భిప్రాయము మార్పుటకు ప్రానుపరీక్ష జేయరాదనిరి.

సాంఘిక ద్వైషములవలన సానిక సంఘములను చెడి
పోవుటయొక్క మంత్రము శ్వాసముబిడ్డలకు మునిపొయినదని
టర్నరుగారు రుల్లిరి.

ఉద్యోగములందు భారతీయులను నియమించుట
నుగూర్చి ప్రశ్నింపగా టర్నరుగారు ప్రజాపక్షములకు
ఉద్యోగముల ఇంగ్లాండునుండి తెప్పించుట ఇచ్చడు మునిపేరినని
దల్లిరి. ముంబైగద్ద సంస్కరణములవలన అల్పసంఖ్యాకము
లందు ఎక్కుడు కంచలను కలిగెననిరి.

భట్టోగారు:—సానిక సంఘ నియమించు ఉద్యోగులను
ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించు అధికారమున్నదిగా? అందుచే
సమర్థులను నియమించినచో ప్రభుత్వమువారు వారించిన పరి
పాలనలోపమున కెవరు బాధ్యులు?

టర్నరుగారు:—అధికారము పర్యవారి వినియోగించబ
డదు. ప్రభుత్వమువారు తమ ఉద్యోగిని సమర్థుడగునని సింధు
మునిసిపాలిటీకి పంపగా, వాని పని కనేక ప్రతిబంధికు
లేర్పరచుటచే రెండేడ్లలో వదిలివచ్చెను.

మంత్రము సానిక సంఘ పరిపాలనయందు కేవలము
సమర్థతయే ముఖ్యమనియు ప్రవర్తించబడుతు. తమ కష్ట
భిమానములను గూర్చి కాసనపట్టణ వారి సహాయమునుగూర్చి
కూడ యొచించుచుండవలెనని సర్ వారిసింగగౌరవగారికి ప్రత్యు
త్తరముగ దెలిసిరి.

సర్ గౌరవ:—ఈ జాత మంత్రము, అన్నికాఖలుందు
గలదా?

ఉ:—అవును. మంత్రము సానిక సంఘముల తోడ్పడు
నుదేశముతో నుండరు. వాటివని చేతననంత బాగుగ చేసికొన
గల్గునను తలచుటో మారకండుననిరి.

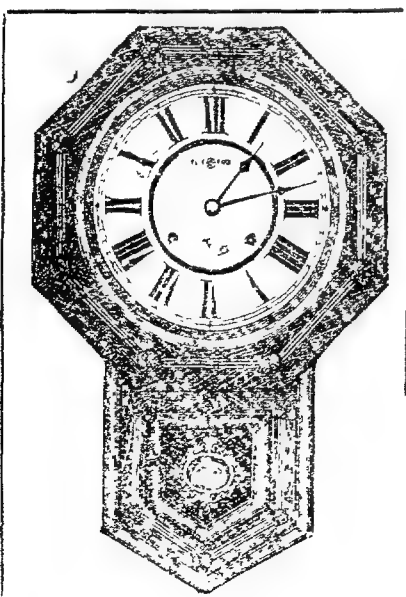
సర్ జానునైమనుగారికి ప్రత్యుత్తరమునందు, సానిక
సంఘము మునిసిపాలిటీలకు కష్టముల యొక్కవజేసికొనటకు తమ
అన్యాయములేదని సాక్షి దలిపెను.

ఉద్యోగములను భారతీయుల కొనంగుట

ఈ విషయమున టర్నరుగారిని నైమనుగారు సమాచ
రము తెలుగుకొనటగాను కొన్ని ప్రశ్నల వేసిరి. జిల్లా అధి
కారులు విసిపిన్ వారును, డివిజను అధికారులు ప్రావిన్సులను
పరిష్కరింప ఉద్యోగులను డిప్యూటీకలెక్టరులందునని టర్నరుగారు
దల్లిరి.

వేలన్

డా॥ ఆర్థుర్ న్ గంటల గడియారము
(జర్మనీ లో తయారైనది)

8" దయల్ గడియారం 17/-
10" " 21/-
12" " 25/-

హ్యూజ్ పాట్రీ, ప్రత్యేకం.

25% అద్యాత్మ మొత్తం ఆర్థుర్ గూడ వంతులెను.

Namath Watch Company
Watch Makers & Jewellers
37-38 Rattan Bazaar Row MADRAS.
Telegrams:—"BIGBEN."

ఇండియా నైజాం నవాబు కేవలము భారతీయులకు నియమించుకొనినదిగా, లేక సమర్థతనచేతనే ఈ పదవి నెవరు అజ్ఞాపించిరి? అని బహుశానుగాన ప్రశ్నించిరి. బర్మరుగాన బదులుచెప్పుచు ఇండియా నైజాం నవాబు పదవి ప్రియుపేక్షితులగు ఇండియామంత్రిగారు అజ్ఞాపించిరనియు, ప్రజాతంత్రాభివృద్ధి ప్రారంభమయినదనియు, ప్రావింషియలు సర్వీసునందు భారతీయ లను ఆంగ్లో ఇండియనులనే చేర్చుకొనుచున్నారనియు, ఐరోపియనులు రాష్ట్రీయోద్యోగములకన్న భారతీయోద్యోగములనే యెక్కువ ఆశించెదరనియు, ఏదేని కాభివృద్ధిని పులు నియమించవలసినచో కొన్ని సంవత్సరములు వసితేయు వరకులపై రాష్ట్రీయోద్యోగములందుగూడ అయిరోపియనులను చేర్చుకొనుచున్నారనియు చెప్పిరి. అట్టి ఉద్యోగములకు ప్రతిక ప్రకటించి సమర్థులగువారిని నియమించు రుకరి.

బర్మచానుగాన కొన్ని సంవత్సరములలో ప్రజాతంత్ర కాభివృద్ధియు భారతీయులచేతనే పరిపాలింపబడును. బర్మరుగాన-అవును.

“మహమ్మదీయులు పోలీసుకు, బ్రాహ్మణులు పరిపాలనకు తగియుందురు” ఫలహారానంతరము పభవారు 2-30 గంటలకు సమావేశ మయినపుడు బర్మరుగాన ఉద్యోగములగుర్తి యింకా కొన్ని విషయములు చెప్పిరి.

భట్టోగారికి ప్రత్యుత్తరముగ ఉద్యోగములందు బ్రాహ్మణులపంఖ్య అధికముగ నున్నదనియు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకముగ కొంతపంఖ్య ఇవ్వవలెనని నిర్ణయింపబడలేదనియు, నికయుందు సగము ఉద్యోగములు అల్పసంఖ్యావర్గములకు నిమ్మకాయలకు ప్రత్యేకించబడుననియు చెప్పిరి.

సర్ గౌరుగారు:-కొన్ని సంఘమువారికి కొన్ని ఉద్యోగములందు యెక్కువసమర్థత యుండునగాదా? మహమ్మదీయులు, పోలీసునకు, మదరాసీయులు అధిక కాఖకు వనికి కత్తుల గదా?

బర్మరుగాన అవునని చెప్పి, బొంబాయి ప్రభుత్వము నందు ఇండియా ప్రభుత్వమునందు గూడ అధిక కాఖయందు మదరాసీయులే నియమింపబడిరనిరి.

ఉద్యోగములందు ప్రతిసంఘమునకు ఉచిత ప్రాతినిధ్యము సంపాదనలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మూడే ద్దశ్చిందలు తీర్మానించినందుండిరి. ఈమూడేద్ద అనుభవమునబట్టి యీవద్దతి వలన పరిపాలనా సమర్థత క్షీణము వచ్చుచున్నదనియు చెప్పి నచున్నది.

బొంబాయి రాష్ట్రముందు 1814 సివిలు ఉద్యోగులలో 80 గురు భారతీయులు 1200 హతులవారున్నారు. గోద్రా సంఘటనముల సమయమున మహమ్మదీయ పోలీసు ఉద్యోగుల పై హిందువులు ఫిర్యాదుచేయించిరనియు జాగ్రత్తరాలిఖాన గారికి ప్రత్యుత్తరముగ చెప్పిరి.

ఖానుగారు:-హిందువులు మహమ్మదీయుల పనులందు కట్టి భేదముగలదు?

బర్మరుగాన:-మహమ్మదీయులు పోలీసు ఉద్యోగము లకు, బ్రాహ్మణులు పరిపాలనాకాఖయందు బాగుగ పనిచేయు రని నాయభిప్రాయము.

సర్ జల్పికరాలిఖానగారు:-యూరోపియనులు భారతీయులకన్న యెక్కువ సమర్థులా?

బర్మరుగాన:-నేను యూరోపియనుడ నగుటచే ఆ విషయము చెప్పట కష్టమగును. యూరోపియను ఉద్యోగికి స్థానిక సంబంధములుండవు గనుక ఎక్కువ సేవచ్చుగ పరిపాలింప గల్గును.

జల్పికరాలిఖాన:-భారతీయుల నియమించుటవలన సమర్థత లోపించునా తెలిసికొనుట కడిగితిని.

బొంబాయి ప్రభుత్వమునందు మదరాసీయులు నియమింపబడియున్నారు. కాని వారి సంఖ్యయే యెక్కువగలేదు. వారు టైప్రిస్టులుగానున్నారని వేరొక ప్రశ్న కుత్తువుగచెప్పిరి. పోలీసు కాఖయందు యెక్కువమంది మహమ్మదీయులు గలరనియు, వారు మహమ్మదీయులకు కారణమనెతని గోద్రా లో ఫిర్యాదులు వచ్చిననియు చాలి వర్ష ద్దీ గారికి సాక్షి బదులు చెప్పెను. భారతీయులు పరిపాలనా బాధ్యత ఎహించుట కెత్తుడు అభిలాష జాపుటయే వారిని ఉద్యోగు లుగ నియమించుటకు కారణ మనిరి.

ఎన్నికల పద్ధతి

బర్మరుగారి సాక్ష్యము ముగియగనే వారు కాంతముగ జవాబు చెప్పినందుకు మైనుగాన కృతజ్ఞత చెప్పిరి. అహమ్మ దునగురు కలకత్తరను మాక్సిముగారిని ఎన్నికల పద్ధతిగుర్తి ప్రశ్నింప వలసింది. వీరు 25 సంవత్సరములనుండి సివిలు సర్వీసు నందు పనిచేసి రాష్ట్రీయోద్యోగ అన్ని ప్రాంతములందుండిరి. మూ రకు అహమ్మదునగురు జిల్లా అధికారిగానుండి రెండు సార్లులు జనరలు ఎన్నికలు జరిపించిరి. ఓటరులు సేవచ్చుగ తమంత తామే ఓటు వేయుటకు చాల దూరము నుండి గూడ ఎప్పుయందు రనియు, నూరకు లో సగమునకు అక్షరజ్ఞులను లేని ఓటరులున్నారనియు మైనుగాన ప్రశ్నలకు కుత్తువుగ చెప్పిరి.

మద్రాసు అందు నదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడినది)

మద్రాసునుండి మైసూరునకు 1, 2, 3 వ తరగతికి గింపు రిటరన్ టిక్కెట్లు

మైసూరు దనరా ఉత్సవము- అక్టోబరు 1928.

కార్యక్రమము

నిత్యం 15 లేక 22 వ గేజివరకు. ఉయ్యం, వా ౨౦ 3౦ వట్టపులేకు, ముగ్గుల పోలేగింపు.

సాయంత్రం. దీపకాంతులు, ముడుగులు సామాను, ౩౦౦ వట్ట రా 7 గ.ల బర్మాన్.

మంగళవారం. 28 వ లేక ఉదయం సాయంత్రం సేవకే కవారు చేయించుట ఏనుగులు, పట్టుములేతల కురు కేయించుట.

బుధవారం. 24 వ లేక ఉదయం వట్టపులేకు పోలేగింపు, వట్టపులేకములు కుపాంతుల బన్ని పువెటవనకు గం 8 కు గొంపోవుట.

ముఖ్యమైనవి. కుష్టిలు తదితర విశేషక్రియలు జరుపబడును.

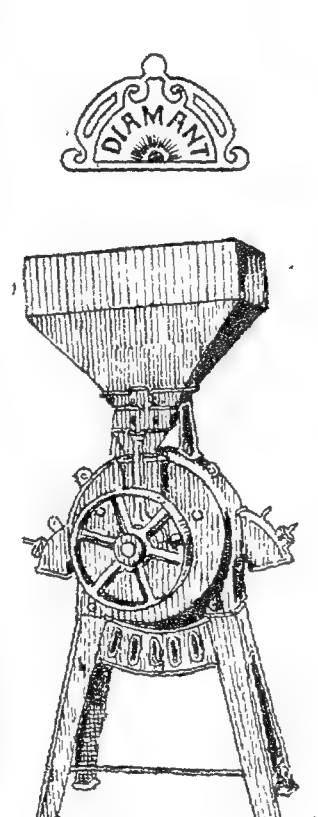
సాయంత్రం. మహారాజాగారి ఉత్సవము 4 గంటలవరకు.

గురువారం. 25 వ లేక సాయంత్రం యూరోపియను అతిథుల నిమిత్తం దర్బార్ గం 7-8.

28 వ లేక మంగళవారం. దసరా నెలపురోజు.

మద్రాసునుండి సోమవారం రాత్రి బెంగళూరు మెయినులో రాత్రి గం 8-45 తో సాండు ప్యాసంజరులో గం 9-40 లో బయలుదేరుదు. మంగళవారం మైసూరులోను తదితర దగ్గర ప్రదేశములలోనుగల 2 కేసులు అప్పటి జరుగు ఉత్సవములకు పరికింపును, చక్రిలో భాగించిన ప్రీక ౩, ౪, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

బుధవారం. మైసూరుసిటీ ఉత్సవములు చూడు. మైసూరులో విజయదశమి ప్రత్యేకపు కేంద్రము గానింపబడును. చాకగా కొన్ని రిటరన్ టిక్కెట్లు ఎంప ప్రయాణమునకు 24 అక్టోబర్ వరకును తరుగు ప్రయాణమునకు నవంబరు 2 వ తేదీవరకు పనికివచ్చును.

డైమాంట్

విసురుడు మిల్లులు

తక్కువ మోార్పు వరుతో ఎక్కువ ఫలితమును పొందవచ్చును.

సైజులు 10"-12"-16"-20"

ధరలకొరకు వ్రాయుడు

సోల్ ఏజెంట్లు:-

బాటిబాయి అండు కో.,

4/15౩, బ్రాడ్వే మద్రాసు.

అట్టిగారు. ఓటరులు ఎన్నికలలో క్రమపాతముగా? సాక్షి:-తప్పక వహించురు. ప్ర:-అక్షర జ్ఞానము లేనివారు గూడవా? ఉ:-చదువు రాకుండుట క్రద్ధము లోపము గలగజేయదు. ఓటరుల బాలికలను గ్రామోద్యోగులు తయారు చేయుదు రనియు, అందు కొన్ని తప్పులుండె ననియు, భట్టోగారు సాక్షి అంగీకరించెను. ప్ర:-అక్షర జ్ఞానము లేనివారు పోలింగు అఫీసరులు చెప్పిన అట్లు చేయలేదా? వారికి ఓటింగు చేయుట తెలియక యిట్లుం ది పడలేదా? ఉ:-అట్లు జరుగదు. అభ్యర్థుల ఏజెంట్లు తగుతవహించుతురు. అభ్యర్థుల ఖర్చులెంతను విశేషముగ తవన తెలియదనిరి. పరేలుగారు:-వ్యవసాయదారులు ఓటింగునందు క్రద్ధపహించురా? ఉ:-కొందరు పహించురు కొందరు పహించరు. ప్ర:-మీరు విన్నమాటలను దెవ్వమన్నారా? అవును. మనవాదాగారు:-బుడి ఎక్కించినంత మాత్రమున ఓటు వేయురా?

సాక్షిబదులు చెప్పటకు పూర్వమే సయిమనగాన, తమ దేశములో లిబరలు అధ్యక్షి బంధుమిత్రులొకన స్వర్యచిత్తు అభ్యర్థులకు ఓటిచ్చు ఆచారము గలదనియు, అదైబంధుమయోగించరాదను వరుట ఓటరుల ఉపయోగము కొరకుగాన. వేద అభ్యర్థులకు యిట్లుండె లేకుండ చేయుట కుద్దేరింపబడినది. ఇంగ్లాండులోగూడ ఎన్నికలవర్కులను కుద్దెరివచి చాకచేయుట కెన్నియో విధముల నాలుబడుచున్నామనిరి. ఓటింగు అధికారము యెక్కువమంది కొసంగిన ఓటు వేయువారి సంఖ్య తగ్గిపోవును. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో సార్వజనిక నియోజకాధికార విధాన ముకపరంపరాదని సాక్షి మనవాదాగారికి ప్రత్యుత్తరముగ చెప్పిరి. సర్. గౌ:-ఎక్కుకొనబడిన సభ్యులు ఓటరులను తరుచు జూచుచుండురా? ఉ:-తమ నియోజకవర్గములందు ముఖ్యులను తరచుకలుకొనుచుండురు. ప్ర:-పార్టీ విధానము ఎన్నికలకర్తవై ప్రతిఫలించెనా? ఉ:-అవును గ్రామములలోనికొంద యిది వ్యాపించి నది. ఓటరులు ఎక్కువగా స్వార్థబుద్ధితోను, సాంఘికాభిమానములతోను ఓటువేయుచున్నారనియు, హిందూమహమ్మదీయ కక్షలు చాలవరకు ఎన్నికలందు అనుపడుననియు సాక్షి చెప్పెను. గాడికి వివాదముగిచెను. (ప్రీ. ప్రెస్.)

గురువు!

చలికాల మానన్నమగుచున్నది. దానితోకూడ సంకటములు చేకూరనున్నవి. మిమ్ముల నెప్పుడో పట్టిచూచును. మగవారు ఆడవారు, చలి రాత్రులయందు, వ్యాధులు రాసీక కాపాడుకొనడలచిన లాలిలీ లోహిల నుపయోగించుట రక్షణోపాయము. ఇవి గట్టి నమ్మకముగా తయారొనర్చబడనవి. అందముగా నుండును. కత్తిలేదని గ్యారంటీ యివ్వబడినది.

ధరలు.

నెం.	లోహిలు.	తేలుపు రంగులు.	పాడుగు	వెడల్పు	ధర
			గ. అం.	గ. అం.	రు. ఆ.
8	"	"	3 0	1 1/2 0	7 9
26	"	"	2 15	1 6	6 6
26	"	"	2 1/2 0	1 1/4 0	5 0
418	"	"	2 12	1 5	5 4
316	"	"	2 15	1 6	7 0
26	"	" చెక్కు	2 15	1 6	7 0
60	"	తేలుపు రంగులు.	3 0	1 6	12 8

పైన యివ్వబడిన పైజులు సరియైనవి. అందులు పైకొలతలలో చేర్చలేదు.

బెంగళూరు ఏజెన్సీ:—

మెసర్స్ కపూర్ చంద్ అండు కో.,

చిక్ పెట్, బెంగళూరు సిటీ.

బెజవాడ ఏజెన్సీ:—

యస్. యం. వజిరుద్దీన్ అండు నన్స్,

బెజవాడ.

LALIMU

PURE WOOL

THE CAWNPORE WOLLEN Mills Co.
(Branch of the British India Corporation Ltd.)
Post Box No. 5, CAWNPORE.

మద్రాసు ప్రభుత్వము కార్పొరేషను

తగాదాలు పరిష్కరింప బడెను

మద్రాసు ఆక్టోబరు 16:—మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి కిని కార్పొరేషను వారికి మధ్యకొన్ని తగాదాలను పరిష్కరించు విషయమున నిన్నమధ్యాహ్నము నెక్రెటేరియటునందు గలర్నరు ప్రభుత్వవారి యధ్యక్షత్వమున నొకసభ జరిగెను. సభలో గా|| డా|| పి. శుబ్బారాయు ఎస్. మత్తయ్య మొదలి యాడుగార్లు హాజరైరి.

కార్పొరేషనువారి తరపున డి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టి డా|| బి. ఎస్. మల్లయ్య డి. ఎ. రీకు డా|| సి. న. శేఖ మొదలియారు వి. చక్రపాణి చెట్టిగార్లు హాజరైరి.

తగాదావిషయములు

1. పూనమ్మల మొంటికోడ్లవిషయమై ప్రభుత్వము వారొసగవలసిన గ్రాంట్లు.
2. రెడ్ హిల్స్ నుండి కీల్పాకు వరకుగల ప్రాంతాల్లినరీ చానల్ భూమిమీద తన్నువిధించుట.
3. ఆస్పత్రి బిల్డింగ్స్లో నీటిపట్లము.
4. పెర్మనెంటు ఆరోగ్యాధికారి నియమనము.

మొంటికోడ్లు పూనమ్మలకోడ్లు మద్రాసు కార్పొరేషను వారిచే యాన గ ర ము న న శే క ఆ స్ప త్రు లు పో పిం ప బ డు ట చే త ప్రభుత్వమువారికి అనువక్రమ పోషామునకై కార్పొరేషను వారొసగవలసిన రూ 20,000 లను కార్పొరేషను కౌన్సిలు వారు యాయకండుటకు 1924-25 సంవత్సరపు బడ్జెటులో ని శ్చయించిరి. అటుపై ప్రభుత్వమువారు మొంటికోడ్లు పూ నమ్మలకోడ్లలమరపత్తుల విషయమై కార్పొరేషనునకొసగు చుండిన రూ 20,000 లను ఒకసగండుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. పిదప ప్రభుత్వమువారిని తమ నిశ్చయమును పునరాలోచనమునకు చేపలినదని కార్పొరేషను కౌన్సిలువారు కోరిరి కాని ప్రభుత్వమువారుట్లు చేయుట కంగీకరింపబలే దు. తరువరి యీ విషయములయందు కార్పొరేషను కౌన్సిలు వారిచే పూర్తిగ చర్చించబడి గలర్నరుగారిలో కార్పొరేషను అధ్యక్షుడును మరికొందరు కౌన్సిల్లరులు యీ విషయమును గూర్చి రాయబారము సలుపుటకు తీర్మానింపబడెను. 1928-29 నుండి రోడ్ల విషయమై ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషనువారి కొసగవలసిన మొత్తము రూ 2,08,665.00. అనువక్రమ పోషా విషయమై కార్పొరేషనువారు ప్రభుత్వమువారి కొసగవలసిన మొత్తము రూ 18,850 ల. పై మొత్తములు ఒకరికొకరు చెల్లించువలసిన యీ విషయమై సంశ్లేషికరముగ పరిష్కరింపబడెనని తెలియుచున్నది.

ప్రాతరేణివరీచానల్ పైని పన్ను
ప్రాతరేణివరీ చానల్ భూమి ఎందులకు తుడ్దేరింపబడె నో అట్టికార్యమునకు వినియోగపరచబడ లేదను కారణమున ఫసలి రూ 416-4-0 చొ|| 1922 ఫసలినుండి యిప్పటికైన కన్నుమొత్తము రూ 2080-1-8 లు కార్పొరేషనువారు ప్రభుత్వమువారికి చెల్లింప వలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరిరి. ఈ చానల్ ను నీటి పట్లయింకొరకు రిజర్వ్ గానుంచితీ మరియు దానిపైని పన్ను చేయుట కూడదనియు ప్రభుత్వము వారికి కార్పొరేషనువారు దిలిపిరి. అత్యవసర మగునపుడు యీచానలు ఈ పయోగింపబడును గాన యిట్టిపన్నును ప్రభుత్వమువారు విధించుట మనవివేయుదురని తెలియుచున్నది.

ఆస్పత్రి బిల్డింగ్స్ నీటిపట్లము
మద్రాసునందు ప్రభుత్వపు ఆనువక్రమము నీటిపట్లము విషయమున ప్రీలవెన్యూ కార్పొరేషనువారు రొసగలేదనియు దీనికి కారణము ఆనువక్రమముపై ఆస్తిపన్ను లేకుండుటయేను నియు జనరలు ఆస్పత్రిలో రెసిడెన్షియల్ క్వార్టర్స్పై ఆస్తిపన్ను విధింపబడినను దానికైన నువితము నీటిపట్లము జరగలే దనియు యీవిషయమున త గి న రే ట్లు ని య వి యి చి మద్రాసునందుగల ప్రభుత్వపు ఆనువక్రమమునీటికి ఆ ప్రకారము నీటిపట్లము జరపవలసినదనియు ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషనువారిని కోరిరి. కార్పొరేషనువారు దీనిని నిరాకరించిరి. పిదప ప్రభుత్వమువారు తిరిగి తమకోరికయొక క్రత్యేక కన్వెన్షనుకాదనియు, పద్ధతికారము ఆనువక్రమముకూడ ప్రీ అలవెన్యూ యివ్వవలెననియు కార్పొరేషనువారు తమకోరికయొక ముగించి మరలచాలోచింపవలసినదనియు ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషనునకవ్రాసిరి కార్పొరేషనుకౌన్సిలర్లు దీనినంగీకరింపలేదు. ఆస్తిపన్నును చెల్లించువలసినదని ఆనువక్రమమునంత నీరు కావలసినంతనీటికి ప్రీ అలవెన్యూ ప్రభుత్వమువారు కోరుటకు పాక్షకులదని కార్పొరేషను లీగల్ ఎడ్వైజరుగారు చెప్పిరి.

ఇప్పుడు 1000 గాన్వ నీటికి రూ 1-4-0 చొ|| చార్జీ చేయబడుచున్నది. ప్రీ అలవెన్యూ నియమనల కార్పొరేషనుకు రూ 29,000 లు నష్టముకలుగును.

ఈ విషయము న్యాయశాస్త్రప్రకారము తిరిగి విచారింపబడుట కంగీకరింపబడెనని తెలియుచున్నది.

అరోగ్యాధికారి నియామకము
1928 సంవత్సరము నుండి యీ పెర్మనెంటు ఆరోగ్యాధికారిని నియమించు విషయమై ప్రభుత్వమునకును కార్పొరేషనునకును ఉత్తర ప్రభుత్వములు జరుగుచున్నవి కార్పొరేషను కౌన్సిలువారు డా|| పి. ఎస్. గోవిందప్పగారిని పెర్మనెంటు ఆరోగ్యాధికారిగ నియమింపవలెనని ముసాద్య ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. కానియందులకు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. ఈస్థానమునకు మద్రాసు, కలకత్తా, బొంబాయి వార్తాపత్రికలందు దరఖాస్తులను పెట్టుకొనవలసినదని కోరుచు ప్రకటించెదమని ప్రభుత్వమువారు జనవరి 20, 18-5-28 లేదని జరిగిన కార్పొరేషను కౌన్సిలుసభవారిచే డా|| గోవిందప్పగారిని తప్ప తిరిగిలేవలెనని యీవదని యందు నియమించబడుట కార్పొరేషను కౌన్సిలువారింగీకరింపరని యొక రిపోర్టును గావించబడెను.

పైవిషయమునుగూర్చి కార్పొరేషను కౌన్సిలువారు తిరిగి యాలోచించెదరని తెలియుచున్నది.

ఫోర్టు సెంటు బార్లి గెజిటు:— గా|| జస్టిసు నేమా రామేశం పంతులుగారి సెలవుకాలమున వారిస్థానీ మద్రాసు హైకోర్టుజడ్జిగ పరిచేయుటకు ఏ. పాకెస్వామి వాల్ల పి. సి. ఎస్. గారు నియమింపబడిరి.

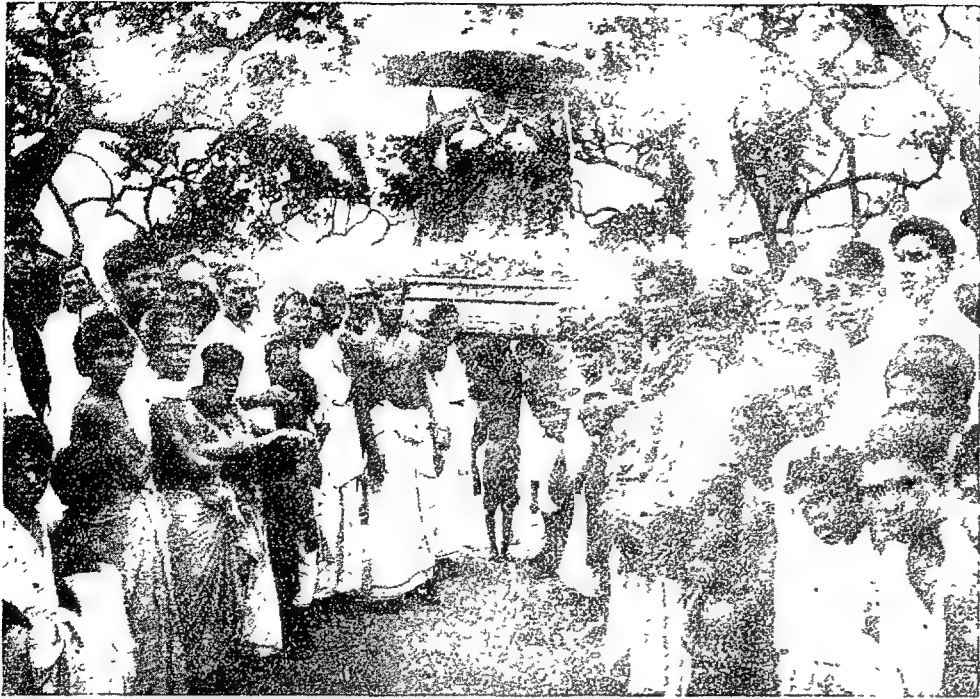
డి. ఎస్. స్ట్రాటిగారికి బహుళగ మద్రాసు ప్రభుత్వ రిజన్యూరాబు కార్యదర్శిగ హెచ్. ఆర్. పేట్. పి. సి. ఎస్. గారు నియమింప బడిరి.

కమమ
2-0-0

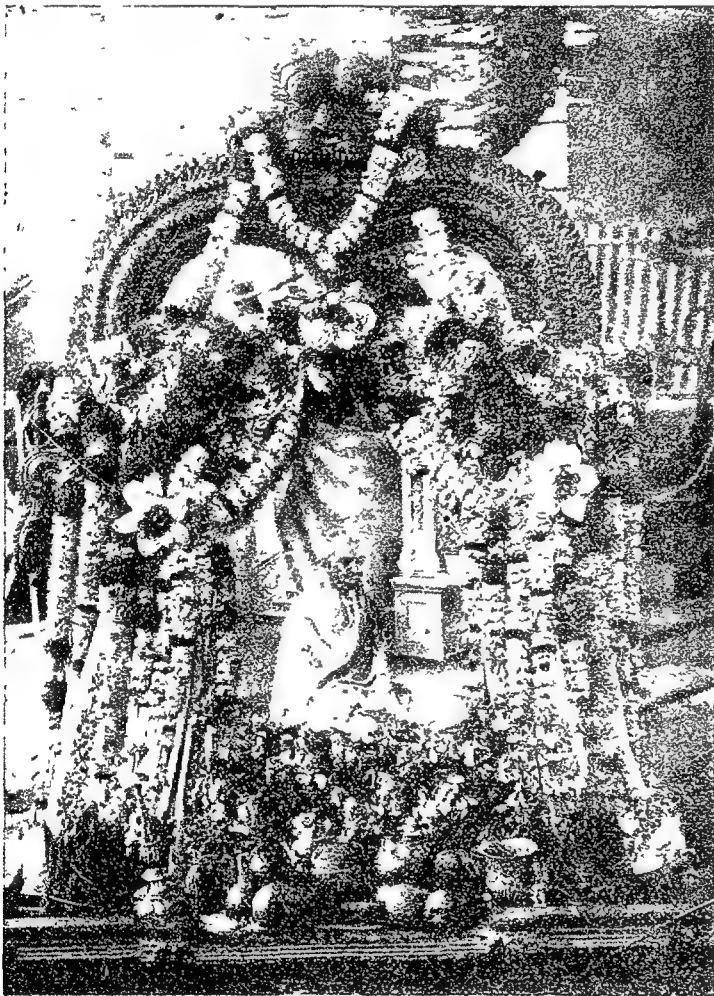
ఈమందు గనేరియ అను సెగ్మెంటము 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్యారము నుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలవచ్చును గలగు చురుకు, పోటు, మొదలగు కాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. ప్రీలవెన్యూ కలగు ఏనియైన కుటుంబాధ్యక్షులయిన ఆక్సర్యముగా కురుచును, 1172-1766

ఆనందకుటీరము, కి, బై రాగిమతం ఏధి, మదరాసు

చెన్న పురిలో కోమలేశ్వరకావేటలో గాంధీమహాత్ముని జన్మదినమున, నూరేగించిన మహాత్ముని పటము. (ప్రె. ఫో. బీ.)

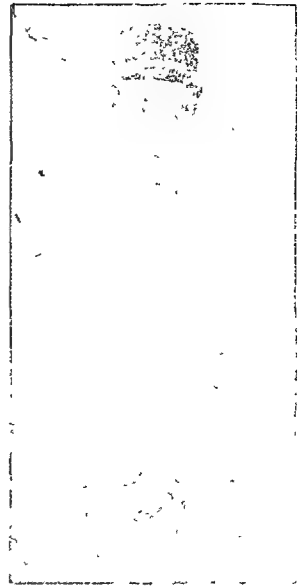

చెన్న పురిలో మహాత్ముని జన్మదినమున, వారిపటము నూరేగించుచు వెడలిన యూరేగింపు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

ప్రాధేనరు సోమరు ఫీల్డు గారు

వీరు జర్మను విశ్వవిద్యాలయ పండితులు. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు వీరికి డాక్టరు ఆఫ్ సైన్సు అను డిగ్రీని ప్రసాదించిరి. ఛాయాపటములో, వీరు డాక్టరు రామను ప్రభృతులతో కూర్చుని యున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

డాక్టరు జాక్ పావ్రి గారు

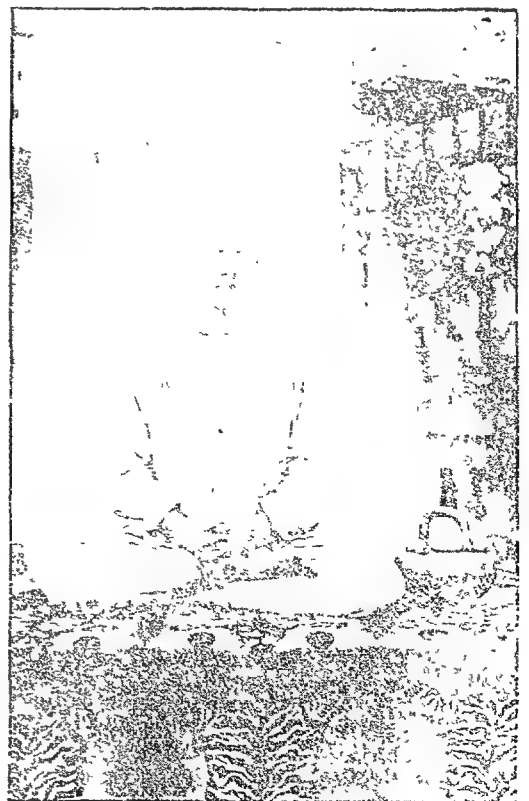
జనీవాలో జరిగిన మతసమావేశమునకు వెడలిన బాంబాయి పార్సీప్రతినిధి. వీరు ఆక్సుఫర్డు ఓరియంటలు కాలేజి నుండి గౌరవ డిగ్రీని పొందిరి.

అఖిలపక్ష సమావేశము

కార్యదర్శి ప్రకటన
అలహాబాదు, అక్టోబరు 16:—అఖిలపక్ష సమావేశము వా రేర్పరచిన సంఘమునకు కార్యదర్శియగు రాఫీ అహమ్మద్ కి ద్వారాగారు ప్రతికల క్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు.
మొదల జరుగబోవు అఖిలపక్ష సమావేశమునందు పాల్గొన విలసిన రాజకీయ, వాణిజ్య, శ్రమ ప్రతినిధుల పక్షమున కయారు చేయుటకు నవంబరు 5 తారీఖున ఢిల్లీలో జరుగు అఖిలపక్ష సమావేశముయొక్క కాన్ఫిరెన్స్ కి మిటి పూ నుకొనును. అక్టో సమావేశమునకు ప్రతినిధుల సంపదలుంటి న్ని. జరుగబోవు కలెక్షన్లకు సభ్యుల వంపదలచిన సంస్థ లన్నియు, పంపు కార్యదర్శికి అక్టోబరు 30 తారీఖులోగా తెలియబరచవలసినదిగా కోరుచున్నాను. (ప్రె. ఫో. బీ.)

అమెరికా అధ్యక్షునినిన్నిక
హంసరుగారే గెల్వెడరని పంపియను వేయచున్నారు. స్వీడుగారికంత యవకాశము లేదనుచున్నారు.

తెనాలి పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగ:—
యా నెల 16 తేదీని శ్రీమంతు మోటుపల్లి సూర్యనారాయణరావుగారు పాలకసంఘమువారిచే నేతగ్రీవముగ నెన్నుకొన బడిరి.

స్వామి గోవిందానందగారు

వర్కాలయందు శివగిరి మఠములో పరిమళదించిన స్వామి శ్రీ నారాయణ గురువుగారి స్థానే గురువుగా నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. బీ.)

దేవదాసీలు

జనాములను గురించి మైసూరు
గవర్న మెంటువారి ఆర్డరు

నెం.-1560-71 ముద్రాయి. యఫ్. 84-05-3
వంగుభూరు 10 తేదీ ఏప్రిలు 1909 సం॥ రం

పై జెప్పినదాని మీద జారీచేసిన ఆర్డరువు:—1899 సం॥ రములో సంజననోడులోగల శ్రీ శ్రీకంఠేశ్వరస్వామి దేవాలయము తాలూకు రిజిస్ట్రేషన్ పునర్విమర్శ చేయుచు అ వ్యక్తి ముద్రాయి సూపరిం టెం డెంటుగాను సెక్రటరీగాను న్యాయమంత్రియందుండిన రాయబహదూరు ఎ. శ్రీనివాసాచార్యులు గారు యాక్రిందిరీతిగా ఆర్డరువుచేసిరి:—సదరు దేవాలయమున కనుబంధముగా నున్న నవుకరీ సిబ్బందిలో చేరియున్న వేశ్యాంగులను పదిరు దేవాలయములో తిఫినవుకరీ చేయ ని య్యరాదు. కాని వారి జీవితకాల పర్యంతము వారికి యవ్వనల సిన అలవెన్సులను వారికి చెల్లింపబడును. వారి మరణానంతరము పదిరు నవుకరుల యందేర్పడు ఖాళీలలో క్రొత్తవారి నెవ్వరిని నియమించరాదు.

పై జెప్పిన ఆర్డరువును రద్దుచేయుచు గలందులకై కోరెను మైసూరు మహారాజావారికిని ఈ కార్యాలయమునకును విజ్ఞాపనలను కళాపంతు లంపుకొనిరి. ఆ విజ్ఞాపన ప్రకారము వారు కోరిన దేమునగా:—దేవాలయములో స్వామికి హారతు లర్పించుటయును గిరివాకల్యాణము మొదలగు ముఖ్యమైన యుత్సవములందు తాళానవుకరీయును (నాట్య మేళములు చేయు లయును) యధానిధిగా కళాపంతులుచేయుట కనుజ్ఞ నొసంగ బయును. వారికి చెల్లించబడు అలవెన్సులను వారికి వంక పారంపర్యముగా యిప్పించబడును.

2. ముద్రాయి సెక్రటరీయటు కార్యాలయములో యుద్ధోగియులుగా నియమింపబడియున్న ఇద్దరు ఆగామికులు ను యావిషయమైగల కాస్త్రప్రమాణములను ఉదాహరించిరి. వారు పేర్కొనిన కాస్త్ర ప్రమాణములందు యావిషము గా విశేషము చేయబడినది. దేవదాసీలు (ఈశ్వరసతు సేవచేయు స్త్రీలు) దేవాలయములలో చేయు కైంకర్యములను సేవలను హిందూ దేవాలయములలోని దైవారాధనలోని భాగములను అంగములుగా చేయునవి. స్వామియొందు కీర్తనలను పాడుటయును, నృత్యము చేయుటయును గూడ పూజా భాగములుగా విధింపబడి యున్నవి. కాని, యీ దేవదాసీల విషయములో స్వచ్ఛమైన వడవడికయును నిర్దుష్టమైన ఋషావర్తనమును నిత్య బ్రహ్మ చర్యచీడుయును ముఖ్యముగా నుండువలయునని విధింపబడినది. ప్రాచీనకాలముందు నిరూపించ బడిన ఉష్ణ తాపర్యములు సేదు కలసికత్తెమై తీరించినవి. ఇప్పుడు భగవత్సేవయు దేవదాసీలు కను అవిసీరి వర్తనకు పేరెక్క యున్నారు.

(3) పైజెప్పిన 1892 సం॥ రము ఫిబ్రవరి 8 తేదీగ మైసూరు గవర్న మెంటు సర్క్యులరు ఆర్డరులో యాక్రిందిరీతిగా అభిప్రాయపడిరి.

స్వామివారి పూజారాధనాధికములందు నృత్య మేళములు అనగా తాళాను నడిచే దేవాలయములలో దేవదాసీలు చేయ గు నాకరీలోని యత్యవ సరలుగు భాగము కాదని తలంచుచున్నాము. త్వరలోనే పికసర్క్యులరు ఆర్డరువు జారీ చేసెదము" కాని నడిమిలాను పైజెప్పిన రెండవతేరా చివరను పేర్కొనిన విషయములను ఆధారముగా చేసికొని, సంజనగోడు, మేల్కొలుమున్నగు చోట్లగల ముఖ్యమగు దేవాలయముల తాలూకు రిజిస్ట్రేషన్లను పునర్విమర్శచేయు సందర్భములో ఇదివరలో ముద్రాయి సూపరిం టెం డెంటుగాను సెక్రటరీగాను అధికారులు జరిపించిన యుద్ధోగి దేవాలయములలో ఏవిధమైన నవుకరీచేయుటకును దేవదాసీలను రానియలసని ఆర్డరువుచేసిరి. కానివారికివర్తన అలవెన్సులను వారి జీవితపర్యంతము చెల్లించబడునుననియు, వారి యనంతరము వారిసోనీ అనవుకరీలకు క్రొత్తవారిని నియమించవలదనియు ఆర్డరువుచేసిరి.

4. దేవదాసీలను దేవాలయములలో భగవత్సేవచేయుట కయి నియమించుటయందు పూర్వీకల యుద్ధోగము లేమైయుండినప్పటికిని ఇప్పుడు మాత్రము యీ దేవదాసీలు అవిసీరికరముగు నృత్తిలోనున్నారు. వీరి నీతివాదాత్మకబట్టి యాగా దేవాలయములవంటి పవిత్ర ప్రతిస్థాపనలయందు దేవదాసీలు అడుగుబెట్టి ఏవిధమైన నవుకరీయును చేయరాదని యీ మైసూరు గవర్న మెంటువారుచేసిన నిషేధపుట్రువు సమంజసమనియే యెంచబడియున్నది.

అదిన్నీగాక యీసంస్థానములోగల కొన్ని దేవాలయములందు స్త్రీలు స్వామికి సేవచేయుటలేదు.

శ్రీ గాంధీ పాఠశాల, చంద్రాల (కృష్ణజిల్లా)

ది 24-9-1928 సంస్థాపకులు:—బాలకవి కోగంటి దుర్గామల్లి కార్జునరావుగారు.

గత 15 సంవత్సరములనుండియు యారీతిగా ఆ దేవాలయములలో జరుగుచుండుటవల్ల స్త్రీల కైంకర్యముల యవసరము లేకయే భగవద్దేవతలను జరుపుట ప్రజలకుకూడ పరిపాటి యైనది.

ఇప్పుడు మా విచారణలోనున్న యీ విజ్ఞాపనలయందు ప్రార్థించబడినట్లుగా పూర్వాచారపురస్కరధర్మము చేయవలసిన యవసరము యీ మైసూరు గవర్న మెంటువారికి కన్పించుట లేదు.

ఇతర సామాన్యజనులవలెనే హిందూ దేవాలయములలో వికి దేవదాసీకులనుబట్టి స్వామిని సేవించుట కెట్టివిధ్యంతరము నుండదు.

(5) దేవాలయములలో చేయవలసిన తాళానవుకరీల (నాట్యమేళములుచేయుట) కొరకై ఎవరికైనను ప్రత్యేకముగా వారి వారిపేట కట్టాను ప్రాసియస్యబడియండినయెడ అట్టియీశాముఖములను యానారాయణునందు రిస రూపంలోని యఫ్) గుర్తు క్లాజాప్రకారము ఆ యా వ్యూహాలకు ఖాయ పరచవలయుననియు వారికి దానాదమనవియును విక్రయా ర్హతలతో కాశ్వతపాక్షులను సీకపరచవలయుననియు మైసూరు గవర్న మెంటువారు ఆర్డరువుచేయుచున్నారు. అట్టి యీశాములమీద విధించబడు క్విట్టెంటు ముద్రము చెల్లించబడవలెను. అట్లువిధించబడు క్విట్టెంటు గవర్న మెంటువారి లెక్కలలో జమకట్టవలెను. అందులకు పరిపూనమైన మొత్తము దేవాలయాధికారులకుగూడ నగడుగా చెల్లింపబడునట్లు మంజూరుచేయబడును. కాని, తాళానవుకరీ చేయుచున్నంతకాలమును పదరు నవుకరీ చేయుచున్న వారు ఆ నుభవిం చ గలం దుల కై దేవస్థానపు ఆస్తిలో చేరిన భూములు ఏనైనను పదరు తాళానవుకరీ చేయుచున్న వారికి వినియోగ పడుచున్న యెడల, అట్టి నాట్యమేళముల నవుకరీని వారిచేత చేయించుట నిలిపివేయ వలయును. అట్టి యీశాముఖములు తిరిగి దేవస్థానమునకు దఖలు పరచవలెను. ఇతర రూపములుగా చెల్లించబడుచున్న కట్టుములు ప్రతి ఫలములు కూడా నిలిపివేయవలెను. కాని ప్రస్తుతము తాళానవుకరీ నిమిత్తమై యీశాముల ననుభవించుచున్న వారికి విశేషము బాధాకరముగా నుండకుండ గలందులకై 1892 సం॥ మున ముద్రాయి సూపరిం టెం డెంటుగారి వాగ్దానమును చెల్లించుటకై యాక్రింది ఏర్పాటు చేయబడినది. ఇప్పుడు యీశాములను అనుభవించుచున్న వారు గాని యితర విధములుగా కట్టుములు మామూళ్లను పొందుచున్న వారు గాని వారిజీవితపర్యంతరము పదరు నవుకరులను అనుభవించి ఆయా త్రిఫలలాభములను పొందుచుండదగును. కాని వారు దేవాలయములలో నాట్యమేళములను చేయనక్కరలేదు. కాని వారి తదనంతరము వారు అనుభవించుచుండిన యీశాములు తిరిగి దేవస్థానమునకు దాఖలుపరచబడును. వారికి యివ్వబడుచుండిన భృతీకూడ నిలిపివేయబడును. ఆయాజిల్లాలలో గల దేవస్థానములయందు దేవదాసీల భుక్తములోనున్న యీశాము భూములను గూర్చిన విషయములను ఆయాజిల్లాలలోని డిప్యూటీ కమిషనర్లు వీలయినంత త్వరలో యీశాం సెటిల్మెంటు సూపరిం టెం డెంటుగారికి తెలియజేయవలయును.

పైజెప్పిన రీతిగా యీశాము రిజిస్టరులలో క్రొత్తమార్పులను చేయవలసి యున్నది గనుకను ఆయాసందర్భములలో జరుపబడిన వ్యవహారచర్యయంతయును గవర్న మెంటు వారికి నంటి తెలియజేయవలసి యుండును గనుకను డిప్యూటీ కమి

షనర్లు పదరు యీశాములను గూర్చిన సంఖ్యాపీ నంటి నే యీశాము సెటిల్మెంటు సూపరిం టెం డెంటుగారికి తెలియజేయవలసి యున్నది.

6. మైసూరు సంస్థానములోని కొలది పెద్దదేవస్థానములలో మాత్రము దేవాలయపు నాకరీని చేయ నక్కరలేకుండ దేవదాసీలు తొలగించబడిరి. ఆదేవస్థానములయొక్క తస్తికపట్టిలు పునర్విమర్శచేయబడినది. కనుక యీ వ ద ి ని సంస్థానమునందంతటను వర్తింపజేయదగు కాలమాసమైనది. కాబట్టి పైజెప్పిన 45 పేరాలయందు సిద్ధాంతీకరించినకార్యవిధానముననుసరించి మైసూరుసంస్థానములోని దేవస్థానములన్నిటియందుగూడ దేవదాసీలు నవుకరీ నుండి తొలగింపబడవలయునని మైసూరు గవర్న మెంటువారు ఆర్డరువుచేయబడినది.

(సంతకము) కే. యస్. చంద్రశేఖర అయ్యరు, జనరల్-అండు-రెసిన్యూ కాఖులకు గవర్న మెంటు కార్యదర్శి

మైసూరు ప్రభుత్వపుట్రువు

గజెత్తా విషయమున సెట్టి మృదువగు వచనములు చెప్పబడినను వేశ్యాబాటిలను వ్యభిచారవృత్తికి సంపన్నించుటయే యని ప్రభుత్వమునా రభిప్రాయపడుచున్నారు. ముజరాయి దేవాలయములందు ఇట్టి గజెత్తా నిషేధింపబడిన దీనివలన స్వేచ్ఛిమగుయిబ్బందులు కలగ నేరదని ముజరాయి ఆగవికు గారభిప్రాయపడిరి. కావున ముజరాయికాఖవారి యధికారమునకు లోబడియున్న ప్రతి దేవాలయమునందును యీ గజెత్తా జరుపబడకుండని ప్రభుత్వమువారు తనవు గానించుచున్నారు దీనివలన నీసంఘప్రస్త్రిలు దేవాలయములందు యాదివరకు జరుపుచుండిన రీతిగ దేవపూజలను జరుపుట కాలంక మేమియును లేదు.

(సం) సి. ఎస్. బాలసుందరమయ్యరు

ప్రభుత్వకార్యదర్శి.

వైసరాయి ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లనుండుట

సిమ్లా, అక్టోబరు 16:—ఇండియా కార్యదర్శికి వైసరాయిగారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవలన వైసరాయి గారు ఆంగ్ల దేశమునకువచ్చే సంవత్సరము యెండాకాలములో వెళ్లు తలపించవచ్చునని అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారికి నమ్మకముగా తెలియవచ్చుచున్నది. గోవక్ ప్రభువుగారి ఉద్యోగ కాలము సమాప్తియైనను, శరద్భతువువరకు ఉద్యోగములోనుండ నలసినదని రాజాగారు, గోవక్ ప్రభువుగారి శాజ్ఞాపించుటకీ యే కారణమని తెలియవచ్చుచున్నది. ఇర్విన్ ప్రభువు లేకపోయినను, భారతదేశములో 5 సంవత్సరములనుభవమునుగడించిన గవర్న రొకవ్యుడుండును.

వైసరాయిగారు సెలవుపుచ్చుకొని ఆంగ్లదేశమునకు వెళ్లుటకీరెండవమారు మొదట రీడింగ్ ప్రభు విట్టుచేసియుండెను. అ. ప్రెస్.

కైకలూరు తాలూకా

(స్వకీయవిలేఖరి)

కోరుకొల్లు రోడ్డుస్కీము

ఈ తాలూకాలో గుడివాడనుండి కైకలూరుమీదుగా ఉప్పు పేరవలకు ఉన్న రోడ్డు కోరుకొల్లు రోడ్డుస్కీము చాలా ప్రాముఖ్యమైనది. మొదటికి కొద్దిభాగముకప్పు విగతా యావత్తు రోడ్డు కంకర చేయబడుటచేత పోలూజా కాల్యకు ఉత్తరమున నున్న గ్రామములకు మిక్కిలి ప్రయోజనకరముగా నున్నది. రెండవది కోరుకొల్లు రోడ్డుస్కీము. ఈ రోడ్డు స్కీము, 1918 సంవత్సరములో అప్పటి జిల్లా కలెక్టరు ను, జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటును అగు గౌ. పి. జె. జి. క్యాంబెల్ దొర వారిచే నేర్పాటు చేయబడినది. అస్కీమును మూడు భాగములు చేయవలెను:—1. కైకలూరునుండి కోరుకొల్లు 2. కింగరా య పాలెమునుండి కోరుకొల్లు 3. కోరుకొల్లు నుండి ఉప్పు పేర వలకు రోడ్డు. మొదటికి నుమారు 7 మైళ్లు, రెండవది 8 మైళ్లు మూడవది నుమారు 8 మైళ్లు పొడవుగలవి. స్కీము మొత్తము నుమారు 28 మైళ్లు పొడవు. 1918 సంవత్సరములో ప్ర పోజా కాలదిన ఈ ప్రాముఖ్యమగు రోడ్డు స్కీము యిప్పటికి ఇంకా కొన్ని భాగములలో మట్టిరోడ్డు అయినను ఏర్పాటు చేయబడలేదు. మొరార్జు వే నులేదు. ఇంగ్లీషు కాల్యలకు, మరగు కాల్యలకు పంటలు కట్టలేదు. రోడ్డు ప్రక్కను చెట్లు నాటలేదు. జిల్లాబోర్డువారి కీతానాకా మిక్కిలి బీనదైనప్పటికి ఎంతమాత్రము అభివృద్ధిచేయలేదు. పోలూజా కాల్యకు దక్షిణముననున్న గ్రామములు మార్గస్థాకర్యములు లేక పడుచున్న బాధలు పర్వతాతీతము. కైకలూరు నుండి కోరుకొల్లు వచ్చేసో డులో చినకొమ్మిలేరు మురుగుకాల్య, తామరకొల్లు ఛానల్, పెదకొమ్మిలేరు మురుగుకాల్య, శేమవరప్పాడు ఛానల్, పెదలంక ఛానలు పంటలు లేకనున్నవి. అందువలన ఆరోడ్డు ఎంతమాత్రము ఉపయోగపడుటలేదు. జిల్లాబోర్డువారి కీమయమై అనేక విన్నపములు చేయబడెను. తంతివార్తలు పంపబడెను. ఇప్పటివఱకు అవసరమైనవంటెనలు ఏర్పాటు చేయబడలేదు. ప్రస్తుతము జిల్లాబోర్డు సెప్టెంబర్ ఆఫీసరువారితో పైవిషయములనుగూర్చి గతనెల 28వ తేదీన కైకలూరున విన్నవింపబడెను. వారు తగుచర్య త్వరలో తీసుకొనెదరని ప్రజలు విశ్వసించుచున్నారు. ఏమిజరుగునో చూడవలసియున్నది. కైకలూరుకు చెలువచ్చినది పోలూజాకాల్యకుదక్షిణముననున్న నుమారు 40, 50 గ్రామములకు కైకలూరుకై శ్వేతను కైకలూరుతాలూకా పాడకార్వర్తన. అందుచేత కాలూకాలోని చాలాప్రజలకు వైకొడ్డు మిక్కిలి ప్రాముఖ్యమైనది గనుక జిల్లాబోర్డు సెప్టెంబర్ ఆఫీసరువారు రోడ్డులోని అన్ని కాల్యలకును వెంటనే పంటలను కట్టించి కంకరచేయించు ఏర్పాటులను చేయించడం అత్యవసరము.

సీమ కమలములకు
(బ్లూజాగరు రకము)

బోగితాల్ మంగల్జి
కంవెని, 4859
89, సాలవీది, మదరాసు.

కృష్ణాపార్వతి-బెబవాడ

ఇందు దావ్తర శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాష్ట్రీగారిచే సమస్తాయుక్త్య దోషధములు తయారుచేయబడుచున్నవి. అతి చాక. కోరినచో పి. పి. గ పంపబడును. కేటలా 4 చిత్రము 20/4 (గత నెల)

రత్న పురుష లేహ్యం

కుక్కనప్పమున తగ్గించి మంచివిలుము చేయబడుటగాక మేహనోప్పులు తిమ్మెరలు మొదలగు మేహవాగ్ధులకు రాను బాణమువంటిది. నెలకోజాలు మందు ఖరీదు రు 8-4-0.

(కగలేహ్యం) కగలంకు డబ్బీ 1-8-0.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

(రాయవరము) తూర్పు గోదావరిజిల్లా

5125

రాజకుమారుల ఆహారము.

నీబిడ్డ రాజకుమారుడే!

నీ వాతడు పెద్దవాడైనతర్వాత, మానవులలో రాజకుమారునివలె నుండుటకు కోరుదువు.

రాజకుమారులు పోషింపబడు 'గ్లాక్సో' తోడనే ఈతమను పోషింపబడిన, చూడుట కండుముగను, అవయవములు చక్కనుగ ఉండును.

5 రాజశిశుపాదజాలయములలో నుపయోగింపబడు నావార మిది ఒక్కటియే.

"గ్లాక్సో"

విటమిన్ పాల ఆహారము.

3

Glaxo

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో, గిమ్మెట్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంగ్లాక్సోను చేయబడినది.)

తపాలబిల్లు నెం. 40 మదరాసు.

8706

బందరు
(స్వకీయగోపన)

గుంటూరుజిల్లా హిందూదేవస్థానముల
ధర్మకర్తసంఘము

రెండవ ఘోర ఆత్మహత్యలు

ఆగ్లోరిక 16:—మదిగామ గ్రామకర్తలు చేయుచున్న కింగరాజా గింగరాజా కాలవకుమారుడు నుల్లారావు యీతని భార్యయు 14-10-28 తేదీన బందరు రామనాయకు పేటలో వారి పేడ నుండు ఆత్మహత్య గావించుకొనిరి. ప్రథమమున నుల్లారావగారి భార్యయొక్క కేసుము గాంచిరి. ఆతర్వాత నాల్గవ తరములకుడ దొరికినది. ఆఉత్తరములు కూడ ఆత్మహత్యను దూధికిచ్చినవి. ఇంటిలోనివారు ఆమె యొక్క భర్త ఊరియందు లేదని భావించిరి కాని సాయంత్రము పేడ వైభాగమున నుల్లారావుయొక్క కేసుకూడ గాంచిరి. నుల్లారావు అను కుర్రవాడు హిందూమైనాగ్లుల నందు మూల్కులైనవారకు చదివి మద్రాసులో యిం. యం. పి. చదువుచుండెను. తండ్రిగారు తాను అమ్మినవైకం తంపించుటకు నిరాకరించినందున ఆత్మహత్య గావించుకొనినట్లుగా ఉత్తరములవల్ల తెలియవచ్చినది వీరిరువురకు ఒకమాసము పదిపానుకోజాలగల ఒక కుమారుడు ఉండెను. ఈకోజాన పోలీసువారికి రిపోర్టు కాబడి కేసుములను ఉత్తరములను వారికి స్వాధీనముచేయబడిన తిరునాథ కేసుకీక్షకోటకు ఆకుపత్రికి కంపిరి. వారు కేసుములను తఃఖిచేసి వీరిరువురను ఆత్మహత్య గావించుకొనిరినియు, "కార్యాక్ అసిడ్" పల్ల మరణము ప్రాప్తించినదనియు నిర్ధారణచేసిరి. ఈ కోజా సాయంత్రము ఘోరమగు 4 క్షి ఫుంటలకు దహనపంసాగరములకు కేసుములను తీసుకువెళ్లిరి. పందలకొలదిజనులు పేడనుచుట్టి తమ వివాదమును తెలుపుచుండిరి.

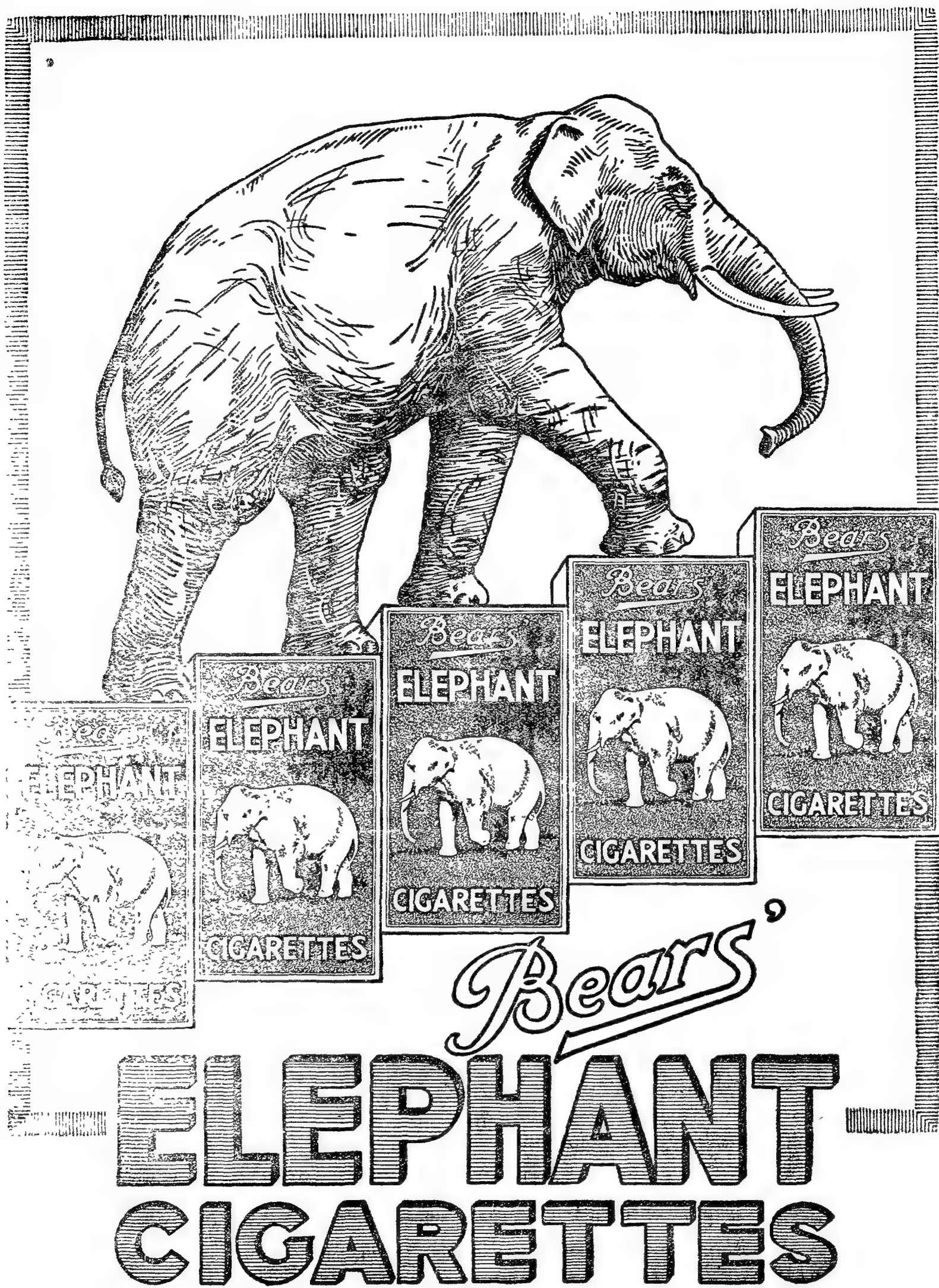
కృష్ణా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు

బిల్లిగు తగాదాను గురించి చర్చించుటకు వైక్యాంకు అసాధారణ సమావేశము 28-10-28 తేదీన పురమందిరమున జరుగును.

ప్రస్తుతము మన హిందూదేవాలయములు తగినంత తరి పాలన లేకుండా కేసులలో యుండిన సంగతియెల్లరకు విశేషమే. దేవాలయములు ముమ్ముతులకును, పుత్రములకును ధర్మకర్తలకు దేవాలయపు ఆచారములు యేమాత్రము స్వాధీనమందు లేక పోవుటచేత దేవాలయములు జీర్ణములు దేవాలయములు నిర్మించి దానములుచేసినవారి పుణ్యక్షేత్రములు నెరవేరక భంగము కలగుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో గవర్నమెంటువారు హిందూదేవాలయపు చట్టమును యేర్పాటుచేసియున్నారు. దాని ననుసరించి దేవాదాయపుబోర్డువారు దేవాలయములను మంచిస్థానములందు పెట్టుటకు ప్రయత్నించగా స్వలాభాపేక్షకులగు దేవాలయపు నపుకర్త లేనిపోని అల్లకల్లోలములు చేయుచున్నారు. వారు అర్చక సంఘమునపేరు తెచ్చుకొని కొన్ని అపాహములు జనులకు కలంగచేయుచుండగా యిట్టి తరువాతము జవాబుదాగిగల ధర్మకర్తలు మాస్టిభావము పొందుట కోచనియము. కాబట్టి దేవాలయములు దేవాలయపువైకేయములు క్రమముగా నెరవేర్చుటకు గాను ధర్మకర్తలసంఘము యేర్పాటుచేయుట చాలా అవసరమైవున్నదిగాన అట్టి సంఘమును యేర్పాటుచేయుటకు, గుంటూరులో తే 28-10-28 తీన ధర్మకర్తల ప్రాధునిక సమావేశము జరుగునగాన ధర్మకర్తలందరూ సమావేశమునకు తప్పక విచ్చేయవలెను క్రమమునక స్వవిషయముగా దలంచి ఆసాటికి దయచేసి ఆసభను జయప్రదముగా జరుగ ప్రార్థింతులు.

వి. లక్ష్మీకవికాష్ట్రీ-కుంచవరం,
దొంతరాజుశేషగిరిరావు,
తాడికొండ-మల్లికార్జునరావు,
యీశ్వరలింగం,
కే. జగన్నాధరావు.

తెనాలి తా.
తాడికొండ.
తాడికొండ.
తాడికొండ.
మోజుర్ల.

సబర్బర్బర్ ఆవుదూడను చంపుట

పండిత దీనదయాళు శర్మగారి ఆక్షేపణ

“కుదురని దాడువాడనే కాధపడుచున్న యొక ఆవు దూడకాధను చూడలేక దాని కాధను తొలగించుటకు దానిని చంపుట హింస కానేరదు నభిప్రాయముతో శాంతిపూర్వము నబర్బర్ ఆవును చూడని దొంగవాడను చంపుట కనుమతిం చిన విషయ మిదివరకే ప్రకటించబడెను. అటుల చంపుట హింస దూకుట ధర్మానుసారము మహాపాతకమై యున్నది. ఇది కు చా పవిత్రముగ గోమాతలకు మహాద్రోహము గూడ నగును. ఆ హింసాసిద్ధాంతమునకు మహాత్ముని వ్యాఖ్యానము కేవలము వి పరీతముగా నున్నది. కాధపడుచున్న దూడకు చంపుట హింస కాని యెడల కాధపడుచున్న మనుష్యుని చంపుటయును మాన

సిక కాఁరె. కాధలను తొలగింపజేయుటకు ఒకడు ఆత్మహ త్య చేసుకొనుటయును గూడ హింస కాదనియు. అటులైన రాజకీయములందు దౌర్జన్యము కూడ దనియును యుద్ధములను చేయగూడదనియును మహాత్ముడు కేయుచున్న బోధనల కేమి ఆధారమున్నదో స్పష్టమై యిది రక్షణముకొరకే రాజకీయము తీర్చబడినది. ఆపమానము వరాజయము దుష్టహముగ దాస్యము నున్నగు వానిని తప్పించుకొనటకే యుద్ధమును జరగ చుండును. అట్టి నో యుద్ధములను చేయుటయు రాజకీయములలో దౌర్జన్యము నొనరింపబడును గూడ హింస కాదనియు చెప్ప నలసియుండును. ఈ దూడవిషయమున సాకర్మమునకే ప్రాధాన్యము నొసంగి మహాత్ముని ఆధ్యాత్మిక మహోన్నత స్థాన మునుండి క్రిందకు దిగవలెను. ఈ సోపత్నపథ మిక్కిలి గొప్పపాఠశాల. మహాత్మునివాదమెంత మాత్రమును ఉచితముగా నుండలేదు. కావున నిర్బలభావనతో నీ విషయమునుగూర్చి మహాత్ముడు మరల నొకసారి బాగుగా ఆలోచించవలెనని కో

రెనను. అటుల పునరాలోచన మొనరించి తన ఆత్మకును తన అనచరకులకునుగూడ మేలుకలగుటకు యీ దురభిప్రాయమును మార్చుకొనవలెనని కోరుచున్నాను. అత్యంత ధార్మికస్వభావ మును సర్వర్తనమును కలిగియున్న మహాత్మునకు ఇట్టి విచారిత జ్ఞానము కలుగుట దేశమునకు గొప్పదురదృష్టమే యనదగును. దీనివలన మహోన్నతముగ అహింసా ధర్మమునకు పరమపూజన చుగుగోవునకునుగూడ మహాపాతకము చేయవలెనది. ఆ హింస యును గోవును హింసకులకు ప్రాణాధికములుగానున్నవి. నీటి రెంటివట్లును మహాత్మునకుగూడ గాఢమగుభక్తి కలిగియున్నను గూడ నిది యిటుల పర్యవసాదితముగుటచాల దుఃఖకరము.” అని హింసానుసారా తన ధర్మవక్తమునకు నాయకుడును గుప్రసిద్ధుడును పండిత శ్రీ దయాళు శర్మగారు వ్రాసిరి. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(17-10-28)

నీమజవుల దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు	రూ. అ. పై
కాకికంబులు—22 X 22 మంగిసూర్య (లి)	8 10 0
" సరాసరికము	7-10-0
కాకికంబులు—22 X 22 "మోటా" (లి) రు 8-4-0	
" సరాసరికము (20 X 20) రు 7-4-0	
తెలుపుకంబులు—1708 (రెడ్) రు 18-8-0	
రు 12-4-0 17(2 రు 11-4-0 ఎల్. ఎల్ 78,	
78, రు 8-5-0 68/268 రు 12-12-0; 9041 (నెట్)	
రు 11-2-0; 80 (నెట్) రు 8-4-0.	

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టులు)—ట్రాక్ రు 6-0-0	
చలన (కాంక్ష) రు 7-8-0, చలన (ఎనిటిక్స్) రు 6-10-6.	
చలన (కాంక్ష) 6-10-0 చలన (నెట్) రు 6-14-6 చలన	
((గడ్డతెంకా) రు 7-15-6 వచ్చునరము (ఎల్) రు 7-7-0	
40 జపాన్ (పకిపానలకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు	
రు 6-0-0 రు 18-8-0 నెమలి	
60 సీమ (5 పానలకట్టులు)—అడకతెర రు 14-14-0;	
రూట్టు (ఎల్) రు 11-0-0; రు 8-15-0 ఎడ్డు	
గడియారము రు 8-15-0	
ఇట్టిదీకలు—(డిట్) రు 224.	
డిట్ (క్రూసాయర్) రు 222	
కాకికంబు రు 278.	

సిమెంట్ పీసా వెల:

గోగ్ పీసా ("వెంట్") రు 11-0-0	
జర్మన్ పీసా 10 0 0	

చక్కెరములు మొక్క ధర

కావా "రెడ్" రు 25-8-0 ననంబరు డిసంబరు రు 25-8-0.	
జవరి మార్కెట్ రు 25-10-0	

వేరుసెనగ నూనె

పీసాలలో రు 112.	
-----------------	--

ఆముదము

(మల్ రెలివర్) రు 1-8-0-0	
పదునంచేసినతోలు రు 1-8-0-0	
అవుతోలు (7 లు 7) "అవ్ కంట్రిన్" రు 1-4-8, 1-4-8	
" (8 లు 8) " " రు 1-8-4 లు 1-8-7	
" (లేట్) " " రు 1-6-8 లు 1-6-10	
" (8 లు 9) బెంగళూరు రు 1-8-7 లు 1-8-10	
" (7 లు 7) " " రు 1-4-8 లు 1-4-9	
" (లేట్) " " రు 1-6-9 లు 1-7-7	
" (8 లు 8) బెజవాడ రు 1-8-6 లు 1-8-8	
" (6 లు 7) " " రు 1-5-8 లు 1-5-8	
" (7 లు 7) విజయనగరము రు 1-4-6 లు 1-4-9	
" (6 లు 6) " " రు 1-4-6 లు 1-5-0	
" (7 లు 7) ఏలూరు రు 1-5-0 రు 1-5-8	
గజతోలు రు 0-18-4 లు 0-18-7	
గజమాడతోలు రు 1-8-0 లు 1-8-6	
అవుమాడతోలు రు 1-14-9 లు 1-10-0	
వదునంచేసిన మేతోలు మొదటిరకం రు 8-4-0 లు 8-8-0	
" మధ్యరకం రు 8-2-0 లు 8-4-0	
" గొట్టెతోలు మొదటిరకం రు 2-14-0 లు 2-2-0	
" " మధ్యరకం రు 2-10-0 లు 2-12-0	

రోజాపుష్ప లేవ్యము 3351

మలబద్దమున హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాంక్షింపదమున చక్కగా గలిగించును. రుచికరమయినది. వర్షము లేదు. 15 రులి డబ్బి ధన్య. 0-10-0.

మ క ర ధ్వ జ 3

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధిని, బలమును కలిగించును రుచి 1 వారు 12-0-0 16 గ్రాములు రు 1-0-0. డి. సి. పి. అంశులో అయ్యుర్యదనము, పెరిడోని, నెల్లూరజిల్లా

చెన్నపురి శాసనసభ

గుంటూరు జిల్లా ప్రతినిధులగు శ్రీయుత పిల్లలమరి ఆంజనేయులు బి. పి. ఎం. ఎల్. సి. గారు ఈ క్రింది ప్రశ్నల నడిగి యుండిరి.

హిందూమత దేవాదాయ ధర్మాదాయ చట్టము పై చట్టము క్రింద గుంటూరు జిల్లాలో ఎన్ని స్థానములు ఇంతవరకు ఏర్పాటు కాబడినవి.

2. అర్చకులు (ప్రీస్టీలు) మొదలగు వారివలన ఈ జిల్లాలో ఎన్ని దావాలు నేరుబడియున్నవి. ఆదావాలు పర్యవసానమేమి? వంతెనలు

(1) గుంటూరు జిల్లాలో ఉండవల్లి, దుగ్గిరాల మధ్య మెయిన్ కాలనీయూరి ఎప్పటికైనను వంతెన అవసరమునగునని గవర్న మెంటువారు ఎప్పుడైనను యోచించిరా?

(2) ప్రతి సంవత్సరము లాడేపల్లికర్ణ కావ్యక దాటుట లో కొన్ని పనులు ఈదలేక చనిపోవుచున్నవని అధికారు లకు తెలియునా?

(3) అట్టి ప్రమాదమును నివారించేయటకు అధికారులు ఏవిధమైన జోక్యము కలుగజేసికొనిరా?

(4) గవర్నమెంట్ రహదారిలోను ఇట్టి ప్రమాదముల సంఖ్యయును అందులకుగల్గిన నష్టమున, ఎంతగలదో దయచేసి తెలుపుదురా?

(5) ముప్పాకర్ణుల రైతులకుగల్గినది యీ విషయమై ఏవైనను మహజర్లు వచ్చియున్నవా? అందుమీద ఆదర్శవై కా జాగ్రత్తకాబడినవా? లేనియెడల ఈ విషయములో తగు విచారణ చేసి ఫలితమును దయచేసి తెలిపెదరా?

ప్రాజెక్టులు

(1) గోరవనీయలగు రిగిన్యా మెంటుగారు ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు దయచేసి జవాబుచెప్పెదరా?

(1) గుంటూరు జిల్లాలో ఆహారపురము ప్రాజెక్టు ఎంతవ లకు విచారణ కాబడెను? ఎందుకంతవడెను?

(2) దిగి ఈ విషయము గవర్న మెంటువారు ఆలోచిం చురా? అట్టి యాలోచనకు అవకాశములేదని తెలుపుపక్షమున కారణమేమి? ఈ ప్రాజెక్టులను ఎన్ని యకరములు సాగుబడి యగును?

(3) గుంటూరు జిల్లా రాజా పేట రిజర్వ యుడు ప్రాజెక్టు (చిలకలూరు పేటవద్ద) ఎప్పుడైనను విచారణ కాబడినదా? ఎందుకంతవ డెను? లేనియెడల విచారణ చేయరా? కొద్దికప్పుతో ఎక్కువ ఫలితము వచ్చునని గవర్న మెంటువాకి తెలియునా?

4. గుంటూరు జిల్లాలో ఒంగోలు తాలూకా యందలి, పులికొండ ప్రాజెక్టు విచారణ యేసితియిందున్నది? అధికారులు దీనివెప్పును అందులోనికి తెల్పు?

5. గుండ్రకమ్మ ప్రాజెక్టునుండి వైషమల్ అభివర్ణ వైషా రిపోర్టు పంపిరా? అట్టివో అధికారవర్ణము ఏ అర్హత దయచేసి యున్నారా?

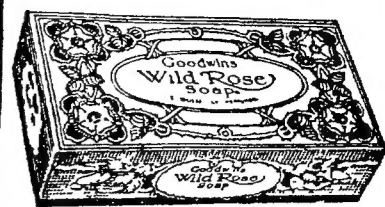
గుంటూరు జిల్లా వియకొండ యందలి కండ్లక స్కీమును గూర్చి గుంటూరు జిల్లాకలెక్టరు మూలమున ఏ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు పంపియుండిరా? అందుమీద గవర్న మెంటువారు ఏయర్డేశము కలిగియున్నారా?

పి. ఆంజనేయులు.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అష్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (ప్రైవేట్ నెటివ్ మెంటులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

హిందూ బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి కేట్ స్ట్రీట్ మూలధనము. ఒక కోటి రూపాయలుకు మించినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయడమైనది. (4617)

యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంట్లు, ఛీఫ్ ఏజెంట్లు, వెమరీ, మదరాసు.

అమితమైన సువాసన

విశుదక ఈటాయిలెట్ సబ్బును వాడుటచే మీ చర్మమునందుగల వెల్ వెల్ వంటి మృదుత్వము అట్లు నేయుండును.

Made by GOODWIN'S Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3433

MADRAS.

జ్యోతిష కళా పాఠశాల

పుస్తకములలో శాస్త్రవ భాగమును దశాఫలాధ్యాయము అచ్చు పూర్తియై సిద్ధముగా నున్నది. యిందు ప్రతిమహాదశకు ప్రతి అంతర్దశకు వివరముగా ఫలములు స్తోత్రాధ సమీక్షముగా వ్రాయబడినవి. ఇదివరలో అచ్చుబడిన 1, 2, 3 భాగములు కూడ ఖరీదనకు సిద్ధముగా యున్నవి. జ్యోతిషవిద్య 6 మాసములలో పాఠ్యద్వారా నేర్పబడును. వివరములకు వ్రాయుడు. ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తిపేటపాఠశాల, గోదావరిజిల్లా.

విడ్డకు పాలిచ్చు తల్లికి

తల్లి పాలు ద్రావు విడ్డకు

ఆరోగ్యము - ఆనందము

తల్లికి, విడ్డకు

3814

ఆరోగ్య వర్ధని

ఆనంద వర్ధని

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ

నువర్ణ నుందరరసము సహజమయినది. ది. 11 11 జిల్లారి నుందరకాష్ఠిగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సహజమయినది గుడుర్చును. ఇకాశ్చిక్కు అనవసరము. 50 మాత్రలు రు. 5/ వాడునిధము మందుతో కంపణిడును. 2126 కి ఆర్డరసాయనశాల, ముక్కాల్, కృష్ణా.

Best Plants & Fresh Seeds !!

Salem Mango Grafts Rs.80 per 100 Guavy and Pomegranates Rs. 6 per dozen. Pomaleo Orange and Lime Rs. 9 per dozen Roses & best coloured Crotons Rs. 6 per doz. English Vegetable & Flower Seeds, 20 sample pkts. Rs. 2 each per 10 sample pkts. Rs. 1-4 each INDIAN VEGETABLE SEEDS BIG PKTS. 20 Rs. 2 Apply for 1928 English & Telugu Catalogue to:- S. K. I. ABDUL RAHMAN, Nursery, Salem

ప్రపంచమందంతటను ప్రవీణుడైన మోటారిస్టు
అభిప్రాయములను చదువుడు

మెసర్స్ డి హిల్మాన్ మోటారు కారు కంపెనీ లిమిటెడ్.,
కాపెన్ ట్రీ

పి.పా.నా. 20, బక్లింగ్ హామ్ గేట్,
లండన్, యస్. డబ్ల్యూ. ఐ.
30 జనవరి 1928.

ఆర్యులారా,
కొద్దికాలముక్రిందట మెసర్స్ డి హిల్మాన్ లిమిటెడ్ వారు ద్వారా నేను కారుకొనిన సంగతి
మీకు తెలుసును.
క్రిందటి పర్యాయం బలింపియా ప్రదర్శనములో ప్రత్యక్షముగా దానిని పరీక్షించి, నాకోరి
కల కనుగుణ్యముగానుండునని నాకు దృఢవిశ్వాసము గలుగుటచే మీవద్ద కారుకొనుట సంభ
వించినది.
కారునుకొనినదాదిగ, నాకు దానవలగలిగిన సంతోషమునకు మేరలేదు. నేను అను
కొనిన దానికంటె ఎక్కువ ప్రీతిని గలిగించి సంతృప్తిపరచినది.
అందమును, శక్తి సామర్థ్యమును, చిరకాలమునున్నట్లు దృఢముగానుండుటలోను,
తక్కువ ధరలో పొందదగిన కారులలో లేని విశేషాతిశయములు చాల కనుగొంటిని.
నేను మీకు యీ ఉత్తరం వ్రాయుటకు మీగుల సంతోషించుచుంటిని. మంచి సామర్థ్యతగలి
గిన మోటారులు మీమ్ముల నిట్టి కారును నిర్మించెనందుకు లేనోళ్ళ కొనియాడక మానరు. నాస్సే
హితులందరకు యిట్టి సంగతి తెలియవరచుట నావిద్యుక్తధర్మమని భావించితిని.
చిత్తగించవలెను,
(Sd.) H. O. D. SEGRAVE,

మేజర్ సెగ్రేవ్ నాదిరి హిల్ మాన్ ఫోర్ ట్రీ, మాత్రమున కనికెట్లు
మోటారుల ప్రశంసాశ్రుతులన్ని వినిధమాదిరిలో 14 ఖాసిస్ మీద తయారై
పడి. వివరముల గోరువారులకు, లేక ట్రయల్ పరీక్షనిమిత్తం జాకువ్రాసిన సంతో
షముతో ఏర్పాట్లు గాలింపగలవారము.

సింక్లర్ అండు కో లిమిటెడ్.

మద్రాసు.

ఉదకమండలం.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం. ఆక్టోబరు 17-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
మకుమ తెనాలిని ,, ప 42 కలది	రూ 18 0 0	18 8 0
నెల్లూరిని ,, డిటో	,, 14 0 0	14 8 0
ఫిల్లి ,, డిటో	,, 15 8 0	17 8 0
రాసులు ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 0 0	12 0 0
శువులు ,,	,, 20 0 0	28 0 0

2. ధాన్యమువస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 15 0 0	16 0 0
నెనగలు ,, డిటో	,, 18 4 0	14 2 0
నెనగలు ,, డిటో	,, 14 0 0	16 8 0
మినుములు ,, డిటో	,, 14 8 0	16 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	,, 10 0 0	11 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె రూ 1-కి	,, 145 0 0	150 0 0
నెయ్యము 1-కి	,, 14 0 0	21 0 0
మినుకొన నెనగవత్తు రూ 1-కి	,, 55 0 0	56 0 0
చేరితోకొట్టిన ,,	,, 45 0 0	50 0 0
శురు నెనగనూనె గానుగ రూ 1-కి ర 115 మినుకొననూనె 112		
అమడము రూ 1-కి	108 0 0	105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయవకుత్తు రూ 1-కి	105 0 0	106 0 0
కురవకుత్తు ,,	75 0 0	88 0 0
మిరవకాయలు (గుంటూరుది) రూ 1-కి	70 0 0	75 0 0
దనియాలు ,, రూ 1-కి	80 0 0	88 0 0
గుంటూరుకాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రూ 40, 45		
కాళవాస్త్రీకాయకట్టు ,,	,, 50, 55	
బెల్లము రూ 1-కి	రూ 28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-కి	,, 26 8 0	26 12 0
చింతకందు రూ 1-కి	,, 28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం రూ 1-కి	,, 82 0 0	84 0 0
చదరం	,, 29 0 0	85 0 0
రవుండు	,, 29 0 0	88 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహం యూటి	రూ 8 2 0	
నం 6 ,, కట్టారీ	,, 5 3 0	
నం 24 ,, లాకీ	,, 6 0 0	
నం 20 1/2 రెట్టెస్ట్రీలు	,, 7 7 0	
నం 40 బామ్మరు 10 సా	,, 12 8 1	
నం 44 పాండో	,, 6 2 6	
నం 40 రాణీ	,, 10 12 0	
నం 4 బెన్నిమసీరు	,, 4 12 0	

7. దూది

బోండావట్టు బారవ 1-కి	రూ 85 6 0 0	
----------------------	-------------	--

8. లోహములు

కండి 100 కులం 1-కి	రూ 61 12 0	రూ 62 0 0
బంగారుకులం 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0
కవరకు 1-కి		13 7 6
ఉత్తడి రూ 1-కి	,, 225 0 0	280 0 0
గాసి రూ 1-కి	,, 275 0 0	278 0 0

9. రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లకలాండు అలిమేలంక సింహం		
నీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి రూ 58 0 0		
,, నీలిరవ 1 కరి	1 10 6	
,, 14 కరులు	1 10 0	
,, 28 కరులు	1 9 0	
,, 56 కరులు	1 8 6	
,, 1 అందరి	1 8 0	
తక్కులు పొక్కుసాగ బెల్వ అలగా (బిక్కిరెడ్డు)	8 4 0	
కాంగో 8 రి	1 0 0	
కవర 4 రి	1 2 0	

చంటిబిడ్డల ఆరోగ్య వ్యాధులకు నిరపరాధకరమగు మందు.

"FIFTEEN POINTS 5 FOR MOTHERS."

ఉదాహరణ! వాటర్ ప్రతిబంధక సందర్శనకి.

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle Wood - ward's "Gripe Water." the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so called remedies which contain narcotics". Wood - ward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

W. WOODWARD
(1920)
Manufacturing
Chemist.

97-87, Fortoss Road,
London. N. W. 5.

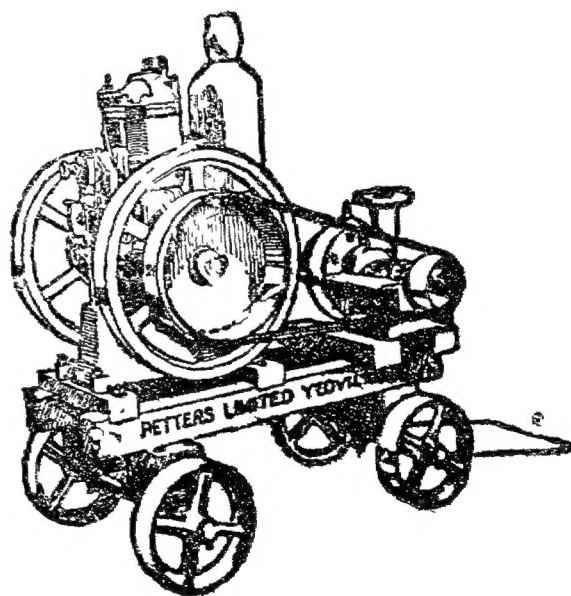
దీనితో కూడ తల్లులు పిల్లలను పెంచవలసిన విధములన్నియు (వ్రాయబడిన పుస్తకము ఉచితముగా పంపబడును. 9484

WOODWARD'S
"Gripe Water"
KEEPS BABY WELL

క్రింద సరసింహం (బడల్స్) వారి వద్ద వారి వద్ద వారి వద్ద.

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,
79 87, Fortoss Road, London N. W. 5.

వెట్టర్ సకలవిధముల
జలయంత్రములు

మావద్ద యింజనులు, జలయంత్రములు, విరివిగా స్టాకులోనుంచి, తేలికైనవి, చురుకైనవి, తీసుకొనబోదగినవి, స్థిరముగా వర్పాలు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగుపరిశరములచే అమర్చబడి, పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.

వెట్టర్ ఎంజనుల మొదలగువాటికి సంబంధించి పూర్తివివరములు కాకినాడలో గల మా బ్రాంచి ఆఫీసునందుకూడ తెలుపబడును అచ్చట ఒక పంపింగు సెట్టుపనిచేయుటను కూడ చూడవచ్చును.

బెస్ట్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3579

(యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

పోస్టువారు 63,

మదరాసు.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రకరణములు మొదలు పెట్టెను గురించి తగిన శ్రద్ధ వహించు.

కంట్రీల దుష్టతలో నూడించునంతవరకు అంశితము పెట్టుకలు చెడిపోవుటకు అతితగిన యాగ్రహించు.

కామినియా ఆంధ్ర ప్రదేశ్

తలమెట్టుకల బాధలన్నిటికి దివ్యామృతము

కంట్రీలను కాంతిపీనముగాను, ఔట్రిపుట దిగు ముగించుటకుంది రషీంచి వట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మద రక్కెలవలె నిగనిగలాడించును. ఈమధ్యవచ్చిని నేడే తరీక్షించును. మిమెట్టుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనించును. కామినియా ఆంధ్ర మిమెట్టుకలకు నెట్లు అతి కృతగ్రహణతయినో గుర్తించును. ప్రతివట్టుకలలోను, వల్లెలోను, కృతగ్రహణతయినో గుర్తించును. మిమెట్టుకలకు నెట్లు అతి కృతగ్రహణతయినో గుర్తించును.

మహాబాహుళ్యమునకు, తరిమిద్రవ్యములను ముగించునంతవరకు అంశితము పెట్టుకలు చెడిపోవుటకు అతితగిన యాగ్రహించు.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

మహాబాహుళ్యమునకు, తరిమిద్రవ్యములను ముగించునంతవరకు అంశితము పెట్టుకలు చెడిపోవుటకు అతితగిన యాగ్రహించు.

1 బొట్టు ఓటో దిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1 బొట్టు " "	" 1-4-0
1 బొట్టు " "	" 0-12-0

సమూహ సేవారేంద్రాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. సువాసన కార్డు 1-కి అగా 1

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, బామ్మామిడి మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

124

వెద్దా పురం శిల్ప బట్టలు.

మీ పొమ్ముకు తగిన విలువ } నాణ్యమైన సరకులు.
చాలా తొలము వుండునట్టివి } సరసమైన ధరలు.

మొదలు, పూజా, వస్త్రాదు, నూరతో, తంజావూరు, కంజీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనలను తోచి మహాబాహుళ్యమునకు నాయకులవలన బంగారవశీకములును యోగ్యతాపత్రములును పొంది యున్నాము.

మాయొక్క పరకల నాణ్యతను తగిన ధరలకు మేము పొందిన బహుమానపత్రములు యోగ్యతాపత్రముల నీవర్తకములు.

మా శిల్పబట్టలు ప్రతిగ్రామములోను ప్రతివట్టుకలలోను దొరుకును. మా పేరుగ. ప్రేమితులగుచు మా ఇల్లూ తీసుకొనవలెను.

మా వద్ద ఉన్న రంగులలోను అన్ని నైజాలోను శిల్పకండువారు, దొంగలు, పేటలు, శారవడి, చిత్తువంతులు, వర్తించు, కోటింగు, శిల్పబట్టలు వేస్తున్న కోటింగు, కంతువారు, దువట్టులు నెం 100 రు లగాయు 200 వట్టుల నూలు జరిపట్టులు దొరుకును. వివరములకు యీ శిగున యడ్రకుకు వ్రాయుడు.

తెలిగ్రాఫిక్ యడ్రసు. } వెనల సుబ్బారాయుడు అండు కో, శిల్పపురం. } శిల్పపురం కాటన్ క్లాత్సు మేన్యుఫేక్చరర్సు, పెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd. 2859, Madras. తిమ్మిలయి, ఒకగళా వాడిన మిగిల మిట్టిలి త్వ ద్విమల దివరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడ్రుకతో మాకు ఉచ్చుచున్న ప్రతీకారములే ఇందుకు ప్రజల నిద్రలును.

ఇది మేలైనకస్తూరి, కంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పేదధూలు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలుముతో గాని, జిడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. తంబూలుములు, దగ్గులు, శిశువుల ఆజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపుబ్బి పిల్లలు వడిగెను, ప్రకృతి శూన్య, అగ్నిమాంద్యము, మదజిగురు బలహీనత మొదలగువాటికి ప్రయోగధర్మమలె తనిచేయును. స్త్రీలు తనపిల్లలకు మామలివారు మొదలగువారికి బహుతపచూచును. కాలింతలకు ఒక గొప్ప సరప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రు 0-4-0 పోస్టు ఖర్చు ఖర్చు 0-4-0 బి. పోస్టు ఖర్చుతో 6 పహి రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-18-0, 25 కి రు. 5-8-0.

భివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్పైటరు.

శ్రీ సీతారావు వ వైద్య శాల, మైసూరు

Printed and Published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhrapatrika, Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras,

AMRUTANJAN

Price Annas 10 only. AMRUTANJAN DEPOT. BOMBAY & MADRAS.

మా న ఫోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు) పెలగులభము! (పోస్టుఖర్చుల ప్రత్యేకము) గుణముభిక్తు!

కీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి నైత్యకాళి కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపురింతల, అగ్నిమాంద్యము, అలిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పాశ్యములు, శిరస్సు, ప్రేగు, అనులు మొదలగునవియును గలిగిడి నోవ్యలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆకృత్యమునకు చేచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనోవ్యలను పెంబునూర్చును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

సుప్రసిద్ధమైన ఉన్ని గ్రేట్లన్ కెట్లరు కొని మీశరీరమును ఉష్ణముగా నుంచకొనుడు.

పూర్తిగా ఉన్నితో తయారైన బూడిదగంధ బ్లాక్ కెట్లు 8 1/2 x 5 1/2 అండ్ గలది మిక్కిలి తక్కువధరకే అనగా 1 కి రు 4-8-0 తపోలు ఉన్నితో పహి హిందూజీవనం చేభాగము: కై: 6 వంతువున్నాము.

అపూర్వమైన సమయము! ఒకదఫా చూరవిడిచిన మరల నెప్పుడును తటస్థించదు.

ఈ డిగవలిసానువక్త వ్రాయుడు.

ది కెయిజిరి-హింద్ డోలన్,

కాటన్ అండ్ సిల్క్-మిల్లులు లిమిటెడ్, హైబాల్, బెంగళూరు.

శాండో లేహ్యము.

గ్యారంటీ: శాస్త్రోక్తముగ కాబడినది! 20 తులముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే.

తపోలాభిర్ములు ప్రత్యేకము ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహాత్మునిచే క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. మాశాండో లేహ్యము నేనిచిన యిండియనువ్యులత్యులు ధ్యత్వఫలము, కాప, క్యాప, పొండుపు, దుర్బలత్యులు, అరుచి, గుండెదడ, నిక్కాక, పురాతనజ్వరము మొదలగు మేహవాద్యులు నివృత్తియై యిండియపుష్టి కలుగును.

దేహతారధ్యము నృద్ధియగును. ఇది ప్రతివారను తప్పక నేవించదగినది. అనేక యోగ్యతా పత్రములు వచ్చుచున్నవి. ఇంకా దీని అద్భుతగుణములు వాడుభిధము డబ్బాతో పంపబడును. ఒకడబ్బా నేవించిచివో దీని అద్భుతగుణమును అనతి కాలములోనే బడయగలరు. వైపేదకు తగినట్లుగనే తప్పక గుణమునిచ్చును. నేడే ఒకడబ్బాకు ఆర్డరు వ్రాయుడు.

మేనేజరు:—

గుప్త ఆయుర్వేద నిలయం,

బరంపురం పిటీ (గంబం జిల్లా.)